

Η μνήμη σε αυτόν τον τόπο είναι μια επικίνδυνη υπόθεση.
Μια εξόριστη αλήθεια, μια εμπειρία χωρίς όνομα, ένα σκάνδαλο...

για την κύπρο

περιεχόμενα:

Καλοκαίρι 2004... Με πρόσφατο ακόμα το συντριπτικό "όχι" στο περίφημο "σχέδιο Ανάν" στην Κύπρο κι ενώ στην πόλη της Αθήνας τα εθνικά σύμβολα οδεύουν αναβαθμισμένα προς την ολυμπιακή ολοκλήρωση...

Μέσα στο χάος των εθνικιστικών παραληρημάτων των κυρίαρχων ΜΜΕ αλλά και της πατριωτικής σύμπνοιας γύρω από το "κυπριακό" -ένα πεδίο πολύμορφων ανταγωνισμών, που εδώ και δεκαετίες έχουν βυθίσει το νησί της Κύπρου στο αίμα και τους εξευτελισμούς- σίγουρα υπήρξαν και υπάρχουν αυτοί οι "άλλοι" Κύπριοι ιθαγενείς που, όπως πριν από 11 χρόνια έγραφαν στο έντυπο "τραίνο στην πόλη", "επιμένουν να μιλούν, να αντιστέκονται, να ερωτεύονται, να είναι άνθρωποι, σ΄αυτούς τους δύσκολους καιρούς της εθνικής κατοχής".

Η μπροσούρα αυτή είναι ένα παζλ από φωνές κυρίως αυτών των ιθαγενών Κυπρίων που, αναγκασμένοι να ζουν στο "ακριβό οικόπεδο" της Κύπρου και να βιώνουν καθημερινά επιβαλλόμενες "εθνικές τραγωδίες", διανύουν τις δικές τους διαδρομές αντίστασης. Σίγουρα, αυτές οι φωνές δεν μπορούν να δώσουν μια πλήρη εικόνα του δαιδαλώδους κυπριακού ούτε συγκροτούν μια εναλλακτική ιστορία της Κύπρου. Συμβάλλουν όμως στην καλύτερη κατανόηση της κατάστασης, την οποία ο κυρίαρχος λόγος φροντίζει να συσκοτίζει, όταν δεν ασχολείται απλά με τη διαστρέβλωσή της...

Απαντώντας σ΄αυτή την κίνηση, που διαρκώς απλώνει τη λήθη πάνω από την "ιστορία", πήραμε την πρωτοβουλία να φέρουμε ξανά στην επιφάνεια κείμενα μιας αντιεξουσιαστικής-αναρχικής οπτικής σχετικά με την Κύπρο, τα οποία προέρχονται από τις δύο προηγούμενες δεκαετίες, ενώ προσθέσαμε και κάποια γραμμένα από συλλογικότητες και ενεργά άτομα, στην Κύπρο και την Τουρκία. Φυσικά και δεν πρόκειται για μια συνολική καταγραφή κειμένων του ευρύτερου χώρου γύρω από το ζήτημα. Κριτήριο για την αναζήτηση των κειμένων που τελικά αντλήθηκαν από αρχεία ήταν το τι λένε οι ίδιοι οι "ντόπιοι" από τη Βόρεια και Νότια Κύπρο, των οποίων η φωνή είναι ελάχιστα γνωστή στην Ελλάδα. Στη δική μας παρουσίαση των κειμένων έχει ακολουθηθεί η χρονολογική σειρά και όχι η οποιαδήποτε σειρά σπουδαιότητας.

Παρά την όποια κριτική που μπορούμε να ασκήσουμε στις απόψεις των κειμένων που μεταφέρονται σ' αυτή την μπροσούρα, εκτιμάμε ότι εξυπηρετούν τους σκοπούς της αντιπληροφόρησης, ενισχύοντας τη συλλογική μνήμη, δίνοντας ερεθίσματα και οξύνοντας τα κριτήρια, τα οποία είναι απαραίτητα για την όποια περαιτέρω ενασχόληση με το κυπριακό, σε θεωρητικό ή πρακτικό επίπεδο. Το ίδιο ισχύει και για τα βίντεο που περιλαμβάνονται στο dvd, το *Ένα ταξίδι στην Κύπρο* -το οποίο μεταφράσαμε και υποτιτλίσαμε- και *Πύλα*, που ενώ κινούνται μέσα σε ένα, περιορισμένης μεν εμβέλειας, εμπορευματικό πλαίσιο διανομής, αποτελούν δυο σύγχρονες προσεγγίσεις που υπερασπίζονται τη συνύπαρξη των δυο κοινοτήτων.

Η σελιδοποίηση και οι λεζάντες των φωτογραφιών είναι δικές μας, καθώς και κάποιες τυπογραφικές διορθώσεις. Σε γενικές γραμμές όμως, διατηρήσαμε τη σύνταξη και την ορθογραφία των κειμένων - ιδιαίτερα την ορθογραφία εθνικών ονομάτων και προσδιορισμών, προκειμένου να μην αλλάξουμε το ύφος των συγγραφέων τους. Διατηρήσαμε επίσης τους τίτλους όλων των κειμένων όπως είχαν δημοσιευτεί, εκτός από δύο των οποίων οι τίτλοι είναι δικοί μας: *Αντιμιλιταριστικές σελίδες ιστορίας* και *Ο εθνικισμός ως πολιτισμός*. Τα κείμενα: *Η Κύπρος ανήκει στα κοάλα* και *Ας αφήσουμε την Κύπρο ελεύθερη*, μεταφράστηκαν από τα τουρκικά ενώ το κείμενο *Μόνη λύση η επανάσταση!* μεταφράστηκε από τα αγγλικά.

Προτιμήσαμε την ηλεκτρονική μορφή, για τις δυνατότητες που παρέχει τόσο για "συνύπαρξη" λόγου και εικόνας όσο και για τη δημιουργία μιας εύκολα προσβάσιμης βάσης δεδομένων. Η αναπαραγωγή και προώθηση αυτού του υλικού -το οποίο μπορεί να βρεθεί σε στέκια και ανοιχτούς πολιτικούς χώρους- είναι ελεύθερη και αυτονόητη, στο πλαίσιο της προώθησης του ταξικού-κοινωνικού ανταγωνισμού και της αντεθνικής δράσης.

Ευχαριστούμε όλους όσοι παραχώρησαν το αρχειακό τους υλικό και βοήθησαν στις μεταφράσεις, καθώς και τους σκηνοθέτες για τη διάθεση των δύο ντοκιμαντέρ προκειμένου να αξιοποιηθούν για αντιεμπορευματικούς σκοπούς.

πρωτοβουλία Β12

αθήνα, άνοιξη-καλοκαίρι 2004

για επικοινωνία: Τ.Θ. 4027, 10210, ΑΘΗΝΑ

ΚΥΠΡΟΣ: ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ

Το κείμενο αυτό γράφτηκε από το σύντροφο Α.Π. γύρω στο τέλος του 1985. Παρ' όλο ότι αποτελεί προσωπική του προσπάθεια, εκφράζει παράλληλα και τη γενικότερη άποψη των Κυπρίων Αναρχικών που συνέβαλαν (θεωρητικά και πρακτικά) στη διαμόρφωση της τελικής του μορφής.

Το εθνικό στην Κύπρο είναι μέρος της καθημερινότητας. Γεννιέσαι μ' αυτό, ακούς παντού να μιλάνε γι' αυτό και σχεδόν δεν μπορείς να φανταστείς τον κόσμο χωρίς αυτό. Άσχετο αν στη συγκεκριμένη του μορφή το εθνικό σημαίνει διαφορετικά πράγματα κάθε καμιά δεκαριά χρόνια (λ.χ. ένωση, ανεξαρτησία, κατοχή της Β. Κύπρου). Ο κόσμος (νταντεμένος απ' τους πολιτικούς του) μιλάει λες και το πρόβλημα υπήρξε πάντοτε το ίδιο - και ώρες σού δίνει την εντύπωση ότι δεν μπορεί να φανταστεί έναν κόσμο χωρίς αυτό το θέμα.

Η ακροαριστερά που ξεπρόβαλε μετά το '74, δεν ξέφυγε, φυσικά, απ' αυτές τις ανησυχίες. Αντίθετα, τις έκανε κέντρο τής προβληματικής της. Προσπάθησε να εισάγει μια κάποια κοινωνική κριτική μέσα από την κλασική θέση του αριστερού εθνικισμού, ότι οι άρχουσες τάξεις ξεπουλούν τον εθνικό αγώνα.

Με τον καιρό ξεκαθάρισαν δύο εντελώς αντίθετες ερμηνείες αυτής της θέσης - απ' τη μια οι Τροτσκιστές (1) υιοθέτησαν την κυπριακή εθνική ταυτότητα, το καπέλο του κυπριακού κράτους και προσδιόρισαν το εθνικό σαν αγώνα για την ανεξαρτησία (δηλαδή της ανεξαρτησίας και αδιαμφισβήτητης εξουσίας του κυπριακού κράτους στην Κύπρο). Απ' την άλλη οι Μαοϊκοί (πέρασε γρήγορα και αυτή η μόδα) έκαναν ένα μακροβούτι στο παρελθόν και ανακάλυψαν ξανά την ένωση (2). Εδώ ο ελληνισμός απέκτησε όλον εκείνο το ρομαντισμό που ονειρευόταν εδώ και χρόνια η εθνικοφροσύνη. Το ελληνικό κράτος έγινε για τους ενωτικούς κάτι ανάλογο με τη Μόσχα για τους Κνίτες και ο εθνικός αγώνας απόκτησε σχεδόν μεταφυσικές διαστάσεις - διαφύλαξη της ελληνικότητάς μας, "ένωση με τη μάνα" και άλλα ανάλογα.

Οι αναρχικοί ήταν οι πρώτοι που αρνήθηκαν την κεντρικότητα του εθνικού, την ταμπέλα της εθνικής ταυτότητας και κέντραραν την κριτική τους αντίθετα σε κοινωνικές αντιφάσεις και συγκρούσεις. Αν και αυτή η αλλαγή έμφασης μπορεί να φαίνεται απλή τώρα (ιδιαίτερα στο εξωτερικό), η διαμόρφωσή της δεν ήταν και τόσο εύκολη. Ακόμα και σήμερα οι αριστεριστές προσπαθούν να μας βάλουν στα καλούπια τους (νεοκύπριοι-έλληνες, ή Κύπριος, τότε τι είσαι;" Αδιανόητο γι' αυτούς να είσαι άτομο χωρίς εθνική ταυτότητα). "Πώς θα αντιμετωπίσουμε την 'κατοχή';" "Πώς θα λυθεί το κυπριακό;" κλπ. Αυτά δεν είναι υπερβολές - είναι αποτελέσματα του ιδεολογικού κλίματος (και στενοκεφαλιάς) που δημιούργησε ο εθνικισμός ακόμα και σ' ένα χώρο που θέλει να λέγεται επαναστατικός.

ΜΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

Η αναρχική κριτική της ιδεολογίας του εθνικού δεν βασίζεται απλά στο διεθνισμό - και είναι ένας απ' τους λόγους που οι αριστεριστές δυσκολεύονται να καταλάβουν. Η αναρχική κριτική αποτελείται από δύο σκέλη - την κριτική της ιδέας του έθνους σαν ιδεολογίας και στην κριτική επανεκτίμηση της ιστορικής εμπειρίας ή του εθνικισμού. Οι αναρχικοί δεν αρνούνται την αντικειμενική ύπαρξη προβλημάτων που θα μπορούσαν να ονομαστούν "εθνικά" - είναι προβλήματα που αφορούν μια εξάρτηση, πολιτιστικός ιμπεριαλισμός κλπ. Η διαφορά με αριστερούς και δεξιούς εθνικιστές βρίσκεται στον προσδιορισμό του κοινωνικού συνόλου και στον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος. Οι εθνικιστές ταυτίζουν με μεγάλη ευκολία το κοινωνικό σύνολο με μια αντικειμενική συλλογική οντότητα - το έθνος. Ωστόσο, η μόνη αντικειμενική υπόσταση του έθνους είναι το κράτος του (αυτό που υπάρχει ή αυτό που πάει να φτιαχτεί). Το έθνος, από μια αναρχική σκοπιά, αποτελεί μία ιδεολογική ενότητα καλλιεργημένη μέσα από διάφορους μηχανισμούς και βασισμένη στην υποκειμενική ταύτιση των ατόμων.

Το έθνος δεν είναι κάτι το αντικειμενικά-ιστορικά δοσμένο. Τα έθνη εμφανίστηκαν στη Μοντέρνα εποχή, αλλά η πορεία συγκρότησής τους ούτε αναπόφευκτη ούτε ιδεολογικά αθώα είναι. Τα έθνη συγκροτούνται γύρω από ένα κράτος μέσα από μακριές διαδικασίες συγκρούσεων - όχι μόνο εξωτερικών αλλά και εσωτερικών. Πολιτιστικές και

κοινωνικές μειονότητες καταπιέζονται και εξαφανίζονται (3), το κράτος γίνεται ο κεντρικός άξονας κάθε έθνους και ο εθνικισμός, μετά τη ρομαντική φάση της εθνικής συγκρότησης, γίνεται ανοιχτά αντιδραστικός, καταπιέζοντας την κοινωνική σύγκρουση στο όνομα της υπερκοινωνικής ενότητας του έθνους. Θα μπορούσε, φυσικά, να πει κανένας ότι έστω και αν η άνοδος του έθνους δεν είναι μια διαδικασία "ιστορικών πεπρωμένων τής φυλής", εν τούτοις τα έθνη τελικά συγκροτούνται και υπάρχουν. Ο κόσμος είναι γεμάτος απ' αυτά και είναι σαν να κλείνεις τα μάτια στην πραγματικότητα αρνούμενος την αντικειμενικότητα της ύπαρξής τους τώρα. Αυτό θα μπορούσε να το πει κανένας 20 χρόνια πριν. Σήμερα, ωστόσο, τα πράγματα δεν είναι και τόσο απλά. Ακόμα και στα "ιστορικά" πια έθνη της Ευρώπης συναντά κανένας έντονες φυγόκεντρες τάσεις, κοινωνικές και τοπικιστικές μειοψηφίες διεκδικούν την αυτονομία τους απ΄ την ασφυκτική ενότητα του έθνους και του πολιτικού του διαχειριστή - του κράτους. Η εμφάνιση αυτών των κινημάτων δεν είναι νέο φαινόμενο. Αντίθετα, αποτελεί τη συνέχεια μιας σύγκρουσης που αρχίζει από τότε που διαμορφώνεται και προωθείται η ιδέα του έθνους. Τα έθνη συγκροτήθηκαν μετά από εσωτερικές συγκρούσεις - ιδεολογικές και κοινωνικές (4). Και αυτή η σύγκρουση συνεχίζεται και παίρνει νέες διαστάσεις σήμερα.

Ιστορικά, οι αναρχικοί υπήρξαν απ' τους πρωταγωνιστές στην αντίσταση ενάντια στη συγκεντροποίηση-ομογενοποίηση του έθνους-κράτους. Γιατί οι αναρχικοί κατάλαβαν (έστω και αν δεν το 'γραψαν σε ακαδημαϊκές διατριβές) ότι ο ιμπεριαλισμός της μητρόπολης στην περιφέρεια δεν γίνεται μόνο σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά και στο εσωτερικό ενός "έθνους-κράτους" (πρωτεύουσα ενάντια στην επαρχία, ηγεμονική κουλτούρα ενάντια στις περιθωριακές κλπ.). Αυτή είναι η βάση του αναρχικού διεθνισμού - ενός διεθνισμού βασισμένου στη μη-εξουσία, την ποικιλία και τον πλουραλισμό. Ξεκινώντας απ' την αυτονομία και αλληλεπίδραση διαφόρων κοινοτήτων στο εσωτερικό μιας κοινωνίας, προχωράει στο διεθνές επίπεδο. Το σημείο αναφοράς σ' αυτά τα πλαίσια είναι η κοινότητα και όχι το έθνος. Και είναι γι' αυτό το λόγο που οι αναρχικοί μπορούν να είναι ταυτόχρονα αντι-ιμπεριαλιστές αλλά και κριτικοί των εθνικιστικών κινημάτων και των πρακτικών τους.

Γιατί ο εθνικισμός και το έθνος αποτελούν ιδεολογικά κατασκευάσματα και κινήματα που υπονομεύουν την απελευθερωτική πρακτική. Και θα μπορούσε να γίνει μια σύγκριση μεταξύ του μπολσεβίκικου σοσιαλισμού και του εθνικισμού. Και οι δυο ιδεολογίες υπόσχονται "λαγούς με πεξιμάδια" πριν έρθουν στην εξουσία - άμα όμως επικρατήσουν γίνονται το ίδιο (αν όχι πιο πολύ) καταπιεστικές. Και ίσως να μην είναι και τόσο τυχαία η σύγκλιση του λενινισμού με τον εθνικισμό στον Τρίτο Κόσμο.

Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Αν το έθνος είναι μια ιδέα που προσφέρει συλλογική ταύτιση, ο εθνικισμός είναι η ιδεολογία που την προωθεί, την καλλιεργεί και την επιβάλλει. Η ιστορική πορεία του εθνικισμού στην Κύπρο (για να επιστρέψουμε και στην πραγματικότητα μετά από το ταξίδι στην αφαίρεση) είναι χαρακτηριστική. Ο εθνικισμός δε γεννήθηκε αυθόρμητα σαν αποτέλεσμα ιστορικών διαδικασιών ή σαν αφύπνιση στα "πεπρωμένα της φυλής" (5). Ο εθνικισμός επιβλήθηκε στους Κυπρίους τον 19ο αιώνα. Ο εθνικός διαχωρισμός όχι μόνο είναι ανύπαρκτος αλλά έχουμε αρκετές κοινές εξεγέρσεις ορθόδοξων και Μουσουλμάνων (οι όροι Έλληνες-Τούρκοι ήταν επίσης ανύπαρκτοι) ενάντια στις ελίτ των 2 κοινοτήτων. Ο εθνικισμός εισήχθη απ' την Ελλάδα και την Τουρκία και επιβλήθηκε στον πληθυσμό μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα, τον πολιτικαντισμό και τη θεαματική πόλωση. Η αγγλική αποικιοκρατία δεν ήταν καθόλου άσχετη μ' αυτές τις εξελίξεις (όσο και αν τη ζημίωσαν τελικά). Αυτή εισήγαγε το διαχωρισμό Ελλήνων-Τούρκων (και επέβαλε και τους όρους) στο επίπεδο της πολιτική εξουσίας. Θα'

Λευκωσία, 1964. Οι μαθητές κατεβαίνουν στους δρόμους, με αίτημα την ένωση με τη Μητέρα-Ελλάδα.

ταν, ωστόσο, λάθος να νομιστεί ότι ο εθνικισμός ήταν ένα κόλπο των ελίτ και των αποικιοκρατών για να καταπιέσουν την κοινωνική σύγκρουση. Η άνοδος του εθνικισμού προωθήθηκε από διάφορα στρώματα, αλλά υπήρξε σε μεγάλο βαθμό ένα φαινόμενο που γεννήθηκε και προώθησε με τη σειρά του την ανοικοδόμηση των εξουσιαστικών δομών στην Κύπρο. Τα τελευταία 100 χρόνια ο εθνικισμός υπήρξε η ιδεολογική απάντηση της εξουσίας (και των δομών της) στην κοινωνική σύγκρουση.

Και όποιος κοιτάξει την ιστορία της ανόδου του εθνικισμού, θα δει αυτή τη συνεχή σύγκρουση ανάμεσα στην ιδεολογία της εξουσίας και σε στοιχεία κοινωνικής αντίστασης. Είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της σύγκρουσης που συνεχίστηκε για δεκαετίες η άρνηση της πλειοψηφίας των Κυπρίων να δεχτούν μια ενεργητική μορφή σωβινισμού. Μέχρι πριν το '74, όταν ακόμα υπήρχαν σε καθημερινό επίπεδο σχέσεις ανάμεσα στις 2 κοινότητες, ο εθνικισμός είχε καταφέρει μόνο να παθητικοποιήσει τον κόσμο απέναντι στη ρατσιστική του υστερία - η πλειοψηφία των Κυπρίων έλεγε και πίστευε το κλασικό πια: "Μα, εμείς δεν έχουμε τίποτα ενάντια στους Τούρκους (ή Έλληνες)". Ωστόσο, η επικράτηση του εθνικισμού μετά το '50 ήταν ολοκληρωτική - και δεν οδήγησε μόνο σε ένταση ανάμεσα στις 2 κοινότητες. Έφτιαξε την ιδεολογική ατμόσφαιρα που νομιμοποίησε το κράτος, καταπίεσε την ταξική πάλη για δεκαετίες στο όνομα της "εθνικής ενότητας" και έκανε την πατριαρχική οικογένεια την αδιαμφισβήτητη βάση της κοινωνίας. Όπως έχουμε προσπαθήσει να δείξουμε αλλού, ο εθνικισμός υπήρξε ουσιαστικά το ενοποιητικό στοιχείο της ηγεμονικής ιδεολογίας. Το '74, ο εθνικισμός πέρασε την πιο έντονη κρίση του για δεκαετίες. Σε διάστημα λίγων μηνών αναγκάστηκε να αλλάξει πρόσωπο και από Ελληνικός με τσαρούχια και νταούλια, έγινε κυπριακός με βράκα και λαούτο. Για ένα διάστημα φάνηκε ότι αυτή η αλλαγή θα είχε την ίδια επιτυχία με ό,τι γινόταν πριν το '74. Γύρω στο τέλος της δεκαετίας του '70, ωστόσο - και ιδιαίτερα απ' το '80 και μετά - άρχισε να εμφανίζεται μια γενική αδιαφορία ανάμεσα στους Κυπρίους και μια στροφή σε ένα μικροαστικό ατομικισμό. Το εθνικό υπάρχει βέβαια παντού - αλλά υπάρχει ταυτόχρονα και ένας κυνισμός.

Τα συλλαλητήρια αραιώνουν και τα κόμματα αναγκάζονται να καταφύγουν σε θεαματικές πολιτικές κρίσεις για να διατηρήσουν το ενδιαφέρον των θεατών-ψηφοφόρων. Από μια πρώτη άποψη, αυτή η στροφή μπορεί να φανεί αδιάφορη ή ίσως και χειρότερη από πριν. Οι αριστεριστές, που νιώθουν τη μοναξιά τους πιο έντονη, έχουν μια βιβλιογραφία γύρω απ' τη "χειροτέρεψη της κατάστασης". Τα βόλεψαν όλα στις θεωρίες τους και αποφάσισαν ότι οι άρχουσες τάξεις δεν θέλουν το "λαό" να ενδιαφέρεται για το εθνικό - γιατί όπως όλοι ξέρουν αυτά είναι το ασκί του Αιόλου για τις "επαναστατικές προοπτικές". Τώρα, φυσικά, γιατί κλαίει και οδύρεται ο Λυκαυγής για το κατάστημά μας κάθε μέρα στο "Φιλελεύθερο" δεν μας το εξηγούν - ίσως να 'χει και αυτός "επαναστατικές τάσεις". Από μια αναρχική οπτική γωνιά, ωστόσο, το σήμερα δεν είναι μια αντίδραση στην ισοπεδωτική και καταπιεστική κοινωνία που συγκρότησε η εθνικιστική φαντασίωση. Μια αντίδραση χωρίς θετικές προοπτικές για την ώρα, αλλά παρ' όλα αυτά μια αντίδραση σαν συνέχεια της ιστορικής παράδοσης - της σύγκρουσης ανάμεσα στην ιδεολογία της εξουσίας (εθνικισμός) και της κοινωνικής αντίστασης (όσο παραμορφωμένη κι αν είναι η τελευταία). Γιατί αυτό, αν ακολούθησε την κρίση του εθνικισμού, δεν ήταν σκέτη αντίδραση. Σιγά-σιγά εμφανίζονται και νέα στοιχεία πολιτικής και συνείδησης. Η εμφάνιση του αναρχισμού (προς το τέλος της δεκαετίας του '70), ήταν το πρώτο στοιχείο αντίστασης και κριτικής. Γιατί ο κυπριακός αναρχισμός δεν είναι απλώς εισαγόμενες ιδέες - είναι μια αντίδραση βγαλμένη μέσα απ' τις αντιφάσεις της Κυπριακής κοινωνίας. Και η ξεκάθαρα αντι-εθνικιστική του θέση έχει άμεση σχέση με την

15 Ιουλίου 1974. Τα τανκς της ελληνικής χούντας του Ιωαννίδη παρελαύνουν στους δρόμους της Λευκωσίας, ανατρέποντας με πραξικόπημα το Μακάριο, ορκίζοντας "πρόεδρο" τον ΕΟΚΑβίτη Νίκο Σαμψών και προετοιμάζοντας το έδαφος για την τουρκική εισβολή που σημειώθηκε στο νησί μετά από πέντε μέρες.

ιστορική εμπειρία των ατόμων που τον συγκροτούν. Τελευταία, τα νέα σημάδια άρχισαν να αυξάνουν. Γίνονται κάποιες στοιχειώδεις κινητοποιήσεις γύρω από τα κοινοτικά αιτήματα, ακόμα και μερικές αυθόρμητες απεργίες, ανοίγει κάποια συζήτηση γύρω από την ισότητα των γυναικών, αρχίζει να συγκροτείται μια νεανική υποκουλτούρα κλπ. Αυτά τα φαινόμενα δεν συνθέτουν, φυσικά, κανένα επαναστατικό κλπ. κίνημα. Είναι μεταρρυθμιστικά, συντεχνιακά ή και περιθωριακά φαινόμενα. Η εμφάνισή τους, ωστόσο, είναι μια ελπιδοφόρα νέα εξέλιξη. Κάτι κινείται επιτέλους, έστω και σπασμωδικά. Πιο πέρα, η εμφάνισή τους φέρνει αποτελέσματα εντάσεων στις κοινωνικές δομές. Από μια άποψη, είναι προμηνύματα μιας γενικότερης κρίσης της κοινωνίας. Και η εμφάνιση αυτής της κρίσης δεν είναι άσχετη με την κρίση του ε-

Μετά τη χάραξη της Πράσινης Γραμμής στην Κύπρο, το Δεκέμβρη του 1963, οι Βρετανοί παρεμβάλλονται μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, ενώ μαζί με τις ΗΠΑ απεργάζονται σχέδια για ΝΑΤΟποίηση του νησιού, τμήμα του οποίου κατέχουν έτσι κι αλλιώς μέχρι σήμερα...

θνικισμού. Η κρίση αυτού του ενοχοποιητικού στοιχείου της ηγεμονικής ιδεολογίας χαλάρωσε κάπως τη σφιχτή ιδεολογική ενότητα της κοινωνίας, ανοίγοντας το δρόμο για την έκφραση στατικοποιημένων αντιφάσεων σε διάφορες κοινωνικές σφαίρες και δομές. Η κρίση του εθνικισμού όχι μόνο δεν έχει προωθηθεί απ' τις άρχουσες τάξεις, αλλά είναι αποτέλεσμα δομικών αντιφάσεων και κοινωνικών αντιστάσεων. Και είναι κάτι θετικό. Μια ριζοσπαστική κριτική πρέπει να εμβαθύνει αυτή την κρίση και να συγκροτήσει έναν εναλλακτικό πόλο αναφοράς, αν θέλει να παρέμβει στις κοινωνικές εξελίξεις. Οι ενωτικοί και εκφραστές τροτσκιστές έχουν καταντήσει ουραγοί κομμάτων, ιδεολογιών και φαντασιώσεων από το παρελθόν. Έλεγε και καλά πράγματα κάποτε ο Μαρξ: "Η επανάσταση πρέπει να αντλήσει την ποίησή της απ' το μέλλον και όχι απ' το παρελθόν". Σ' αυτό το πλαίσιο, είναι ανάγκη να παραμεριστεί το εθνικό από το κέντρο της συζήτησης - ιδιαίτερα ανάμεσα σε άτομα και ομάδες που δεν ζουν με μια ρομαντική εικόνα του παρελθόντος, αλλά που ενδιαφέρονται για τη συγκρότηση ενός εναλλακτικού χώρου και λόγου.

Αλλά, θα πει κάποιος πάλι, τι θα γίνει με το Κυπριακό, ΚΑΙ ΟΜΩΣ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΥΠΑΡΧΕΙ. Στο κάτω-κάτω, υπάρχουν τόσες χιλιάδες πρόσφυγες, υπάρχει το πρόβλημα της ελεύθερης εγκατάστασης, ο Τούρκικος κίνδυνος κλπ. Έτσι κι αλλιώς, είπαμε στην αρχή ότι μπορεί ο εθνικισμός να είναι ιδεολογία, αλλά υπάρχουν και πραγματικά-αντικειμενικά προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπίσει κανείς ακόμα και μετά την κριτική του.

Ας ξεκινήσουμε με τον μπαμπούλα του "Τούρκικου κινδύνου". Μόνο στο πλαίσιο μιας ιδεολογικής στενοκεφαλιάς θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι η Τουρκία θα είχε πραγματικό ενδιαφέρον/συμφέρον να καταλάβει τη νότια Κύπρο. Ήδη, έχει τεράστια οικονομικά και πολιτικά προβλήματα με ό,τι κατάκτησε το '74. Και τότε υπήρχε και δικαιολογία - η προστασία των Τουρκοκυπρίων. Παρά τα κλαψουρίσματα των αριστεριστών και άλλων εθνικιστών, το διεθνές μπούκοτάζ της Β. Κύπρου λειτουργεί και δεν είναι καθόλου βολικό για την Τουρκία. Αν η Τουρκία ήθελε να καταλάβει όλη την Κύπρο, θα το έκανε το '74 που δεν υπήρχε και καμιά αντίσταση. Πιο πέρα, μια νέα Τούρκικη επίθεση θα δημιουργούσε πιθανά γενικότερη ελληνοτουρκική σύρραξη - κάτι εντελώς απίθανο να συνεχίσει για λίγες μέρες, δοσμένων των αμερικανικών συμφερόντων στην περιοχή. Αυτά φυσικά δε σημαίνουν ότι το Τουρκικό κράτος δεν θα ήθελε να προσαρτήσει όλη την Κύπρο. Η επέκταση είναι το όνειρο των κρατών και του εθνικισμού. Απλά οι συσχετισμοί που υπάρχουν στην περιοχή και διεθνώς το κάνουν πολύ δύσκολο και ασύμφορο. Υπάρχει, φυσικά, πάντα και η περίπτωση μιας αλλαγής των συσχετισμών. Αλλά, η πιο πιθανή αιτία μιας παραπέρα Τουρκικής επέκτασης είναι οι εσωτερικές εντάσεις. Ένας πόλεμος θα μπορούσε να ήταν μέσο ιδεολογικής εκφόρτισης των εσωτερικών εντάσεων της Τουρκικής κοινωνίας. Είναι, βέβαια,

ισύμφορο και αμφίβολης διάρκειας, αλλά η εθνικιστική υστερία ζει στον κόσμο της μερικές φορές.

Ναι, λοιπόν, υπάρχει μια κάποια αόριστη πιθανότητα πολέμου κάπου στο μέλλον. Αλλά όσα είπαμε πιο πάνω μπορούν να ειπωθούν με την ίδια ακρίβεια για το ελληνικό κράτος. Ένας πόλεμος, όποιος και αν τον ξεκινήσει, θα είναι το απόγειο μιας εθνικιστικής υστερίας. Και, λοιπόν, τι κάνουμε; Οι ενωτικοί ανησυχούν, φυσικά, για το ηθικό του στρατού. Αλλά, από μια ριζοσπαστική σκοπιά το θέμα είναι να αποφευχθεί ο πόλεμος.

Ο αγώνας ενάντια στον εθνικισμό είναι και αγώνας ενάντια σε έναν πόλεμο των κρατών - ένα μακελειό χωρίς νόημα μπροστά από μνημεία ηρώων.

Ο σημερινός μπαμπούλας του "Τουρκικού κινδύνου" δεν έχει τίποτα το διαφορετικό απ' το μπαμπούλα του "Βουλγαρικού κινδύνου", που έψελνε η εθνικοφροσύνη, ή απ' τον μπαμπούλα του "Ρωσικού κινδύνου" του Ρήγκαν.

Πάντα υπάρχει πιθανότητα πολέμου, όσο υπάρχουν κράτη - ο μπαμπούλας ωστόσο, είναι η ιδεολογική χρήση αυτού του θέματος (με την προβολή ενός "απειλητικού Άλλου") για την καταπίεση της κοινωνικής σύγκρουσης και την έξαρση της εθνικιστικής υστερίας.

Αλλά, φυσικά, το κυπριακό υπάρχει και χωρίς πόλεμο. Και αυτό είναι υπαρκτό πρόβλημα. Ωστόσο, πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα απ' την αρχή. Το κυπριακό θα λυθεί μακριά από μας - και τους υπόλοιπους Κυπρίους. Θα δέσουν και θα ράψουν οι πολιτικοί και θα επιβάλλουν τη λύση μέσω της ψήφου των οπαδών τους. Αυτό για όσους νομίζουν ότι αύριο θα τους ρωτήσουν πώς θα λυθεί το πρόβλημα. Φυσικά, αυτή η αντιμετώπιση δε λύνει τίποτα. Στο κάτω-κάτω, θα πει κάποιος, αυτό είναι παράδοση. θα έλεγα "κυνικός ρεαλισμός" και χρειάζεται λίγος κυνισμός στην αστική δημοκρατία.

Το θέμα, ωστόσο, πάει πιο πέρα. Είναι μια άρνηση να αναζωπυρώσουμε τον εθνικισμό. Γιατί αυτή τη στιγμή η μόνη διαφορετική λύση, εκτός από την άρνηση να βάλεις το εθνικό στο κέντρο της συζήτησης, είναι να αρχίσεις να μιλάς για τα "κυκλάμινα στον Πενταδάκτυλο" σε σχέση με την προδοσία των πολιτικών (όπως έκαναν οι αριστεριστές). Οι εικόνες και οι ιδεολογίες που θα χρησιμοποιήσεις και στις οποίες θα απευθυνθεί κάποιος, είναι αναγκαστικά αυτές που καλλιεργήθηκαν για χρόνια σε μας και σ' όλους τους κυπρίους. Αλλά υπάρχουν και άλλες διαστάσεις του θέματος, που η μονοδιάστατη συζήτηση γύρω από την κατοχή κρύβει. Γιατί δεν είναι μόνο η κατοχή της Βόρειας Κύπρου, είναι και ο Ελληνικός στρατός, οι αγγλικές βάσεις και το κυριότερο οι ιστορικές πληγές που άνοιξε ο εθνικισμός. Γιατί μπορεί οι Κύπριοι να μην είχαν τα μίση που οι ακροδεξιοί των 2 κοινοτήτων και τα αφεντικά τους, στην Αθήνα και την Άγκυρα, καλλιεργούσαν, αλλά 20 χρόνια συγκρούσεων, σφαγών και προπαγάνδας έχουν αλλάξει πολλά πράγματα. Ιδιαίτερα μετά το '74, που η ανθρώπινη επαφή έχει σταματήσει τελείως. Ακόμα κι αν οι πολιτικοί βρουν λύση, οι εντάσεις που θα πηγάζουν απ' αυτή την ιστορική παράδοση δεν θα το ξεχάσουν εύκολα. Και αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπιστεί σύντομα. Θα ακουστούν, φυσικά, οι κριτικές του στυλ "άρα δεν έχετε τίποτα να προτείνετε". Όχι ακριβώς. Απλώς αρνούμαστε να δώσουμε "λύσεις" σε στυλ μαγικής φόρμουλας. Πρέπει να ξεπεράσουμε κάποτε τη λογική και τα συμπλέγματα του αριστερισμού - και ιδιαίτερα το σύμπλεγμα ότι είμαστε η φωτισμένη πρωτοπορία, που έχει έτοιμες απαντήσεις για όλα τα προβλήματα. Απλά, πρέπει να παραδεχτούμε ότι αυτή τη στιγμή δεν μπορούμε να προτείνουμε λύση. Και είχε δίκιο ο Όργουελ: "Το να λες την αλήθεια σε μια εποχή καθολικού ψέματος είναι επαναστατική πράξη"!!!

Το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα με πολλές διαστάσεις και εμείς μόλις τώρα αρχίζουμε την κριτική της ιδεολογίας (εθνικισμός) που το δημιούργησε. Η λογική τού "άμα δεν έχεις λύση να προτείνεις, να σιωπάς" είναι η λογική του μικροαστού, που άμα δώσει τα λεφτά του θέλει το σαπούνι του. Έχουμε το δικαίωμα να κριτικάρουμε και να ψάχνουμε μέσα από την πρακτική για εναλλακτικές προτάσεις, όσο χρόνο και αν πάρει - και ο μικροαστός πρέπει να μάθει και αυτός για να βρει το σαπούνι του. Ο καιρός των μεγάλων και ωραίων απαντήσεων πέρασε. Ο μόνος τρόπος να αρχίσουμε να προτείνουμε κάτι εναλλακτικό πραγματικά και βιώσιμο είναι μέσα από μια ριζοσπαστική πράξη.

Η ΑΝΑΡΧΙΚΗ "ΟΥΤΟΠΙΑ" ΚΑΙ Η ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Σ' ένα ουτοπικό επίπεδο, βέβαια, ξέρουμε τι θέλουμε: μια αναρχική οργάνωση της κυπριακής κοινωνίας, βασισμένη στις αρχές της μη-εξουσίας, του πλουραλισμού και της αυτονομίας-αποκέντρωσης. Το κράτος (κεντρικό ή διζωνικό) οι άλλες δομές εξουσίας (πατριαρχία, καπιταλισμός

κλπ.) καθώς και οι μηχανισμοί βίας (στρατός, παρακρατικές ομάδες), φυσικά δεν έχουν θέση σ' αυτή την κοινωνία. Αν το κράτος είναι η αντικειμενική έκφραση της ιδεολογικής ενότητας του έθνους, η αυτόνομη, αυτοδιαχειριζόμενη κοινότητα είναι η απάντηση των αναρχικών σε θεσμικό επίπεδο. Η αναρχική κοινωνία βασίζεται σε τέτοιες κοινότητες που συνεργάζονται και συντονίζονται στο πλαίσιο μιας ομοσπονδίας. Αυτές οι κοινότητες αποτελούν πολιτικές συνελεύσεις άμεσης δημοκρατίας (αναρχίας) χωρίς θεσμοποιημένες εξουσίες και μπορούν να πάρουν διάφορες μορφές: οικονομικές-παραγωγικές μονάδες, κολλεκτίβες ή εργατικές συνελεύσεις, συνοικιακές-τοπικιστικές μονάδες, γενικές συνελεύσεις κατοίκων ή ακόμα και πολιτιστικές ενότητες. Ο πλουραλισμός είναι αυτονόητος, όπως αυτονόητα είναι και τα δικαιώματα ελεύθερης εγκατάστασης και διακίνησης.

Απρίλιος 1964: Η κυπριακή κυβέρνηση εξαγγέλλει τη δημιουργία εθνικού στρατού ενώ την ίδια στιγμή η Άγκυρα ανακοινώνει ότι θεωρεί την Πράσινη Γραμμή στη Λευκωσία σύνορό της και διαρρέουν οι πρώτες πληροφορίες ότι θα αναγνωρίσει ανεξάρτητο Τ/Κ κράτος με πρωθυπουργό τον Ρ.Ντενκτάς.

Αυτά δεν είναι φαντασιοπληξίες. Βγαίνουν μέσα από την αναρχική κριτική του εθνικισμού και την ιστορική εμπειρία των αναρχικών κινημάτων (βλ. Ισπανία). Και δεν είναι εισηγήσεις τελείως εξωπραγματικές για την Κύπρο. Αντίθετα, αποτελούν τη συνέχεια της αντίστασης ενάντια στην εξουσία και την ιδεολογία της ισοπέδωσης-ομοιογενοποίησης του εθνικισμού στο νησί. Ωστόσο, είναι ουτοπικό να μιλά κανείς σήμερα για μια τέτοια "λύση" του Κυπριακού σαν σοβαρή πιθανότητα. Οι εξουσιαστικές δομές και ο εθνικισμός έχουν φτιάξει αδιέξοδα και ιστορικές πληγές που δε λύνονται εύκολα. Και δεν υπάρχει κανένας λόγος να ζούμε με αυταπάτες. Η σημασία της αναρχικής "ουτοπίας" βρίσκεται τόσο στην ονειρική της διάσταση, σαν απόδραση προς μια ελπίδα, όσο και, κυρίως, στη λειτουργία της σαν κατεύθυνση. Και άλλο πράγμα η "ουτοπία-σαν-κατεύθυνση" και άλλο οι μαγικές φόρμουλες των αριστεριστών (οι τροτσκιστές φαίνονται να περιμένουν ακόμα τη μεγάλη επανάσταση να ξεπροβάλλει απ' τη γωνία - ο θεόσταλτος άγγελος της Ιστορίας). Στην αναρχική "ουτοπία-σαν-κατεύθυνση", εσύ φτιάχνεις το δρόμο και διαμορφώνεις την ουτοπία στη διαδικασία μέσα από την πράξη σου. Οι μαγικές φόρμουλες των αριστεριστών μοιάζουν με μια καθορισμένη διαδρομή - και, παρ' όλο που φαίνεται να έχουν χάσει το τραίνο, δε λένε να ψάξουν και λίγο μόνοι τους. Μια αναρχική κοινωνία δεν φτιάχνεται από μόνη της ή από ιστορικές αναγκαιότητες (βλέπετε, εμάς δε μας αγαπά η Ιστορία όπως τους Μαρξιστές). Φτιάχνεται απ' τους ανθρώπους και τις πράξεις τους. Και αν η αναρχία σαν ουτοπία-κατεύθυνση προϋποθέτει κάτι, αυτό είναι η όξυνση των κοινωνικών συγκρούσεων και η δημιουργία μέσα σ' αυτή την κοινωνία μιας εναλλακτικής-αντιεξουσιαστικής κουλτούρας, όπου οι σκοποί αντικατοπτρίζονται στα μέσα που χρησιμοποιούνται. Στην Κύπρο, μια τέτοια κουλτούρα προϋποθέτει τρεις τουλάχιστον διαστάσεις:

α) τον αγώνα εναντίον και το ξεπέρασμα του εθνικισμού και των ιστορικών του πληγών

β) την αναζωογόνηση και επαναπροσδιορισμό των τάσεων για αποκέντρωση, αυτονομία, πλουραλισμό, που καταπίεσε για τόσες δεκαετίες ο εθνικισμός-κρατισμός

γ) την εναντίωση στην εξουσία, τόσο σαν δομικό φαινόμενο όσο και σαν δάχυτη μορφή συγκρότησης των διαπροσωπικών σχέσεων. Η διάχυση της αντιεξουσίας και η συγκρότησή της, σαν εναλλακτικού πολιτικού-πολιτιστικού πόλου, είναι αναγκαία προϋπόθεση για μια αναρχική επαναστατική κοινωνία.

Τώρα, βέβαια, όλα αυτά δεν γίνονται έτσι εύκολα. Χρειάζεται πράξη και λόγος αντιεξουσιαστικός. Και είναι αναγκαία εντιμότητα στους εαυτούς μας και όσους μας ακούν, να παραδεχτούμε ότι βρισκόμαστε ακόμα στις αρχές αυτής της διαδικασίας. Ακόμα προσπαθούμε να παραμερίσουμε το εθνικό απ' το κέντρο της συζήτησης. Είναι ακριβώς η κατανόηση του σταδίου που βρισκόμαστε, που μας κάνει να αρνούμαστε να δώσουμε "λύσεις". Μπορούν να

διαγραφούν, ωστόσο, μερικές κατευθύνσεις αναζήτησης:

α) Ανάγκη εναντίωσης στον εθνικισμό σε κάθε επίπεδο και μορφή. Και αυτό υπονοεί μια κριτική της ιδεολογίας του εθνικισμού, μια εναντίωση στην παραπέρα ανάμιξη της Ελλάδας και της Τουρκίας (και της πιθανότητας πολέμου) στην Κύπρο και την ανάγκη για επικοινωνία και αλληλεγγύη μεταξύ Ελλήνων, Τούρκων και Κυπρίων.

β) Την ανάγκη συγκρότησης ενός εναλλακτικού χώρου που θα πάψει να είναι ουραγός της ηγεμονικής ιδεολογίας (όπως οι Τροτσκιστές και οι ενωτικοί) και που θα ψάχει συλλογικά μέσα απ' το λόγο και την πράξη του για έξοδο απ' το σημερινό αδιέξοδο.

γ) Τον παραμερισμό του εθνικού απ' το κέντρο της συζήτησης, αλλά και την ταυτόχρονη διεύρυνση των ορίων του. Μερικές απ' τις πρώτες μινιμαλιστικές "θέσεις" ενός εναλλακτικού χώρου για το Κυπριακό θα μπορούσαν να ήταν: α) επιμονή στο δικαίωμα ελεύθερης εγκατάστασης-μετακίνησης β) αγώνα για διώξιμο όλων των στρατών (Ελληνικού, Τουρκικού, Αγγλικού) και κατάργηση του Κυπριακού. Το αντιμιλιταριστικό κίνημα στην Ελλάδα είναι αυτονόητα απ' τους φυσικούς συμμάχους του Κυπριακού χώρου. γ) αγώνα ενάντια στο ρατσισμό-σωβινισμό που υποφώσκει, μετά από δεκαετίες εθνικιστικής πλύσης εγκεφάλου. δ) επιμονή στην προστασία των δικαιωμάτων των μειοψηφιών. Αυτές είναι, όπως ανφέρθηκε, μινιμαλιστικές θέσεις. Δε συγκροτούν μια ενότητα για λύση του Κυπριακού κλπ. Θα μπορούσαν να αποτελούν ίσως τις "αρχές" ή κατευθύνσεις μιας ριζοσπαστικής κριτικής και δράσης, αλλά χωρίς συζήτηση και πράξη, θα μείνουν, όπως τόσες άλλες, κενά σχήματα λόγου.

Η ριζοσπαστική κριτική είναι μια κριτική που προσπαθεί να συνδέσει την ουτοπία μιας απελευθερωμένης κοινωνίας με τα προβλήματα της κοινωνίας και της καθημερινότητας εδώ και τώρα. Είναι μια προσπάθεια να βρεθούν εναλλακτικές προοπτικές μέσα στη γενική μιζέρια και τα αδιέξοδα της σημερινής κοινωνίας. Και αυτό δεν είναι εύκολη υπόθεση - αποτελεί ωστόσο την αναγέννηση της κοινωνικής σύγκρουσης. Και στην περίπτωση του εθνικισμού στην Κύπρο, αποτελεί την επανεμφάνιση της αντίστασης ενάντια στην ισοπέδωση, την ομοιογένεια, την άμβλυνση της ταξικής σύγκρουσης και τις πατριαρχικές φαντασιώσεις που στηρίζουν την ιδέα του έθνους.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

(1) Υπήρχαν και υπάρχουν διάφορες τάσεις τροτσκιστών (οι περισσότερες με 4-5 άτομα). Η αναφορά στους τροτσκιστές εδώ στοχεύει προς την ομάδα γύρω από τη Σοσιαλιστική Έκφραση" ή αυτοαποκαλούμενη "Αριστερή πτέρυγα της ΕΔΕΚ".

(2) Η ύπαρξη διαφόρων τάσεων υπήρχε και εδώ. Η αναφορά γίνεται συνήθως προς την ομάδα γύρω από το περιοδικό "Αυτοδιάθεση", αλλά όχι μόνο αυτούς.

(3) Για παραδείγματα απ'την ελληνική εμπειρία αρκεί κανείς να κοιτάξει την πορεία των εθνικών μειονοτήτων στην Ελλάδα. Μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία έχει και το άρθρο του Θ.Καλομύλου "Το νεοελληνικό έθνος", στα "ΤΕΤΡΑΔΙΑ".

(4) Αυτές οι συγκρούσεις εμφανίζονται απ' την αρχή - ακόμα και στη Γαλλική Επανάσταση. Βλέπε, λ.χ., την αντίφαση της άμεσης δημοκρατίας των "ξεβράκωτων" με την εθνικιστική κινητοποίηση (βλ. Soboul Sans Cullote) ή τις συγκρούσεις στη γαλλική επαρχία (βλ. Tilly La Vender).

(5) Η ανάλυση που ακολουθεί είναι σύντομη και περιγραφική. Για μια εκτενή ανάλυση της ιστορικής εμπειρίας του εθνικισμού στην Κύπρο, βλ. "Η Κύπρος, το εθνικό και ο εθνικισμός".

λεμμεσσός '85

Αγοράζουνε γη και διαμερίσματα στη δεκαπλάσια τιμή από τους Ιθαγενείς Λεμεσιανούς. Η θέα του εύκολου κέρδους δεν αφήνει περιθώρια προβληματισμού για τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν σε κοινωνικό επίπεδο από τη λιβανέζικη εισβολή. Ετσι σήμερα οι φαλαγγίτες έχουν αγοράσει μια ολόκληρη συνοικία. Εχουν τα δικά τους εστιατόρια, τις δικές τους τράπεζες, τα δικά τους ξενοδοχεία. Η Λεμεσός σήμερα θυμίζει αραβική και όχι ελληνική πόλη. Η φαλαγγίτικη κοινότητα αριθμεί 2.000 μόνιμους κατοίκους, ενώ άλλοι 20.000 είναι οι τουρίστες που έρχονται να κάνουν τις δουλειές τους και να φύγουν. Τα ενοίκια έχουν ανέβει σε αστρονομικά ύψη για τους ιθαγενείς γιατί πάντα θα υπάρχει κάποιος Λιβανέζος που θα πληρώσει περισσότερα.

Είναι όμως κάποιοι που δεν έχουν να κερδίσουν τίποτα από το λιβανέζικο κεφάλαιο. Κάποιοι που δεν βλέπουν με καλό μάτι τον "Τρίτο Αττίλα", όπως χαρακτηρίστηκε από τους Λεμεσιανούς η λιβανέζικη εισβολή. Και αυτοί δεν είναι άλλοι από τους νεολαίους της Λεμεσού. Η μεγάλη έκρηξη έγινε το Σάββατο 17 Αυγούστου. Πάνω από 1.000 νεολαίοι επιτίθενται αυθόρμητα σε λιβανέζικα εστιατόρια και οργανισμούς. Η αστυνομική δύναμη της Λεμεσού αδυνατεί να επιβάλει την τάξη. Καλούνται ενισχύσεις από τη Λευκωσία. Η ΜΜΑΔ (τα κυπριακά ΜΑΤ), που σπεύδει έγκαιρα, χρησιμοποιεί όλα τα σύγχρονα μέσα καταστολής (ηλεκτρικά γκλομπς, σπρέι κλπ.).

Τελικά, η τάξη επιβάλλεται τις πρωινές ώρες. Αποτέλεσμα των συγκρούσεων, τρεις τραυματίες αστυνομικοί, εφτά νεολαίοι συλληφθέντες.

Οι ξενοδόχοι, φοβούμενοι μη φύγουν οι Αραβες και αδειάσουν τα ξενοδοχεία, βγάζουν ανακοίνωση και καλούν το κράτος να πατάξει την Αναρχία. Η αστική τάξη παγωμένη από το μέγεθος του προβλήματος που η ίδια δημιούργησε, ψάχνει για εξιλαστήρια θύματα.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρήθηκε στην Κύπρο και κύρια στη Λεμεσό μια πρωτοφανής εισροή λιβανέζικου κεφαλαίου. Οι φαλαγγίτες, λόγω της αστάθειας που επικρατεί στη χώρα τους, θεώρησαν πολύ καλό να μεταφέρουν τις επιχειρήσεις τους στη Λεμεσό. Η κυπριακή αστική τάξη τρίβει τα χέρια της. Η Κύπρος γίνεται επιτέλους ένα Χονγκ-Κονγκ της Μ.Ανατολής! Οι Χριστιανοί φαλαγγίτες ήρθαν με τα κότερά τους και τις αμερικάνικες αμαξάρες τους στη Λεμεσό. Κατάκλυσαν τα ξενοδοχεία, τα σκυλάδικα, τα καμπαρέ. Σκορπάνε τα πετροδόλαρά τους ασυλλόγιστα.

Ο εύκολος στόχος είναι, φυσικά, οι νέοι. Το κομμάτι εκείνο των νέων που αρνείται την ενσωμάτωση και τη μιζέρια της συντηρητικής κυπριακής κοινωνίας, δέχεται μια επίθεση άνευ προηγουμένου. Οι αστικές φυλλάδες αναφέρονται σε "αμόκ αναρχίας", σε "χούλιγκανς" και αναρχικούς, που θέλουν να καταστρέψουν το κράτος. Οι αριστερές εφημερίδες προχωρούν παραπέρα: μιλούν για "φαιοχίτωνες", "ες-ες" και ρατσιστές νεολαίους. Ψάχνουν για εγκέφαλους που έχουν συμφέροντα οικονομικά για τη διακοπή του τουρισμού από τις αραβικές χώρες. Κι όλοι μαζί ζητούν περισσότερη αστυνόμευση.

Στη Λεμεσό, βέβαια, δεν έγινε καμία συνειδητά κοινωνική εξέγερση. Ηταν ένα αυθόρμητο ξέσπασμα, που ξεκίνησε από 100 άτομα για να δεκαπλασιαστεί κατόπιν απέναντι σε μια κοινωνία που θεοποίησε το εύκολο κέρδος, το βίντεο, την ιδεολογία της σούβλας και του εφησυχασμού.

Τα γεγονότα της Λεμεσού μάς ενδιαφέρουν και από μια άλλη σκοπιά: ήταν η μοναδική εδώ και δέκα χρόνια αυθόρμητη μαζική εκδήλωση των νέων. Ολοι εκείνοι οι μηχανισμοί ενσωμάτωσης και ελέγχου της νεολαίας αποδείχτηκαν εξαιρετικά ευάλωτοι μέσα σε μια νύχτα. Επίσης, η ασυνείδητα αντικαπιταλιστική-αντικατοχική χροιά των γεγονότων μάς δίνει ελπίδες για μια προοπτική ουσιαστικού αντικατοχικού αγώνα στο νησί, που εδώ και 11 χρόνια βρίσκεται υπό κατοχή. Τώρα είναι η σειρά αυτής της γενιάς να συνειδητοποιήσει το μέγεθος των γεγονότων και η συνειδητοποίηση θα έρθει μόνο μέσα από την καθημερινή σύγκρουση με τους θεσμούς καταπίεσης και καταστολής.

Η Λεμεσός αρχίζει να ταράζει τον εφησυχασμό του Κύπριου "έντιμου" πολίτη. Κι ας ελπίσουμε αυτό να ήταν μόνο η αρχή.

Αλέκος Παναγιώτου

* Το κείμενο δημοσιεύτηκε στο περιοδικό "πράξη", τεύχος 2, που εκδόθηκε στη Θεσσαλονίκη τον Οκτώβρη του 1985.

Σκέψεις για το χώρο στην Κύπρο

Το να μιλάς για ριζοσπαστική πρακτική στην Κύπρο μοιάζει ώρες - ώρες με κυνήγι φαντασμάτων. Τι να πεις και ποιος να σε ακούσει σε μια κοινωνία, που ζει μέσα στο σχιζοφρενικό αμάλγαμα μιας εμπορευματοποιημένης πραγματικότητας και ενός παραδοσιακού/αρχοντοχωριάτικου αλαλούμ ιδεολογίας;

Η πλήξη σε περιμένει σε κάθε γωνιά αγκαλιά με τη στενοκεφαλιά ενός κόσμου που αρνείται να δει πέρα απ' τη μύτη του. Η εξουσία/καταπίεση αναμφισβήτητα διέπει όλες τις κοινωνικές σχέσεις, απ' τις ρουτίνες της καθημερινότητας μέχρι στο θρησκευτικό κρατισμό ολόκληρης της κοινωνίας. Η ίδια η πολιτική έχει ξεφτιλιστεί πλήρως σαν όρος - η δεξιά «κάνει αντιπολίτευση στο κατεστημένο»! (και η νέα φάρα των κουλτουρέλ διανοουμένων μας τόχαψε για καλά το παραμύθι) και η «αριστερά» κατάντησε μια γελοία καρικατούρα που επιβιώνει με μπαγιάτικα και δογματικά κλισέ. Τι να πεις;

Υπάρχουν φυσικά αντιστάσεις - προσωπικές, ανθρώπινες. Αλλά πνίγονται στον κοινωνικό εξοστρακισμό, στη μοναξιά, στην καθημερινή αστυνόμευση των ματιών μιας κοινωνίας που γατζώνεται απεγνωσμένα σε φαντασιώσεις ενός ανύπαρκτου παρελθόντος - μιας ειδυλλιακής εικόνας της υπαίθρου, του χωριού. Μπροστά στην αλλοτρίωση της καθημερινότητας, φτιάχνονται χαζοχαρούμενες εικόνες για «τους παλιούς καλούς καιρούς» (τότε στο χωριό μας, στη γη μας και άλλα ανάλογα) που δημιουργούν ένα έντονο συντηρητισμό απέναντι σε κάθε τι το νέο. Και φυσικά τα τραύματα της εισβολής και της προσφυγιάς έκαναν αυτήν την κατάσταση ακόμα χειρότερη.

Και έτσι το κράτος κυβερνάει σε μια ψευτο-ύπαιθρο απομονωμένων νομάδων που προσπαθούν να φτιάξουν δεσμούς κοινότητας μέσω του κουτσομπολιού και της παρελθοντολογίας.

Μπροστά σ' αυτήν την πραγματικότητα η ατομική αντίσταση πνίγεται· ακόμα και άτομα που πέρασαν απ' τη καθημερινή αντίσταση στη ριζοσπαστικοποίηση μέσα απ' τις εμπειρίες των τελευταίων 10 χρόνων, πέρασαν τελικά στη ιδιώτευση και τη σιωπή. Υπήρξαν φυσικά και προσπάθειες συγκρότησης μιας κάποιας πιο συλλογικής αντίδρασης. Απ' τα μεγαλεπίβολα πλάνα των αριστεριστών για «ανασυγκρότηση του ΚΚΚ» ως τη σημερινή ποικιλία διαφόρων ομάδων (αριστεριστικων, φεμινιστικών, αντιεξουσιαστικών). Υπάρχει λοιπόν κάποιος χώρος σαν πόλος αντίστασης; Όχι ακριβώς. Γιατί άμα κοιτάξεις πιο κοντά οι διαφορές σ' αυτό το «χώρο» είναι ουσιαστικές.

Η εμφάνιση των αριστεριστών τη δεκαετία του 70 υπήρξε κάτι το σχετικά ελπιδοφόρο μια και άνοιξε νέους δρόμους συζήτησης και αναζήτησης. Οι σημερινές αριστερίστικες ομαδούλες, όμως, έχουν καταντήσει αρτηριοσκληρωμένα και αφομοιωμένα μαγαζιά ιδεολογίας και η δήθεν αντίστασή τους περιστρέφεται γύρω από ρομαντικούς παρελθοντολογισμούς, δογματικά κλισέ, και μια στενοκέφαλη λογική που φτιάχνει κύκλους αυτοεπιβεβαίωσης σε κάθε θέμα. Τόσο οι Τροτσκιστές της Έκφρασης όσο και οι Μαρξιστοενωτικοί της Αυτοδιάθεσης έχουν καταντήσει θλιβερά παραδείγματα της ιστορικής - θεωρητικής - πρακτικής φτώχειας του αριστερισμού. Σ' άλλες χώρες τέτοιες ομαδούλες έχουν περάσει στο περιθώριο του χώρου σαν ιστορικά λείψανα.

Αυτές οι γραμμές, δεν γράφονται από καμιά εσωτερική ανάγκη πολεμικής. Πραγματικά θα προτιμούσα να τις απέφευγα. Προσωπικά έχω ριζοσπαστικοποιηθεί μαζί με αρκετά απ' τα άτομα που ανήκουν στον αριστερίστικο χώρο και έχω μια προσωπική εκτίμηση για αρκετούς απ' αυτούς. Εντούτοις έχουμε φτάσει μου φαίνεται σε αντίθετους πόλους. Τούτη η κριτική της λογικής και των αυταπατών στις οποίες έχουν εγκλωβίσει την αντίστασή τους έχει την ελπίδα ότι ίσως να μιλήσει σε μερικούς απ' αυτούς σαν άτομα.

Η λογική και η πρακτική του αριστερισμού (ή αριστεροεθνικισμού)

Η επιβίωση του αριστερισμού στην Κύπρο δεν είναι άσχετη με τη δυσκολία άρθρωσης ενός εναλλακτικού λόγου και πράξης σ' αυτήν την κοινωνία. Οι σημερινοί αριστεριστές ξεχνώντας τις αναζητήσεις και κριτικές μερικών χρόνων πριν, έχουν βολευτεί κάτω απ' τον ήλιο της κυπριακής ηγεμονικής ιδεολογίας, σαν κομπάρσοι του θεάματος της επίσημης πολιτικής. Οι Μαρξιστοενωτικοί έχουν πέσει σ' ένα αθεράπευτο παρελθοντολογισμό ρομαντικοποιώντας τον φασισμό του ελληνοχριστιανισμού και ποζάρουν σαν η λαϊκίστικη αριστερή πτέρυγα της ενωτικής ακροδεξιάς! (και λέγαμε κάποτε για την ιστορική αμνησία και πολιτική σχιζοφρένεια αυτής της κοινωνίας).

Οι Τροτσκιστές της Έκφρασης με το όνειρο του εισοδισμού ψάχνουν ακόμα για την «ενότητα της αριστεράς» - φαίνεται δεν κατάλαβαν ακόμα ότι η αριστερά είναι κενό σχήμα λόγου στην κυπριακή πολιτική πρακτική. Και σίγουρα χρειάζεται αρκετός εθελοτυφλισμός για να διακηρύσσεις ότι είσαι η «αριστερή πτέρυγα» (με ταξικές - διεθνιστικές θέσεις) ενός μικροαστικού προσωποκρατικού κόμματος με τις πιο εθνικιστικές - σωβινιστικές θέσεις στην Κύπρο σήμερα.

Οι σημερινοί αριστεριστές παρά τις εσωτερικές τους διαφωνίες έχουν ωστόσο αρκετά κοινά στοιχεία - προϊόντα της σταδιακής αφομοίωσής τους στη λογική της κυρίαρχης ιδεολογίας. Απ' τη μια υπάρχει η μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας βασισμένη στη λογική της προτεραιότητας. Η λογική δηλαδή ότι η εξουσία πηγάζει από μια κεντρική δομή ή αντίφαση της κοινωνίας (το ταξικό ή εθνικό θέμα) που πρέπει να αποτελεί το βασικό - κεντρικό πόλο αναφοράς σε κάθε συζήτηση ή πρακτική. Η λύση αυτού του προβλήματος αποτελεί κατά κάποιο τρόπο το «γόρδιο δεσμό» που θα οδηγήσει σε μια πιθανή κοινωνική αλλαγή - και αντιμετώπιση των άλλων θεμάτων - μορφών εξουσίας που είναι δευτερεύουσας σημασίας σ' αυτήν την ανάλυση. Έτσι άμα είναι να μιλήσεις για τη γυναικεία καταπίεση λ.χ. πρέπει να την τοποθετήσεις στα πλαίσια του γενικότερου «πρωτεύοντος θέματος» - το γυναικείο θέμα και η ένωση λ.χ. ή οι γυναίκες και ο καπιταλισμός (λες και η γυναικεία καταπίεση είναι προϊόν αυτού του οικονομικού συστήματος και μόνον). Αυτή η μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας και η συνακόλουθη λογική του «πρωτεύοντος θέματος».

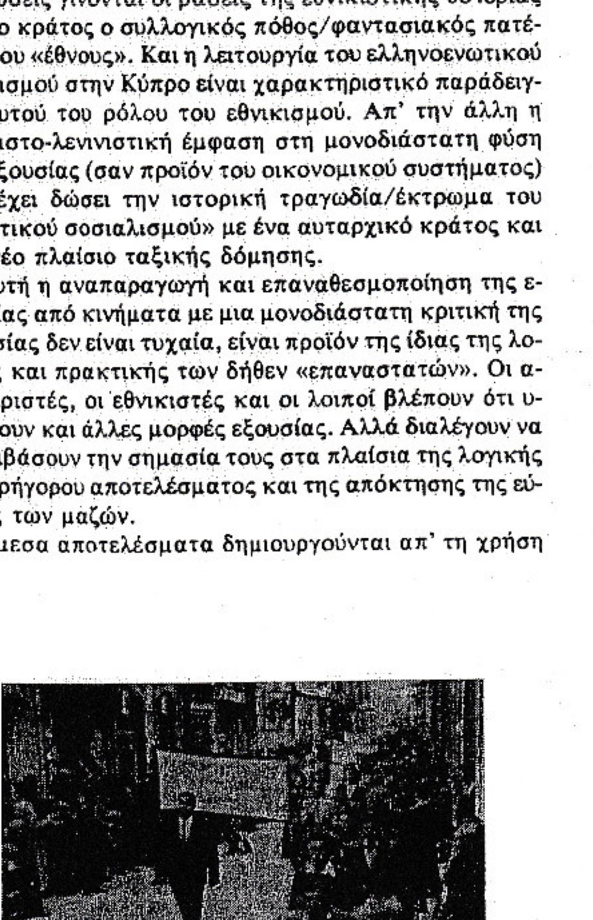
γνήσια προϊόντα της μαρξιστικής γενεαλογίας του αριστερισμού, όχι μόνο δεν υποβιβάζουν απλώς τη σημασία των κοινωνικών αγώνων που δεν κεντράρουν στο «κύριο θέμα» αλλά επιπλέον τείνουν να αναπαραγάγουν τη λογική της εξουσίας στην καθημερινότητα με την ιεράρχηση μορφών καταπίεσης και την αποφυγή της αντιμετώπισης της διάχυτης φύσης της εξουσίας. Γιατί η εξουσία δεν είναι απλώς έκφραση - χαρακτηριστικό μιας δομής (του καπιταλισμού ή του ιμπεριαλισμού). Η εξουσία είναι ένα διάχυτο φαινόμενο που οργανώνει τις κοινωνικές σχέσεις ιεραρχικά απ' το διαπροσωπικό (λ.χ. οικογένεια) στο μακροκοινωνικό επίπεδο του κράτους και του καπιταλισμού. Και η βάση της εξουσίας είναι η καθημερινότητα της αναπαραγωγής της - η αυταρχικότητα του πατριάρχη νοικοκυραίου, των γονιών απέναντι στα παιδιά, του δασκάλου στο σχολείο και η ταυτόχρονη υπακοή - δουλοπρέπεια απέναντι στα πρότυπα εξουσίας και στα άτομα που την εκπροσωπούν - το μπάτσο, το αφεντικό, το γραφειοκράτη, το δάσκαλο κ.τ.λ.

Σ' αυτά τα πλαίσια το να ανατρέψεις τον καπιταλισμό ή να «διώξεις τον εισβολέα» δεν ανοίγει αναγκαστικά το δρόμο για μια ευρύτερη απελευθερωτική προοπτική όπως ονειρεύονται οι αριστεριστές.

Αντίθετα είναι πολύ πιθανό ένας αγώνας κεντραρισμένος σε μια μονοδιάστατη αντίληψη της εξουσίας να ενισχύει άλλες δομές εξουσίας και να τις βοηθήσει να αναδομηθούν. Ο εθνικισμός ιδιαίτερα είναι μια ιδεολογία που έχει λειτουργήσει ιστορικά σαν δικαιολόγηση - εκλογίκευση της αναδόμησης διαφόρων μορφών εξουσίας στη μοντέρνα εποχή. Ενώ όλη η κοινωνία παθιάζεται και εκστασιάζεται σε σωβινιστικές υστερίες (με την απαραίτητη φιλολογία της απελευθέρωσης φυσικά) η εξουσία αποκτά πιο ισχυρές βάσεις καθώς οι πατριαρχικές φαντασιώσεις γίνονται οι βάσεις της εθνικιστικής υστερίας και το κράτος ο συλλογικός πόθος/φαντασιακός πατέρας του «έθνους». Και η λειτουργία του ελληνοενωτικού εθνικισμού στην Κύπρο είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού του ρόλου του εθνικισμού. Απ' την άλλη η μαρξιστο-λενινιστική έμφαση στη μονοδιάστατη φύση της εξουσίας (σαν προϊόν του οικονομικού συστήματος) μας έχει δώσει την ιστορική τραγωδία/έκτρωμα του «κρατικού σοσιαλισμού» με ένα αυταρχικό κράτος και ένα νέο πλαίσιο ταξικής δόμησης.

Αυτή η αναπαραγωγή και επαναθεσμοποίηση της εξουσίας από κινήματα με μια μονοδιάστατη κριτική της εξουσίας δεν είναι τυχαία, είναι προϊόν της ίδιας της λογικής και πρακτικής των δήθεν «επαναστατών». Οι αριστεριστές, οι εθνικιστές και οι λοιποί βλέπουν ότι υπάρχουν και άλλες μορφές εξουσίας. Αλλά διαλέγουν να υποβιβάσουν την σημασία τους στα πλαίσια της λογικής του γρήγορου αποτελέσματος και της απόκτησης της εύνοιας των μαζών.

Άμεσα αποτελέσματα δημιουργούνται απ' τη χρήση

Εργατική διαδήλωση διαμαρτυρίας

της κρατικής εξουσίας - διατάζεις και εκτελείς, δεν χρειάζεται να συζητήσεις, να πείσεις, να ψάξεις για άλλες λύσεις πέρα απ' ότι υπάρχει. Αυτά παίρνουν καιρό και απαιτούν συνεχές ψάξιμο αναζήτηση και αμφισβήτηση. Και μερικοί «επαναστάτες» θέλουν σιγουριά, σταθερότητα, επιβεβαίωση. Τα αποτελέσματα (αυταρχικές δικτατορίες «φωτισμένων ελίτ» σαν κατάληξη υποσχέσεων απελευθέρωσης) δεν είναι και τόσο παράδοξα σ' αυτά τα πλαίσια. Οι αριστεριστές και οι εθνικιστές ξέρουν την αλήθεια και το σωστό δρόμο για την απελευθέρωση και άμα δε συμφωνείς μαζί τους τόσο το χειρότερο για σένα. Η «δημοκρατία της αρετής» του Ροβεσπιέρου (που έχει εμπνεύσει τόσο τους αριστεριστές όσο και τους εθνικιστές) δεν σηκώνει διαφωνία. Και η διαφθορά και εξουσία της νέας ελίτ περιβάλλεται το φαντασιακό πέπλο της ιστορικής αναγκαιότητας. Ποιος δεν έχει ακούσει το παραμύθι για τα ιστορικά στάδια. Στη Σοβιετική Ένωση είναι το υπ' αριθμό ένα κρατικό εμπόρευμα.

Μετά την «επανάσταση» οι μάζες πρέπει να σιωπούν· πριν όμως, οι αριστεριστές παρόλο το διανοουμενισμό και ελιτισμό τους, παίζουν τους άκρατους λαϊκιστές. Θέλουν τις μάζες σαν κοπάδι πίσω απ' τη ηγεσία τους και προσπαθούν να κερδίσουν την εύνοιά τους κλείνοντας τα μάτια μπροστά στο φασισμό της εξουσίας στην καθημερινότητα, στην οικογένεια, στις διαπροσωπικές σχέσεις κ.τ.λ. Ο «άγιος λαός», αυτή η άμορφη μάζα είναι ο συναισθηματικός πόλος αναφοράς των αριστεριστών και των εθνικιστων. Ποσες φορες δεν εχουμε ακουσει τα γνωστά μπλα - μπλα - μπλα - «Αυτό θέλει ο λαός», «οι κρυφοί πόθοι του έθνους», «οι ανάγκες των μαζών» κ.τ.λ. Οι «επαναστάτες» μας εδώ παίζουν διπλό ρόλο. Απ' τη μια φιγουράρουν σαν οι ερμηνευτές των «λαϊκών πόθων» (και όποιος διαφωνεί μαζί τους δεν ξέρει τι του γίνεται) και απ' την άλλη ψάχνουν μέσα στη μιζέρια της υπάρχουσας κοινωνίας να βρουν ένα «επαναστατικό υποκείμενο», μια κοινωνική ομάδα που φαντάζονται ότι συμφωνεί εν δυνάμει μαζί τους (εργάτες - ενωτικοί) και τη ρομαντικοποιούν μέχρι αηδίας. Εκλογικεύουν την κάθε μαλακία στα πλαίσια ενός ξεφτιλισμένου λαϊκισμού προσπαθώντας να πείσουν τις «μάζες» και τους εαυτούς τους ότι είναι η φωτισμένη πρωτοπορία που εκφράζει τους κρυφούς λαϊκούς πόθους. Βασίζουν την ρητορική τους και τα όνειρά τους για κινήματα στον αυταρχισμό του καθώς-πρέπει πατριάρχη νοικοκυραίου, στην ανασφάλεια του μικροαστού και στην παρελθοντολογία μιας καθημερινότητας που δεν έχει φαντασία να ονειρευτεί ένα άλλο μέλλον. Και χωρίς ίσως να το καταλαβαίνουν γίνονται μέρος αυτής της μίζερης καθημερινότητας και της ηγεμονικής της ιδεολογίας. Η ιστορία του κυπριακού αριστερισμού είναι το καλύτερο παράδειγμα αυτής της θλιβερής αφομοίωσης. Και δε λέω εδώ ότι μια ριζοσπαστική κριτική και πρακτική πρέπει να αγνοεί τι γίνεται γύρω μας - και ιδιαίτερα στις ρουτίνες της καθημερινότητας. Αντίθετα απ' εδώ πρέπει να ξεκινά η κριτική και η πρακτική. Αλλά πρέπει να δούμε ότι ανήκουμε και μεις σ' αυτήν την καθημερινότητα και σ' αυτή την άμορφη μάζα που λέγεται «λαός» (που σε τελική ανάλυση δεν υπάρχει πουθενά εκτός απ' τις συναισθηματικές και ιδεολογικές φαντασιώσεις). Αν δεν ξεφύγουμε απ' τη λογική της «φωτισμένης ελίτ» που θα οδηγήσει την κοινωνία στην απελευθέρωση, θα εξακολουθούμε να εθελοτυφλούμε μπροστά στην πολυδιάστατη φύση της εξουσίας, θα αναπαράγουμε τη μιζέρια και την ιεραρχία της κοινωνίας στη δικιά μας καθημερινότητα και θα ρομαντικοποιούμε τη μιζέρια, την καταπίεση και την κάθε μαλακία του «καθημερινού ανθρώπου» σε μια κρυφή προσπάθεια να τον κάνουμε οπαδό της μαγικής μας φόρμουλας. Μια ριζοσπαστική κριτική ξεκινά και πρέπει να δεθεί με την καθημερινότητα αλλά όχι για να κινητοποιήσει τα άτομα σαν μια άμορφη μάζα. Αν θέλει να είναι συνεπής με τον εαυτό της, αυτή η κριτική και πρακτική

πρέπει να ψάξει για τις αντιστάσεις, την ανθρώπινη υποκειμενικότητα, τη δυνατότητα φαντασίας σ' αυτή την καθημερινότητα.

Η ανάγκη ενός εναλλακτικού/ριζοσπαστικού χώρου

Αυτή η κριτική των ομαδούλων του αριστερίστικου χώρου δεν ξεκινά από καμιά μηδενιστική διάθεση πολεμικής αντιπαράθεσης. Ξεκινά αντίθετα από μια προσπάθεια ιδεολογικού ξεκαθαρίσματος στα πλαίσια μιας σειράς ελπιδοφόρων στοιχείων για τη συγκρότηση ενός εναλλακτικού χώρου (επανεμφάνιση - επαναδραστηριοποίηση ατόμων και ομάδων με προβληματισμούς πέρα απ' την αρχαιολογία του αριστερισμού). Και ακόμα και αν αυτά τα στοιχεία είναι παροδικά, υπάρχει συνεχώς η ανάγκη για ένα εναλλακτικό συλλογικό χώρο αντίστασης, ένα χώρο με δικά του στέκια, έντυπα, ομάδες και διάλογο που να αποτελεί τη βάση μιας κοινωνικής παρέμβασης, μιας θεωρητικής συζήτησης αλλά και το κυριότερο μιας αίσθησης συλλογικότητας στη μοναξιά και απομόνωση που «πλακώνει» τον καθένα που προβάλλει μια αντίσταση στην κυριακή καθημερινότητα.

Η συγκρότηση αυτού του χώρου (τόσο γεωγραφικά όσο και από άποψη ατόμων και ομάδων) είναι μια αναγκαιότητα αν θέλουμε να ελπίζουμε για κάτι περισσότερο —σε σχέση με την πολιτική πρακτική/κριτική— απ' το δογματισμό των αριστεριστών) και την καθημερινή μας επιβίωση και αντίσταση (πέρα απ' τη μοναξιά, την ιδιώτευση και την πλήξη). Και μιλώντας εδώ για «χώρο» (αντί για τύπους κομμάτων όπως οι αριστεριστές) εννοώ μια νέα μορφή κοινωνικής αντίστασης. Ένα συλλογικό υποκείμενο ρήξης που καταλαβαίνει τον εαυτό του σαν μειοψηφία και αρνείται να ζητιανεύει την εύνοια - και να ονειρεύεται τη μελλοντική ηγεσία - της πλειοψηφίας. Και όπως η κριτική της εξουσίας χρειάζεται να είναι πολυδιάστατη το ίδιο ισχύει για το λόγο και την πράξη ενός τέτοιου χώρου. Ένας εναλλακτικός/ριζοσπαστικός χώρος βασίζεται στην ποικιλία, την πολυμορφία, τη πολυφωνία. Και αντί να προσπαθεί να πλησιάσει τις «μάζες» ψάχνοντας για το «επαναστατικό υποκείμενο» προσπαθεί να δημιουργήσει μέσα απ' την καθημερινή του πρακτική ένα υποκείμενο-αντικουλτούρα ρήξης. Μια υποκειμενικότητα που προκαλεί και ανατρέπει τις ρουτίνες της καθημερινής ζωής αλλά και που δένεται με τις αντιστάσεις αυτής της καθημερινότητας.

Το να ξεκινάς την ριζοσπαστική κριτική και πρακτική απ' την καθημερινότητα σημαίνει νά 'χεις το κουράγιο να βγάζεις στην επιφάνεια αυτό που η κοινωνία αρνείται και δεν θέλει να δει. Να κάνεις μια πολιτική που είναι εξωθεσμική, που ξεκινά έξω απ' τα πλαίσια της ιδεολογικής ηγεμονίας και των φίλτρων επιλογής θεμάτων και προτεραιοτήτων που έχει καθιερώσει. Γιατί το να μιλάς σήμερα για την πρωταρχική σημασία μιας σειράς θεμάτων ταμπού (της καταπίεσης των γυναικών, των ομοφυλόφιλων, της σεξουαλικότητας), το να κριτικάρεις τις ιερές αγελάδες της κοινωνίας (τον εθνικισμό, το κράτος, κ.τ.λ.) χρειάζεται κουράγιο και μια άρνηση να συζητήσεις στο επίπεδο που καθιέρωσε η ΕΠΙΣΗΜΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ του κράτους. Στο επίπεδο δηλαδή που υπάρχει μια ιεράρχηση θεμάτων κατά προτεραιότητα και που η λύση τους είναι τεχνικό πρόβλημα της κρατικής εξουσίας. Οι αριστεριστές τόχαψαν το παραμύθι της πολιτικής (με κεφαλαίο Π) και έγιναν ουραγοί της ηγεμονικής ιδεολογίας.

Η άρνηση ιεράρχησης των μορφών καταπίεσης και της κρατικής πολιτικής σαν μέσου μεταρρύθμισης είναι μια βασική αναγκαιότητα αν θέλουμε να συγκροτήσουμε έναν εναλλακτικό λόγο και να προτείνουμε μετά ριζοσπαστικές λύσεις και πρακτικές.

Αν είναι ένας τομέας όπου η ριζοσπαστική σκέψη και πράξη είχε φθαρεί καταπληκτικά στα μέσα του 20ου αιώνα, ήταν η αδυναμία της να φανταστεί το «αδύνατο» (αυτό που είναι πέρα απ' την καθημερινή ρουτίνα) και να δράσει χωρίς να απολογείται στα πλαίσια της ηγεμονικής λογικής. Είναι ανάγκη να ξαναανακαλύψουμε την φαντασία των ουτοπιστών, την άμεση δράση των αναρχικών που προσπαθούσε να φτιάξει το αύριο στην καρδιά του σήμερα και την σύνδεση της πολιτικής με την καθημερινότητα που έφεραν στα νέα κινήματα του 60-70 οι σιτουασιονιστές και οι ριζοσπάστριες φεμινίστριες.

Προσωπικά δεν πιστεύω ότι υπάρχει καμιά επανάσταση που μας περιμένει στην επόμενη γωνιά. Ωστόσο η αντίσταση, η κοινωνική παρέμβαση, η ριζοσπαστική κριτική δεν είναι απλώς τρόποι «προετοιμασίας για την Επανάσταση». Είναι το λιγότερο τρόποι ζωής που διατηρούν μια αίσθηση ανθρώπινης συνέπειας και αξιοπρέπειας σε μια εποχή καθολικής ξεφτίλας. Αλλά είναι ταυτόχρονα και εκφράσεις μιας υποκειμενικότητας που αρνείται να γίνει αντικείμενο της ιστορίας, των δομών εξουσίας, της «κοινωνίας». Η ριζοσπαστική αντίσταση είναι πάνω απ' όλα μια υποκειμενικότητα που διψάει για αυθεντικότητα, για ζωή και κοινωνικότητα.

Και αυτή η αντίληψη της πολιτικής πρακτικής είναι ίσως ένας ακόμα τομέας που διαχωρίζει το λόγο και την πράξη ενός ριζοσπαστικού - αντιεξουσιαστικού χώρου απ' άλλες αριστερίστικες ή εθνικιστικές αποχρώσεις.

Μια παρατήρηση - σύγκριση του Μπακούνιν το 19ο αιώνα ανάμεσα στους «πολιτικούς δημοκράτες - εθνικιστές» και τους «επαναστάτες σοσιαλιστές» εκφράζει ξεκάθαρα την ιστορική αντιπαράθεση τρόπων ζωής και πράξης.

«Ο πολιτικός δημοκράτης είναι στωικός, δεν αναγνωρίζει δικαιώματα στον εαυτό του παρά μόνο καθήκοντα - ή όπως στη δημοκρατία του Mancini (Ιταλός εθνικιστής ηγέτης) απαιτεί ένα μόνο δικαίωμα για τον εαυτό του. Αυτό της αιώνιας αφοσίωσης στη χώρα του, να ζει μόνο για να την υπηρετεί και να θυσιάζεται χαρούμενα, ακόμα και να πεθαίνει γι αυτή, όπως στο τραγούδι που ο Δουμάς αφιέρωσε στους Γιρονδίνους.

«Το να πεθαίνεις για την πατρίδα σου, είναι η πιο λαμπρή, η πιο ζηλευτή τύχη».

Ο σοσιαλιστής, αντίθετα, επιμένει στα θετικά δικαιώματα της ζωής και σ' όλες τις διανοητικές, ηθικές και φυσικές ηδονές της. Αγαπά τη ζωή και θέλει να τη ζήσει σ' όλη της την αφθονία. Και αφού τα ιδανικά του είναι μέρος του εαυτού του και τα καθήκοντά του στην κοινωνία είναι αδιάρρηκτα δεμένα με τα δικαιώματά του, θα προσπαθήσει —για να μείνει συνεπής και στα δύο— να ζήσει σε συνέπεια με τη δικαιοσύνη —όπως ο Προυντόν— και αν είναι ανάγκη να πεθάνει όπως ο Μπαμπέφ. Μα ποτέ δε θα πει ότι η ζωή της ανθρωπότητας πρέπει να θυσιαστεί ή ότι ο θάνατος είναι η γλυκύτερη τύχη.

Α.Π.

* Το παραπάνω κείμενο δημοσιεύτηκε στη δεκαπενθήμερη αντιεξουσιαστική εφημερίδα "Δοκιμή", φύλλο 11, 16 Γενάρη 1987.

Ένας Κύπριος μουσικός έθεσε το ζήτημα αρκετά καθαρά σε μια πρόσφατη συνέντευξη: «Είμαστε αδικημένοι από την φύτρα μας», είπε. Όλοι μας ήθελαν και εμείς είμαστε πάντα πολύ λίγοι, μικροί για να τους αντιμετωπίσουμε. Ή ίσως να έπρεπε να το θέσουμε και λίγο διαφορετικά: Όχι απλά όλοι ήθελαν αυτό το νησί αλλά τα τελευταία 100 χρόνια έχουν αποδυθεί όλοι σε ένα εκπληκτικό αγώνα να μας πείσουν ότι εμείς, οι ιθαγενείς κάτοικοι αυτού του νησιού, δεν πρέπει να θέλουμε να είμαστε εδώ. Έπρεπε και πρέπει να θέλουμε να είμαστε κάπου αλλού - στην Αθήνα, την Άγκυρα, το Λονδίνο, κάπου στην Ευρώπη αλλά όχι εδώ. Έπρεπε και πρέπει, λέει η επίσημη ιδεολογία, να νοιώθουμε Έλληνες, Τούρκοι, Άγγλοι, Φοίνικες... οτιδήποτε εκτός από Κύπριοι. Αυτό είναι ίσως η ύστατη μορφή Ιστορικής αλλοτροίωσης.

Για όσους Νεοέλληνες ιθαγενείς (στην Ελλάδα και στην Κύπρο) μπορούν να διαβάζουν, θα είναι καθαρό ότι το ακόλουθο αφιέρωμα δεν είναι "ανθελληνικό" αλλά αντίθετα ελπίζει να εκφράσει τον κοινό πόθο των ιθαγενών της Ανατολικής Μεσογείου... Και τον αγώνα τους για αξιοπρέπεια. Όσοι θεωρούν ότι η Ιστορική αλήθεια και η κριτική του νεοελληνικού εθνικισμού είναι "ανθελληνισμός", ας μη διαβάσουν αυτό το αφιέρωμα. Δε θα βρουν παρηγοριά στη "δυστυχία τους". Ούτε θα καταλάβουν.
Το αφιέρωμα επικεντρώνεται στη σχέση των Ελληνόφωνων Κυπρίων με τον νεοελληνικό εθνικισμό. Όπως δείχνουν όμως οι εξαίρετες μελέτες/άρθρα/λογοτεχνία τής μετά το '74 γενιάς των Τουρκοκυπρίων διανοουμένων (που είναι βέβαια παιδιά κι αυτοί του Μεσονυκτίου της Ανεξαρτησίας) ανάλογες αναλύσεις θα μπορούσε να κάνει κανείς και για τη σχέση των Τουρκόφωνων Κυπρίων με το νεο-Τουρκικό εθνικισμό. Η τελική σύνθεση παραμένει ακόμα κρυμμένη σε κάποια χαραμάδα της "νεκρής ζώνης", της Πράσινης Γραμμής.

η κρυφή ιστορία της μοντέρνας εποχής στην κύπρο

ή η κρυφή γοητεία της πόρνης της μεσογείου

Η Μοντέρνα Εποχή ήταν και είναι (για όσους την ζουν ακόμα) μια έκρηξη ρήξης με το παρελθόν. Η αρχή μιας εποχής όπου οι αλυσιδωτές κρίσεις οδηγούν μέσα από την κρυφή διαλεκτική της Ιστορίας, στην οικοδόμηση ή στην Ελπίδα οικοδόμησης ενός κόσμου βασισμένου στην ελευθερία, την Αυτονομία, την «καλή και ωραία κοινωνία». Ο μοντέρνος ανθρωπος είναι ένας νέος Προμηθέας που κλέβοντας τη φωτιά από τους Θεούς προσπαθεί σαν τον Φάουστ να ζήσει την ανθρώπινη εμπειρία στα ύστατα όρια της. Εμείς τι ζήσαμε;

Η επίσημη Ιστορία επιμένει ότι είμαστε απλά ένα ξεκομμένο μέρος κάποιου έθνους (Ελληνικού, Τουρκικού, Ευρωπαϊκού) που ξέμεινε σ' αυτόν τον βράχο από κάποια λεπτομέρεια της Ιστορίας. Εμείς, λέει η Ιστορία των κρατών, δεν είχαμε μοντέρνα πάθη. Το κέντρο ήταν πάντα κάπου αλλού. Εμείς είμαστε απλά η περιφέρεια, οι ιθαγενείς - μια χριστιανική όαση σε ένα μουσουλμανικό ωκεανό, μόλις 40 μίλια από την Τουρκία η μια μουσουλμανική μειοψηφία σε ένα Ελληνικό νησί. Όπου και να ανήκεις είσαι ξένος.

Δεν είναι θέμα πατριωτισμού. Έχουν εισαχθεί αρκετοί τόνοι συσκευασμένης εθνικής βλακείας από την Αθήνα και την Άγκυρα για να χρειάζεται και ντόπια παραγωγή. **Είναι θέμα αξιοπρέπειας.** Απλής, ανθρώπινης αξιοπρέπειας. Αξιοπρέπειας που σηματοδοτεί η στάση του ανθρώπου που θεωρεί τον εαυτό του ελεύθερο υποκείμενο που δημιουργεί την ιστορία του και όχι δουλοπάροικο που γλείφει τις εξουσίες στην Αθήνα και την Άγκυρα για να τον αναγνωρίσουν. Γιατί η Ιστορία των εισαγόμενων εθνικισμών στην Κύπρο είναι πάνω από όλα η θλιβερή Ιστορία της αναδόμησης της εξουσίας και της κατασκευής υποταχτικών της εθνικής Αποικιοκρατίας. Το είπε χωρίς ντροπή ένας νεοεθνικόφρονας τελευταία: «Προτιμώ να είμαι ο χιλιοστός Έλληνας ποιητής παρά ο δέκατος Κύπριος». Πόσο μίσος γι' αυτό τον τόπο (και για τον εαυτό σου) πρέπει να έχεις για να εκφράζεις τόση δουλοπρέπεια;

Η Κυπριακή εμπειρία είναι μια εξόριστη αλήθεια, μια εμπειρία χωρίς όνομα - είναι η ίδια εμπειρία με την εμπειρία εκατομμυρίων ιθαγενών μέσα και έξω από την Ευρώπη των οποίων η ιστορία, η γλώσσα, οι αγώνες, η ίδια η ύπαρξη βιάστηκαν στο όνομα των μεγάλων Αφηγήσεων των εθνών.

Σήμερα μέσα στην παγκοσμιότητα του Οικουμενικού χωριού (που πρόβλεψε άλλωστε ο Κύπριος φιλόσοφος Ζήνωνας), οι

ιθαγενείς πρέπει να διεκδικήσουν τις δικές τους αλήθειες, το δικό τους ιστορικό χρόνο, την αυθεντικότητα της δικιάς τους εμπειρίας ενάντια στην ισοπέδωση και την ομοιογενοποίηση του έθνους-κράτους.

Αυτό το αφιέρωμα είναι μια προσπάθεια διεκδίκησης της μνήμης, της μικρής ιστορίας αυτού του τόπου. Της κρυφής γοητείας του συνδρόμου επιβίωσης και αντίστασης σ' αυτήν την γέφυρα των πολιτισμών. Γιατί η Κύπρος της Μεταμοντέρνας πλεον εποχης δεν είναι ούτε έθνος, ούτε χώρα. Είναι μια πόλη. Μια διχοτομημένη πόλη. Μια νησιώτικη πλουραλιστική πόλη. Και όσες ανοησίες και φασιστικούς κροασμούς και αν εξαπολύουν τα εθνικόφρονα ανθρωπάκια των εθνικών σημαιών, αυτός ο χώρος άντεξε και θα αντέξει. Σαν ενιαίος χώρος με όριο τη θάλασσα. Ένας Έλληνας πολιτικός αποκάλεσε την Κύπρο «πόρνη της Μεσογείου» την δεκαετία του '60. Φυσικά ήταν ένας ανέραστος. Που να καταλάβει την κρυφή γοητεία της εμπειρίας του χώρου, των ιθαγενών, του Μεταμοντέρνου τώρα και αύριο; Γιατί μπορεί την Μοντέρνα εποχή να την περάσαμε υπό σκιάν, αλλά στον Μεταμοντέρνο χώρο-χρόνο της αποσπασματικής ολότητας, της απο-κεντρωμένης εμπειρίας, της συνύπαρξης των διαφορετικών η εμπειρία των Κυπρίων ιθαγενών βρίσκεται ήδη μπροστά απ' τους δεινόσαυρους της άθλιας υποταγής (ακόμα) σε Εκκλησία, κράτος και εθνική σημαία.

Σωστά το μαντέψατε:

Στον μεταμοντέρνο χώρο χρόνο (όπως και στο παρελθόν) οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι είναι αδέλφια - ετεροθαλή.

η κοινή ιστορική παράδοση ελληνόφωνων και τουρκόφωνων ή ...

ΠΡΙΝ ΤΑ ΕΘΝΗ...

... πώς οι εξεγέρσεις στην παραδοσιακή κύπρο ήταν πάντα ταξικές

Στην επισημη εκδοχή της Ιστορίας η Οθωμανικη περίοδος ήταν μια εποχή «στυγνής καταπιεσης» των «Ελλήνων» από τους «Τουρκους». Και, σύμφωνα με την επίσημη εκδοχή, η εκκλησια ήταν ο προστάτης και ο «πρωταγωνιστής» των «αγώνων» των Ελληνοχριστιανών... Πισω από αυτό το προπετασμα καπνού ωστοσο υπάρχει μια αδιστακτη Ιστορική αλήθεια που πρέπει να εξωριστεί... Η εκκλησία ήταν συγκυβερνήτης στη διοικηση του νησιού σε βαθμό που πολλοι ξενοι παρατηρητές να την βλέπουν σαν τον ουσιαστικο διοικητή του νησιού. Η πιο κρυφή αλήθεια ωστόσο έχει να κάνει με τη δομή της εξουσίας. Οι βασικοι διαχωρισμοι στην παραδοσιακη κυπριακή κοινωνία δεν ήταν θρησκευτικοι η «φυλετικοί». Όπως δείχνουν ξεκαθαρα τα κινήματα των αγροτών η βασική αντιπαράθεση στην Κύπρο ήταν ταξική. Οι 3 μεγάλες εξεγερσεις των Κυπρίων, τα τελευταία 200 χρονια, της Οθωμανικης Αυτοκρατορίας (1765, 1804, 1833) ήταν κοινές χριστιανο-μουσουλμανικές ενάντια στην εκκλησια και τη μουσουλμανικη ελίτ. Η εκκλησία μάλιστα πλήρωνε τους μισθούς των στρατευματων που ερχονταν να καταστείλουν τις εξεγερσεις.

Αυτα βεβαια δεν είναι άγνωστα γεγονότα. Καταγραφονται από τους Ιστορικούς σε εξειδικευμένα κείμενα. Αλλά είναι φυσικά αγνωστα στον Ιστορικό λόγο που προβάλλεται απο τα ΜΜΕ και την εκπαίδευση. Γιατί έχει την δικια της αμείλιχτη λογική η Ιστορική αλήθεια:

Η πραγματική Ιστορία της Κύπρου πριν την εισαγωγη του εθνικισμού ήταν η ιστορία της πολιτιστικής συμβίωσης και της ταξικής (όχι εθνικής) αντιπαράθεσης.

ΕΞΕΓΕΡΣΗ 1764-65

Η διχόνοια στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, Κώστας Κύρρης

Επί αρχιεπισκόπου Παισίου γίνεται μια άλλη μεγάλη εσωτερική αναστάτωση· και μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων και μεταξύ Ελλήνων και Ελλήνων. Ο Παϊσιος, σημαντική μορφή κι αυτός κατηγορεί τον διοικητή της Κύπρου Οσμάν μαζί με άλλους Ελληνες και Τούρκους πρόκριτους για φορολογική καταπίεση. Ο Οσμάν τους καλεί στο σεράγιο για διαβουλεύσεις και εκεί ξεσπά ένα μεγάλο λαικό κίνημα Ελλήνων και Τούρκων στις 26 Οκτωβρίου 1764 το οποίο καταλήγει στο φόνο του Οσμάν. Ο Οσμάν είχε διατάξει να κοπούν οι κολώνες του σεραγιού (του δωματίου που ήταν ο αρχιεπίσκοπος και οι Τούρκοι και Ελληνες πρόκριτοι, για να σκοτωθούν). Δεν σκοτώθηκαν όμως! Πώς έγινε αυτό:

Ο λαός, Ελληνες και Τούρκοι όρμησαν μέσα και τον σκότωσαν. Αλλά αυτό το επεισόδιο το εκμεταλλεύτηκε ο Χαλήλ Αγάς, διοικητής Κυρηνείας. Ο Χαλήλ Αγάς εκμεταλεύτηκε το κενό εξουσίας που δημιουργήθηκε με το φόνο του Οσμάν και εμφανίζεται ως ελευθερωτής Ελλήνων και Τούρκων δουλοπάροικων, αγροτών, χωρικών, καταπιεσμένων ραγιάδων από τις φορολογικές πιέσεις. Υπόσχεται στους Ελληνες και Τούρκους, απαλλαγή από τους φόρους. **Είναι καθαρώς κοινωνικά και υπερεθνικά τα κίνητρα και οι στόχοι του Χαλήλ Αγά.**

Αλλά ο Παΐσιος τάσσεται εναντίον του. **Κινδυνεύουν και οι φορολογικές απολαβές της εκκλησίας από την επαναστατική κίνηση του Χαλήλ Αγά.** Γι' αυτό αποστολή του Αρχιεπισκόπου και των Τούρκων προκρίτων στην Πύλη φέρνει νέον διοικητήν, ο οποίος διατάσσεται να εισπράξει τους φόρους και να καταστείλει την εξέγερση. Και το επιτυγχάνει με τη βοήθεια του Παΐσιου, ο οποίος παραπλανητικά (φθάνει στη Λάρνακα με το νέο διοικητή Σουλεϊμάν) υπόσχεται στον Χαλήλ Αγά ότι έφερε μαζί του φιρμάνι να γίνει αυτός διοικητής αντί του φονευσαντος Οσμάν (του αποκρύπτει ότι έφερε μαζί του άλλον διοικητή). Τον παρασύρει έτσι σε παγίδα και τον εκτελούν.

Ετσι το κίνημα αυτό διαλύεται.

ΕΞΕΓΕΡΣΗ 1804

Η διχόνοια..., Κώστας Κύρρης

Στη διάρκεια της Αρχιεπισκοπείας του Χρυσάνθου μέχρι το 1809, συμβαίνουν στη Λευκωσία δυο μεγάλες επαναστάσεις.

Η μια είναι το 1799: Επανάσταση Τούρκων και Ελλήνων χωρικών. Γι' αυτήν δεν έχουμε πολλές πληροφορίες.

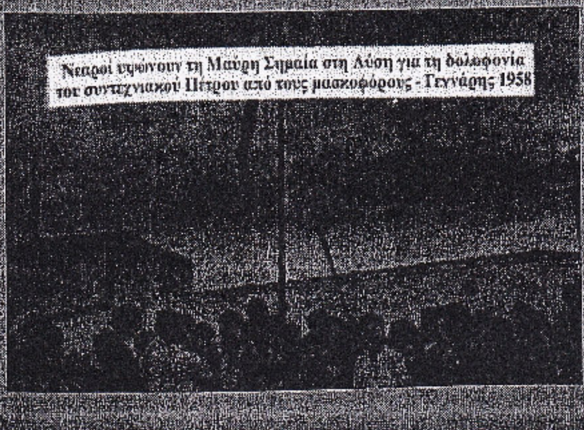
Για το 1804 όμως έχουμε πιο σαφείς πληροφορίες. Στις 10/3/1804 πλήθος χωρικών από την Μεσαριά, «μουσουλμάνων και άλλων», λέει ο Γάλλος πρόξενος, εισβάλλουν στη Λευκωσία. Ζητούν από τον δραγομάνο Κορνέσιο απολογία για την σιτοδεία και την αύξηση των φόρων που μαστίζουν την Κύπρο. Ζητούν παρουσίαση των φιρμανιών, βάσει των οποίων ο δραγομάνος αύξησε τους φόρους. Ο δραγομάνος αρνείται να παραδώσει τα φιρμάνια (δεν υπάρχουν άλλωστε και φεύγει κρυφά). Το σπίτι του καίγεται. Ο δραγομάνος φεύγει στην Πόλη, απ' όπου με τα μεγάλα μέσα που διαθέτει στέλλει στην Κύπρο στρατό, για να καταστείλει **το κίνημα των χωρικών. Οι χωρικοί αυτοί είναι και χριστιανοί και μουσουλμάνοι - Τούρκοι και λινοβάμβακοι** (τότε ακόμα δεν είχε κατασταλάξει ο πληθυσμός αυτός. Ηταν όλοι κρυφά ακόμη Χριστιανοί). Είναι ενιαία κίνηση η οποία ζητεί από τις άρχουσες τάξεις (χριστιανικές και μουσουλμανικές) λόγο για τη διαχείρηση των κοινών, για την αύξηση των φόρων, για την πείνα και για τα δεινά του τόπου. Ο στρατός που έστειλε ο Χ" Γεωργάκης από την Πύλη υπό δύο αδελφούς Τούρκους πασάδες τον Αμπιτίνη Καρά-πασά και τον Αχμέτ-πασά, κατορθώνει μετά από ένα διάστημα εφτάμηνων μαχών μέσα και έξω από τη Λευκωσία να καταστείλει το κίνημα των χωρικών, που είχε επιτυχίες στα πρώτα στάδια: **Η εξουσία, ο Χρύσανθος, οι επίσκοποι, οι πασάδες και ο οικονόμος Κυπριανός, το δεξί χέρι του Αρχιεπισκόπου, πολιορκούνται για μερικούς μήνες στη Λευκωσία από τους χωρικούς.** Μόνο όταν έρχεται ο στρατός απ' έξω διαλύει το κίνημα και τους απελευθερώνει.

Από τις απεργίες του 1948

1958: Καταχωρήσεις Τουρκοκυπρίων σε τουρκοκυπριακές εφημερίδες, μέσω των οποίων δήλωναν δημόσια την παραίτησή τους από εργατικά συνδικάτα της Αριστεράς. Την ίδια περίοδο, με αρχή την Πρωτομαγιά του 1958, Τουρκοκύπριοι εκβιάζονταν προκειμένου να αποχωρήσουν από τα εργατικά συνδικάτα του ΑΚΕΛ. Εκείνη την Πρωτομαγιά, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι διαδήλωσαν από κοινού, προκαλώντας την οργή των Τούρκων εθνικιστών της ΤΜΤ, που υλοποιώντας τις απειλές τους προχώρησαν σε εκτελέσεις και τρομοκρατικά χτυπήματα, τα οποία ακολουθήθηκαν από δεκάδες αγγελίες παραίτησης.

Νεαροί υψώνουν τη Μαύρη Σημαία στη Λύση για τη δολοφονία του συντεχνιακού Πέτρου από τους μασκοφόρους - Γενάρης 1958

ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 1833

(History of Cyprus - George Hill)

Από ότι φαίνεται **ξεσπούσαν συνεχώς μικρές εξεγέρσεις στις οποίες συμμετείχαν Έλληνες και Τούρκοι...** Πολύ σοβαρές ταραχές ξέσπασαν το 1833.

Την πρώτη του Μάρτη του 1833 ο Σάιντ Μεχμέτ διέταξε τη συλλογή φόρων που είχαν καταργηθεί πρόσφατα. Ο αρχιεπίσκοπος (στις αναφορές του) λέει ότι οι κάτοικοι άρχισαν να πληρώνουν χωρίς προβλήματα, αλλά από άλλες αναφορές φαίνεται καθαρά ότι ο φόρος δημιούργησε δυσφορία στο νησί. Στις 4 του μήνα οι κάτοικοι της Λάρνακας πήγαν στον μητροπολίτη απαιτώντας να κάνει παραστάσεις στην πρωτεύουσα και απειλώντας τον με καταστροφή του παλατιού (μητρόπολης) αν δεν το έκανε. Μια ανάλογη διαδήλωση ξέσπασε στις 8 στη Λευκωσία και ο Αρχιεπίσκοπος αναγκάστηκε να καταφύγει στο Σεράι (την έδρα της μουσουλμανικής διοίκησης). Ο λαός τον ακολούθησε εκεί και διαμαρτυρήθηκε εναντίον του στον Κυβερνήτη. Υπήρχαν ζωηρές αντιδράσεις και οι φοροσυλλέκτες διώχνονταν από παντού. **Στις 11 οι χωρικοί πήγαν στη Λάρνακα και ενώθηκαν μαζί τους πολλοί κάτοικοι, Έλληνες και Τούρκοι.**

(Την ηγεσία αυτού του κινήματος ανέλαβε ο **Νικόλαος Θησέας** αλλά το κίνημα διαλύθηκε χωρίς να επεκταθεί μια και ο Θησέας (που ανήκε στην άρχουσα τάξη) δεν ήθελε να εμπλακεί σε βίαιη σύγκρουση. Ο Αρχιεπίσκοπος τον καταδίκασε ως ακολούθως. «ηπάτησε... περπαντήδες και τίνας Τούρκους και Χριστιανούς εκ των εγκατοίκων εις Σκάλαν και Λάρνακα και όλους τους από της τρίτης τάξεως λεγόμενους Ευρωπαίους»).

Η δεύτερη εξέγερση έγινε γνωστή σαν η εξέγερση του **Γκιαούρ Ιμάμ**. Αυτός ήταν ένας έμπορος Τούρκος (λινοβάμβακος σύμφωνα με τον Κύρρη) από την Τριμυθούσα στην περιοχή της Χρυσοχούς... **Όταν επιβλήθηκε ο φόρος το 1833 ο Ιμάμης βρήκε ένα μεγάλο αριθμό Χριστιανών και Τούρκων γεμάτους δυσφορία και έτσι κατάστρωσε σχέδια να οργανώσει μια μεγάλη εξέγερση στην περιοχή Πάφου.** Λέγεται ότι ήταν σε επαφή με τον καλόγηρο Ιωαννίκιο ο οποίος ανέλαβε να ξεσηκώσει την Καρπασία... **Είναι πιθανώς γιατί έδρασε σε συνεργασία με Χριστιανούς και γιατί διακήρυσσε ότι το κίνημα του σκόπευε να ευεργετήσει ολόκληρο τον πληθυσμό, που του έδωσαν το όνομα Γκιαούρ Ιμάμ...** Ολόκληρη η περιοχή Πάφου έπεσε στα χέρια του.

(Η εξέγερση καταπνίγηκε στο αίμα - έγιναν σφαγές χριστιανών από τα στρατεύματα της κυβέρνησης, που ευλόγησε ο Αρχιεπίσκοπος, στο Κτήμα και τη Γεροσκήπου)

Η τρίτη εξέγερση εγινε γνωστή σαν η εξέγερση του **Καλόγηρου** και ξέσπασε στην Καρπασία τον Ιούλιο. Η παραδόσεις τόσο στην Πάφο όσο και στην Καρπασία συμφωνούν ότι συμφώνησε σε ένα σχέδιο για επίθεση στην πρωτεύουσα. Στη Λάρνακα ηρθε σε επαφή με Αλβανικά στρατεύματα...

Έφυγε από τη Σκάλα στις 15 Ιουλίου με ένα μικρό σώμα Αλβανών, όχι περισσότερους από 40 και έφτασε στο Μπογάζι. Έκανε το αρχηγείο του στο Τρίκωμο. (Το κίνημα του του Ιωαννίκιου διαλύθηκε μετά από επίθεση κυβερνητικών στρατευμάτων)

Το κόστος της καταστολής των 3 εξεγέρσεων ήταν 3 εκατομμύρια γρόσια.

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Εισαγωγή

Μετά την επικράτηση των εθνικιστών στις ηγεμονικές δομές της χριστιανικής κοινότητας (εκκλησία, άρχουσες τάξεις) η παλιά Ορθόδοξη Ρωμεική ταυτότητα υποχώρησε και απορροφήθηκε στη νεοελληνική. Από την δεκαετία του 1920 όμως άρχισαν να διαμορφώνονται τα σύγχρονα αντι-εθνικιστικά ρεύματα που αποτέλεσαν και την πρώτη διατύπωση μιας κυπριακής συνείδησης που υποστήριζε την ανάπτυξη ενός ανεξαρτησιακού αντιαποικιακού κινήματος.

Το ρεύμα της κυπριακής συνείδησης είχε από τότε 2 τάσεις: την αριστερη-επαναστατική και την φιλελεύθερη-μεταρρυθμιστική. Αυτές οι 2 τασεις έκφραζαν ουσιαστικά και 2 διαφορετικά κοινωνικά στρώματα - η επαναστατική τάση τόνιζε τη χρήση του εθνικισμού από την άρχουσα τάξη και την Αποικιοκρατία για να διαχωρίζει τους καταπιεσμένους Έλληνες-Τούρκους και να νομιμοποιεί έτσι την εξουσία της. Έκφραζε με αυτήν την έννοια τα νέα ριζοσπαστικά στρώματα των προλεταριών των πόλεων.

Η φιλελεύθερη τάση, που εκπροσωπούσε μεσοαστικά στρωματα, στόχευε στη διαμόρφωση, μέσω μεταρρυθμίσεων, ενός σύγχρονου κράτους δικαίου.

Το ρεύμα της Κυπριακής συνείδησης (ιδιαίτερα το εργατικό - επαναστατικό) όχι μόνο αποσιωπάται από την ιστορία που κατασκευάζουν οι «Ιστορικοί της εθνικής πολιτικής» αλλά και αντιμετώπισε την καταπίεση τόσο από τις τοπικές εξουσίες όσο και από την αγγλική Αποικιοκρατια.

Η επιβίωση του, ωστόσο, και επανεμφάνιση του σχεδόν κάθε δεκαετία είναι χαρακτηριστική της βαθειάς του ρίζας στη δυναμική της κυπριακής ιστορίας της Μοντέρνας εποχής. Γιατί ουσιαστικά αποτελεί την πραγματική Ιστορική συνέχεια των λαικών κινημάτων του 18ου και του 19ου αιώνα. Η κυπριακή συνείδηση ήταν και είναι η πραγματική μοντέρνα κυπριακή ταυτότητα. Είναι δηλαδή, μια ανείπωτη αλήθεια.

Το Εργατικό Επαναστατικό κίνημα

Εφημερίδα ΠΥΡΣΟΣ: 1922

...Εξετάσαμε επίσης την ένωση μας με την Ελλάδα και την απορρίπτουμε γιατί η Ελλάδα, το Αστικό Ελληνικό κράτος δεν έχει καμιά διαφορά από το Αγγλικό, αλλάζουμε την εκμετάλευση μας αντί από το Αγγλικό κεφάλαιο από το Ελληνικό μα πάντα κεφάλαιο, δηλαδή εκμετάλευση θα υπάρχει και από την άλλη μεριά, κακοριζικιά, φτώχεια, πείνα...». Τεύχος 12.

Εφημερίδα ΝΕΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ, 1925

«...Πρώτη μας φροντίδα είναι να εξαλείψουμε κάθε φυλετικό μίσος και να γίνουμε κήρυκες της ενώσεως όλων των φτωχών για την ομαδική επιδίωξη των συμφερόντων τους... Θα σταθούμε αντιμέτωποι κάθε πατριδοκάπηλου εθνικιστή πολιτικάντη και θα εργασθούμε **για την ανεξαρτησία της Κύπρου**, μακρυά από κάθε επιρροή και προστασία απ' τα έξω...».

αποσπάσματα από την ιστορία των αντιαποικιακών αντιεθνικιστικών αγώνων για ανεξαρτησία πριν το 1960

Ανεξαρτησιακά/αυτονομιστικά κόμματα - κινήματα τη δεκαετία του 1920

Μετά τις εκλογές του 1925, που ηττήθηκαν οι εθνικιστές υποψήφιοι, για πρώτη φορά για πολλά χρόνια, κατατέθηκε κοινή αντιφώνηση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων μελών του Νομοθετικού Συμβουλίου στην προσφώνησή του Κυβερνήτη. Η αντιφώνηση δεν περιείχε αναφορά στο θέμα της Ένωσης, και ζητούσε την κατάργηση του φόρου υποτέλειας, βελτίωση των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών για τους εργάτες και αγρότες, κατάργηση της δεκαετίας και άλλα οικονομικά και κοινωνικά αιτήματα.

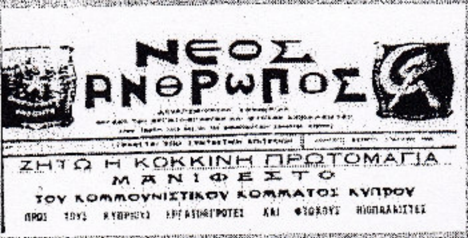
...Τον Απρίλη του 1925, με την ευκαιρία των Πανελληνίων Αγώνων στη Λεμεσό, το Κ.Κ.Κ. διανέμει φυλλάδια με αίτημα την ανεξαρτησία της Κύπρου!

Ένα άλλο, σ' αυτό το στάδιο, πιο σημαντικό αριθμητικά κίνημα είναι το κίνημα των αγροτών που φαίνεται σ' αυτά τα χρόνια να οργανώνεται αυτόνομα από το σύστημα πελατείας, χρεών και προσωπικών δεσμών, που παραδοσιακά ένωνε τους αγρότες με τους εμπόρους και δικηγόρους πολιτικούς. Όπως ανάφερα ήδη, το Δεκέμβρη του 1922 μια μαζική συνάντηση αγροτών στη Λεμεσό είχε διεκδικήσει βελτίωση των αγροτικών συνθηκών. Τον Απρίλη του 1924 οργανώθηκε στο Λευκόνοικο, με πρωτεργάτη το δικηγόρο Κυριάκο Ρωσσίδη, Αγροτικό Συνέδριο με συμμετοχή Ελλήνων και Τούρκων αγροτών. Τα αιτήματα του συνεδρίου ήταν η ίδρυση αγροτικής τράπεζας, η κατάργηση της δεκαετίας και η επίλυση άλλων αγροτικών προβλημάτων, ενώ το συνέδριο αποφάσισε να μην καταπιαστεί με πολιτικά θέματα. Τον Ιούλιο του 1925 έγινε δεύτερο Αγροτικό Συνέδριο στη Λευκωσία, και ο Ρωσσίδης δημοσιεύει βιβλίο με τίτλο: Η πολιτική του Αγροτικού Κόμματος, όπου κυρίως εκθέτει τα Πρακτικά του Β' Παναγροτικού Συνεδρίου.

Το συνέδριο αυτό δημιούργησε Αγροτικό Ελληνοτουρκικό Κόμμα. Οι ομιλητές στο Συνέδριο, Έλληνες και Τούρκοι, εξήραν τη σημασία που θα είχε η Ελληνοτουρκική συνεργασία στο Νομοθετικό Συμβούλιο, και σύνταξαν κοινό υπόμνημα για τη λύση των σοβαρών αγροτικών ζητημάτων.

Ένα άλλο σύγχρονο κίνημα που εγκολπωνόταν τις Βενιζελικές βασικά ιδέες, που αντιτίθεντο στον άκρατο εθνικισμό της ντόπιας αστικής ηγεσίας αυτή την περίοδο, ήταν αυτό του Γ.Χ" Παύλου. Ο Χ" Παύλου άρχισε σαν δάσκαλος και μετά σπούδασε νομικά στην Αθήνα. Ήταν πρόεδρος της συντεχνίας των δασκάλων, και από το 1920 του Εργατικού Σωματείου της Λευκωσίας. Δημοσίευε στην εφημερίδα Λαϊκή όπου υποστήριζε συνεργασία με την Κυβέρνηση, και τους Τουρκοκυπρίους, προσανατολισμό προς την κατεύθυνση της επίλυσης των ντόπιων κοινωνικο-οικονομικών προβλημάτων, κατάργηση του φόρου υποτελείας και της δεκαετίας και την επιδίωξη ενός πιο φιλελεύθερου συντάγματος.

Τα πολιτικά κόμματα στην Κύπρο 1878 - 1955,
Μ. Ατταλίδης

Μανιφέστο ΚΚΚ - 1931

Οι τσιφλικάδες, η Εκκλησία οι τοκογλύφοι, οι έμποροι και βιομηχάνοι προσπαθούν με κάθε τρόπο να σταματήσουν την «αριστεροποίηση» των μαζών και να τις αποτρέψουν από τον πραγματικά επαναστατικό δρόμο. Γι' αυτό αναζωογονούν και γαλβανίζουν το πεθαμμένο σύνθημα της Ένωσης με την Ελλάδα και μάλιστα το παρουσιάζουν ως την πανάκεια που θα σώσει τη φτωχολογιά από την οικονομική κρίση.

Όπως οι αρχαίοι δούλοι κι οι καταστρεμμένοι χειροτέχνες της ρωμαϊκής εποχής, ανίκανοι να επαναστατήσουν ενάντια στο σύστημα της δουλείας και στο ετοιμόρροπο «αρχαίο» καθεστώς, ζητούσαν τη σωτηρία τους στον ουρανό κι ασπαζόμενοι τον Χριστιανισμό περίμεναν (όπως οι σημερινοί χιλιαστές) από μέρα σε μέρα τη «Δευτέρα Παρουσία» (όχι του Ανθία μα την «πραγματική»). Έτσι κι οι «ενωτικοί» της Κύπρου προσπαθούν να πείσουν τις εργαζόμενες μάζες ότι θα εύρουν τη σωτηρία τους μόνο στην Ελλάδα. Γι' αυτούς η Ελλάδα είναι πραγματικός παράδεισος. Ούτε κρίση έχει, ούτε δυστυχία. Όλος ο κόσμος ευημερεί, η παγκόσμια οικονομική κρίση που δε σταμάτησε στα σύνορα ούτε της βαθύπλουτης Αμερικής, ούτε της κραταιάς Αγγλικής Αυτοκρατορίας, σταμάτησαν ως εκ θαύματος στα σύνορα της μικράς Ελλάδας, η οποία αποτελεί μια ευτυχισμένη νήσο μέσα στον ωκεανό της δυστυχίας που παραδέρνει τον άλλο καπιταλιστικό κόσμο. (Οι ενωτικοί μας δεν ενδιαφέρονται να μας εξηγήσουν ποιοι λόγοι κάμνουν τους εργάτες της Ελλάδας ν' απεργούν και να σκοτώνονται κάθε μέρα στους δρόμους, γιατί οι αγρότες να εξεγείρονται, γιατί οι χωροφύλακες να σκοτώνουν τους αγρότες που δεν πληρώνουν τους φόρους κι άλλα πολλά γεγονότα του Ελληνικού παραδείσου).

Στο αναμεταξύ οι Κύπριοι εργαζόμενοι, αναμένοντας τη σωτηρία τους μέσα στον Ελληνικό παράδεισο, οφείλουν να καθίσουν ήσυχα, να μην επαναστατούν ενάντια στην εκμετάλλευση

Εκτός όμως από τον καθαρό αντεπαναστατικό ρόλο, το σύνθημα της Ενώσεως με την Ελλάδα χρησιμοποιείται απ' ευθείας από τον εγγλέζικο ιμπεριαλισμό ως όπλο για τη διαίρεση του κυπριακού εργαζόμενου λαού. Η Κύπρος δεν κατοικείται μόνον από Έλληνες. Το 1/5 των κατοίκων της είναι Τούρκοι που είναι τόσο Κύπριοι όσο και οι Έλληνες και ας λέγουν οι «Ενωτικοί» ότι οι Τούρκοι είναι «επήλυδες».

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1930

«Επιτροπή για την Αυτονομία της Κύπρου»-δεκαετία του 1930

Μια άλλη σημαντική εξέλιξη στην περίοδο της Παλμεροκρατίας στην Κύπρο ήταν οι διεργασίες σκέψης που έγιναν μεταξύ μιας πολιτικής ομάδας Κυπρίων στο Λονδίνο που έγινε γνωστή σαν «Κυπριακή Επιτροπή για την Αυτονομία της Κύπρου». Φαίνεται πως μέσα στην φιλελεύθερη ατμόσφαιρα της μητρόπολης και έξω από τον κομματικό ανταγωνισμό στον Κυπριακό χώρο, η επιτροπή αυτή αποτέλεσε την πρώτη κυπριακή οργάνωση που υιοθέτησε τη γραμμή που χάραξε ο Βενιζέλος για την Κύπρο: Η επιτροπή, που σύμφωνα με το Σέρβα, συμπεριλάμβανε σαν μέλη της τον Εύδωρο Ιωαννίδη (που είναι ο ιστορικός Δώρος Άλατος), τον Ιερόθεο Κυκκώτη, τον Εζεκία Παπαϊωάννου και το Γ. Πεύκο, διακήρυξε πως **το μέλλον της Κύπρου βρισκόταν μόνο στα χέρια των Κυπρίων**, και πως έπρεπε να ακολουθηθεί μια ανελικτική πορεία. Σαν πρώτο στάδιο έβλεπε την επανάκτηση των πολιτικών ελευθεριών, την κίνηση προς την αυτονομία, και σαν τελικό στόχο την εξάσκηση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης. Η γραμμή αυτή της επιτροπής ήταν στο εθνικό θέμα η γραμμή του Βενιζέλου. Αλλά οι εθνικιστές της επιτέθηκαν σαν αριστερής και ανθενωτικής.

«Τα πολιτικά κόμματα...», Μ. Ατταλίδης

ΔΕΚΑΕΤΙΑ 1940

Κόμμα Κοινωνικής Προόδου

Φαίνεται ότι υπήρχε ένα μέρος των Ελληνοκυπριακών Εμπορικών και επαγγελματικών ομάδων, το οποίο ευνοούσε λ.χ. μερικές από τις προσπάθειες των Βρετανών για εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στη δεκαετία του 1930. Το πιο χαρακτηριστικό γνώρισμα αυτής της οπτικής γωνίας ήταν η έλλειψη εθνικιστικής ρητορικής και ενασχόληση με πρακτικά προβλήματα οικονομικής ανάπτυξης, για πολιτική σταθερότητα και συνειδητοποίηση της ανάγκης για ειρηνικό διακανονισμό των διαφόρων μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Έγινε μια προσπάθεια να εκφραστεί πολιτικά αυτή η αντίληψη με την πρωτοβουλία ενός γνωστού επιχειρηματία και τη συνεργασία άλλων επιχειρηματιών και επαγγελματιών με την οργάνωση του Κόμματος «Κοινωνικής Προόδου» μετά τον δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο.

«Τα πολιτικά κόμματα...», Μ. Ατταλίδης

1947-48

Το κίνημα για την Αυτοκυβέρνηση και οι ταξικές συγκρούσεις το 1947-48

Το 1947-49 η Κύπρος γνώρισε την πιο έντονη περίοδο κοινωνικής διαμάχης (ταξικής και πολιτικής) που γνώρισε μέχρι τότε. Ξέσπασαν μαζικές απεργίες εργατών εναντίον των οποίων συνασπίσθηκαν η εκκλησία, η εθνικοφροσύνη και οι Άγγλοι. Ταυτόχρονα η Αριστερά πήρε μέρος στις διαπραγματεύσεις για την Αυτοκυβέρνηση. Στη Λευκωσία έγινε μέσα σ' αυτό το κλίμα το πιο μαζικό συλλαλητήριο που γνώρισε μέχρι τότε η Κύπρος, με 40,000 κόσμο για την Αυτοκυβέρνηση. Ένας από τους τότε ηγέτες της Αριστεράς ο Χρύσης Δημητριάδης, γράφει για το πως εγκαταλείφθηκε εκείνο το μαζικό κίνημα.

Οι Άγγλοι είχαν εισηγηθεί εσωτερική αυτονομία με την ύπαρξη συντάγματος με Κοινοβούλιο, όπου μόνο η εξωτερική πολιτική, η ασφάλεια, η άμυνα και η δημόσια τάξη θα παρέμεναν στα χέρια των Άγγλων. Αυτή ήταν μια μορφή περιορισμένης αυτοκυβέρνησης.

Η Δεξιά τότε στην Κύπρο και επικεφαλής της η Εθναρχία, στην οποία δε συμμετείχαν οι αριστεροί, εστράφηκε εναντίον αυτής της ιδέας και την καταπολέμησε και την μποϋκόταρε. Αντίθετα η Αριστερά στην οποία συμμετείχαν και αρκετοί αστοί πολιτικοί και επιστήμονες, όπως για παράδειγμα ο Γιάννης Κληρίδης, που ήταν τότε με την υποστήριξη της Αριστεράς Δήμαρχος Λευκωσίας, ο Λύσος Σανταμάς που πάλιν με την υποστήριξη της Αριστεράς ήταν Δήμαρχος Λάρνακας, και άλλοι πολλοί συμφώνησαν πως το τι πρότειναν οι Άγγλοι ήταν ένα βήμα προς τα εμπρός και έτσι δέχθηκαν να συμμετάσχουν στη Διασκεπτική, το Σώμα που περιέγραψα πιο πάνω. Όμως εν όψει του γεγονότος ότι μποϋκοταρίστηκε από τη Δεξιά τελικά δεν κατέστη δυνατό να λειτουργήσει αυτό το Σώμα. Εκ των υστέρων φάνηκε ότι, και αυτό το παραδέχθησαν πολλοί από τη Δεξιά, ότι ο κυριώτερος λόγος που η Δεξιά δεν θέλησε να ακολουθήσει τη γραμμή της συμμετοχής σ' αυτό το Σώμα, ήταν ο φόβος τους ότι τότε εάν εγινόντουσαν εκλογές μπορούσε το ΑΚΕΛ με τους συμμάχους του να πάρει την πλειοψηφία. Αυτό έδειχναν τα αποτελέσματα της περιόδου εκείνης στις Δημοτικές Εκλογές. Εν πάση περιπτώσει, δημιουργήθηκε πρόβλημα μέσα στο ίδιο το ΑΚΕΛ με τη θέση που έπαιρνε το Κόμμα με την ηγεσία του Πλουτή γύρω από αυτό το ζήτημα. Αντιπροσωπεία του Κόμματος επισκέφθηκε την Ελλάδα και βρήκε την ευκαιρία να δει στα βουνά τον Ζαχαριάδη που ήταν τότε ο Γενικός Γραμματέας του Κ.Κ.Ε. Ο Ζαχαριάδης με τις γνωστές του λανθασμένες κατά κανόνα απόψεις, τόνισε στους Κυπρίους αντιπροσώπους του Κόμματος ότι είναι λάθος τρομερό να δεχθούμε συμμετοχή σε ένα τέτοιο Σώμα και να μην αγωνιζόμαστε για την Ένωση με την Ελλάδα, και τίποτε άλλο. Επέστρεψε πίσω η αντιπροσωπεία του Κόμματος. Το θέμα τέθηκε τελικά υπό συζήτηση και τελικά η πλειοψηφία της Κεντρικής Επιτροπής υποστήριξε αλλαγή γραμμής. Δηλαδή, να καταγγελθεί προηγούμενη θέση του ΑΚΕΛ και να επιμένουμε κι εμείς όπως η Δεξιά, εις «Ένωσιν και μόνον Ένωσιν».

1949

Η αριστερή αντίδραση στην εγκατάλειψη της Αυτοκυβέρνησης: Το Τροτσκιστικό κόμμα 1949

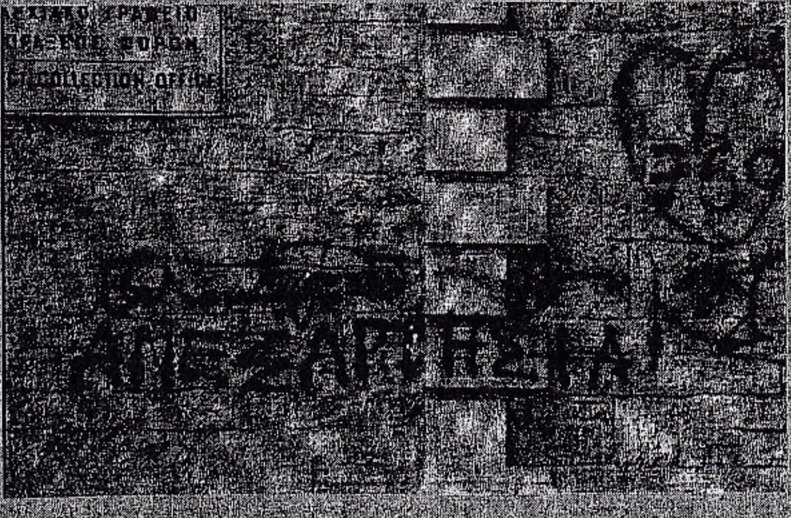
ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ

Η φετινή Πρωτομαγιά ας μας βρει στις επάλξεις του αγώνα για το πέρασμα της εξουσίας στα χέρια του λαού μας, για την ΑΥΤΟΚΥΒΕΡΝΗΣΗ. Η προδοτική εγκατάλειψη του συνθήματος της Αυτοκυβέρνησης από μέρους της σταλνικής ηγεσίας και η υιοθέτηση του συνθήματος της Ένωσης πρέπει να μας κάνει να συνέλθουμε. Το αφιόνισμα της «Ένωσης» πρέπει να το σταματήσουμε εμείς οι ίδιοι. Να εξαναγκάσουμε τους κακή τη μοίρα ηγέτες των εργατικών μας οργανώσεων να μπούνε στον ορθό δρόμο της εξυπηρέτησης των εργατικών συμφερόντων. Αν αρνηθούνε, να τους παραμερίσουμε και να τραβήξουμε μπροστά, με μια καινούργια, μαχητική, ταξικά συνειδητή και αποφασιστική ηγεσία, για τον αγώνα για το πέρασμα της εξουσίας στα χέρια των εργατών - αγροτών. Η «Ένωση» δεν μπορεί να μας προσφέρει ούτε καλύτερους όρους δουλειάς, ούτε καλύτερα μεροκάματα, ούτε το κοινωνικό ξεσκλάβωμα μας να μας εξασφαλίσει. Μονάχα την αλλαγή των σχεδίων μας θα μας φέρει. Τίποτε περισσότερο, τίποτε ολιγότερο.

ΕΡΓΑΤΕΣ, ΑΓΡΟΤΕΣ, ΚΑΤΑΠΙΕΖΟΜΕΝΟΙ,

Εμπρός στον αγώνα για τη χειραφέτηση μας. Στον αγώνα για τις οικονομικές και πολιτικές διεκδικήσεις μας. Για ανεργιακά επιδόματα. Για την οργάνωση και την ταξική συνειδητοποίηση όλων των καταπιεζομένων. Για την ΑΥΤΟΚΥΒΕΡΝΗΣΗ. Για μια Κυβέρνηση Εργατών - Αγροτών, που να πονεί τον εργάτη και να προστατεύει τον αγρότη. Για την πλέρια εθνική και κοινωνική μας απελευθέρωση.

Το Κόμμα μας παλεύει για μια πλήρη συνεργασία με τα σύνοικα στοιχεία που νάναι στηριγμένη πάνω σε ίση μοίρα και σε ίσα δικαιώματα, και θέτει ως βάση στο πολιτικό ζήτημα, το αναλογικό εκλογικό σύστημα, ώστε ν' αντιπροσωπεύονται οι μειονότητες στη διακυβέρνηση του τόπου, απαραίτητης προϋπόθεσης για την ανάπτυξη και την πρόοδο του Κυπριακού λαού.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΞΥΛΟΔΑΡΜΟ Τ/Κ

Στις 26/4/92 ο Τ/Κ CANBULAT MEHMET (22) ετών, στην αναζήτηση του για μια καλύτερη ζωή, ήρθε στη Λεμεσό για να εγκατασταθεί και να βρει δουλειά.

Στις 27/4/92 ο CANBULAT επισκέφθηκε τον Αστυνομικό Σταθμό Λεμεσού για να δηλώσει την είσοδο του στις περιοχές μας και την πρόθεση του να εγκατασταθεί εδώ. Αμέσως τέθηκε υπό κράτηση και κλειδώθηκε σε κελλί, μένοντας χωρίς τροφή μέχρι το επόμενο πρωί. Την επόμενη, αφού υποβλήθηκε σε ερωτήσεις από μέλη της ΚΥΠ για τους λόγους της επίσκεψης του, που συνοδεύονταν από φωνές, βρισιές και απειλές, ξυλοκοπήθηκε άγρια με χαστούκια στο πρόσωπο και στο σβέρκο και γροθιές στην πλάτη και στο πίσω μέρος της κεφαλής. Όταν ο Canbulat ξέσπασε σε κλάματα, εξακολούθησαν να τον κτυπούν και να τον αποκαλούν ομοφυλόφιλο γιατί «έκλαιγε σαν γυναίκα». Αφού τελικά τον άφησαν ελεύθερο, του είπαν να επιστρέψει ξανά την επόμενη για να του δώσουν κάποια λεφτά και να του βρουν διαμονή μέχρις ότου τακτοποιηθεί. Την επόμενη που επέστρεψε στο σταθμό, αντί της βοήθειας που του υποσχέθηκαν, τρεις αστυνομικοί τον έκλεισαν σ' ένα δωμάτιο και αφού τον ακινητοποίησαν στο πάτωμα και κάλυψαν το κεφάλι του με το μπουφάν του, τον κτυπούσαν για αρκετή ώρα στο σώμα με γροθιές και κλωτσιές και με μεταλλικό χάρακα κάτω από τα πόδια. Στη συνέχεια του έριξαν νερό και τον έκαψαν με τσιγάρο πίσω από το αυτί. Καθ' όλη τη διάρκεια του ξυλοδαρμού, τον πίεζαν να υπογράψει δήλωση ότι επιθυμεί να επιστρέψει στον Ντεκτάς και του φώναζαν επανειλημμένα τη φράση «τα Τουρτζιά δεν τα θέλουμε στην απ' εδώ μεριά» απειλώντας τον πως αν εγκατασταθεί στις περιοχές μας θα τον σκοτώσουν. Μετά τον ξυλοδαρμό τον απείλησαν πως αν τους καταγγείλει οπουδήποτε θα του δημιουργούσαν και άλλα προβλήματα.

Επιτροπή για τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων

Το Μένοικο τον συνέλαβαν οι μασκοφόροι καθώς γύριζε από τη δουλειά του, τον πήραν στην αυλή της εκκλησίας του Λευκόνοικου και ενώπιον των ιερέων και των εθνικόφρονων του χωριού τον έφτυσαν ομαδικά και μετά τον σκότωσαν με λιθοβολισμό. Μερικές αναφορές λένε ότι στο τέλος κατούρησαν πάνω στο πτώμα.

Μένοικος και Γιασουμής δολοφονήθηκαν το Μάιο του 1958

Κ. Βλάχος, πωλητής της «Χαραυγής», ξυλοκοπήθηκε από μασκοφόρους το 1957, στο Λιοπέτρι

ΝΕΚΡΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΟΚΑ
(στοιχεία Α. Παυλίδη - ο πίνακας από το τραίνο αρ. 5)

	ΑΓΓΛΟΙ	Τ/Κ	Ε/Κ	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΟΛΙΤΕΣ	26	64 (55)*	263 (60)*	353 (115)*
ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ	104	-	-	104
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΙ	12	22	15	49
ΣΥΝΟΛΟ	142	86	278	506

* Στην παρένθεση αριθμός πολιτών που πέθαναν κατά τις διακοινοτικές ταραχές
Η ΕΟΚΑ έκανε 265 εκτελέσεις. 131 Ε/Κ (Ελληνοκυπρίων) και 134 Τ/Κ (Τουρκοκυπρίων) και Άγγλων.
Το μόνο «Απελευθερωτικό κίνημα» στον κόσμο που σκότωσε περισσότερους «προδότες» παρά κατακτητές.

ΑΝΤΙΜΙΛΙΤΑΡΙΣΤΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ιστορία του Τ/Κ αντιρρησία Salih Askeroglou

Το Σεπτέμβριο του 1993 ο Τουρκοκύπριος Salih Askerrogul αρνήθηκε να καταταγεί στις Τουρκοκυπριακές "δυνάμεις Ασφαλείας". Ο Salih φυλακίστηκε. Δημιουργήθηκαν, για πρώτη φορά ίσως από το 1974, ταυτόχρονα ομάδες συμπαράστασης ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους και Τουρκοκυπρίους σε μια συμβολική αλλά και πρακτική αμφισβήτηση της γραμμής του εθνικιστικού διαχωρισμού. Ταυτόχρονα με τη φυλάκιση του Salih, οι Τουρκοκυπριακές αρχές έδιωξαν την Ελληνοκύπρια με την οποία συζούσε. Η Ελληνοκυπριακή ομάδα συμπαράστασης δημιουργήθηκε μέσα σε ένα κλίμα εθνικιστικής υστερίας ενάντια στην Επαναπροσέγγιση και με το προηγούμενο της υστερίας του 1988 ενάντια στον έρωτα μιας Ελληνοκύπριας και ενός Τούρκου. Η ομάδα συμπαράστασης τόνισε το "δικαίωμα στον έρωτα" και είχε μια απρόσμενη επιτυχία με τα Ελληνοκυπριακά media - με εξαίρεση τους γνωστούς εθνόκαφρους που ασχολούνται μόνο με τα ανθρώπινα δικαιώματα των εθνικά ορθών ελληνοκυπρίων. Η Τουρκοκυπριακή ομάδα αντιμετώπισε αστυνομικές πιέσεις, έρευνες σε σπίτια και συλλήψεις. Οργανώθηκε ωστόσο μια ευρωπαϊκή εκστρατεία συμπαράστασης στον Salih. Ο Αυστριακός αντιμιλιταριστής Andreas Rabl πήγε στη Βόρεια Κύπρο όπου και συνελήφθηκε και φυλακίστηκε. Το Δεκέμβριο έγινε στη λευκωσία μια συναυλία (Ελληνοκυπρίων βασικά) για συμπαράσταση στο Salih, που είχε αρκετή επιτυχία δεδομένου ότι ήταν η πρώτη αντι-εθνικιστική μαζική εκδήλωση του είδους για αρκετό καιρό. Το Γενάρη, μετά τις Τουρκοκυπριακές εκλογές και κάτω από τη διεθνή πίεση επετράπηκε στη Γιώτα να επιστρέψει στη Βόρεια Κύπρο και ανακοινώθηκε μετριασμός της ποινής του Salih. Τελικά κάτω από τις πιέσεις ο Salih φέρεται να έχει αποφασίσει ότι δεν αντέχει πλέον. Παραμένει όμως μέχρι τώρα (Μάϊος) στη φυλακή.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΕΡΩΤΑ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

Στις 14 Δεκεμβρίου, η ώρα 9.00 μ.μ., θα διοργανωθεί εκδήλωση - συναυλία συμπαράστασης προς τον Τουρκοκύπριο αντιρρησία συνείδησης Salih Askeroglou στο κλαμπ το Ανώνυμο (πρώην δισκοθήκη Trends) στη Μακεδονίτισσα. Στη συναυλία θα πάρουν μέρος ο Μιχάλης Τίρλικκας, ο Ευαγόρας Καραγιώργης και το ροκ συγκρότημα "Βίδες".

Η συναυλία είναι μια συμβολική χειρονομία αλληλεγγύης και έκφρασης σεβασμού στον αγώνα του Salih ο οποίος βρίσκεται στη φυλακή από τον περασμένο Σεπτέμβριο λόγω της άρνησης του να υπηρετήσει στο "στρατό" του καθεστώτος Ντεκτάς. Όπως είναι γνωστό ο Salih αρνήθηκε να υπηρετήσει στο "στρατό" των "Τουρκοκυπριακών δυνάμεων Ασφαλείας" στη βάση της εναντίωσης του στον εθνικισμό, της πίστης του στην ειρήνη και της θέσης του ότι δεν μπορούσε να πολεμήσει τους γονείς και τους φίλους της γυναίκας την οποία αγαπά και με την οποία συζούσε, της Ελληνοκύπριας Γιώτας Νικολάου (που εκδιώχθηκε από τα κατεχόμενα μετά τη δήλωση-άρνηση του Salih) και τη μισή οικογένεια της κόρης τους Μελίσσας. Έστω και σε ένα συμβολικό επίπεδο ελπίζουμε ότι η μουσική θα μπορέσει να περάσει το συρματόπλεγμα του διαχωρισμού της χώρας μας σαν ένα μήνυμα έρωτα και ειρήνης.

Τα έσοδα της συναυλίας θα διατεθούν για τη διεθνή εκστρατεία για την απελευθέρωση του Salih και την επανένωση της οικογένειας τους, στην οποία συμμετέχουν ήδη ομάδες πολιτών και ειρηνιστών στην κεντρική Ευρώπη και τη Μ. Βρεττανία καθώς και Ευροβουλευτές.

Ομάδα συμπαράστασης

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΡΠΑ

(Ελληνοκύπριου αντιρρησία συνείδησης το 1988)

"Από τις 24/5/1988 βρίσκομαι στις κεντρικές φυλακές καταδικασμένος σε δυο μήνες φυλακή. Είμαι οικοδόμος καλουψιής 24 χρόνων και ο λόγος που βρίσκομαι στη φυλακή είναι ότι αρνήθηκα για λόγους αρχών και συνείδησης να πάρω μέρος στις τακτικές ασκήσεις της εθνοφρουράς που με καλούν.

Τιμωρούμαι για τις ιδέες μου, τιμωρούμαι γιατί θεωρώ υποκρισία από τη μια να προβάλλεται η επαναπροσέγγιση με τους τουρκοκύπριους, ορισμένοι τους αποκαλούν "αδέλφια", κι από την άλλη να δυναμώνουμε το στρατό και να στρατιωτικοποιείται όλο και περισσότερο η κοινωνία και η ζωή μας.

Τιμωρούμαι γιατί δεν θέλω να δυναμώσω ένα στρατό για τον οποίο δεν υπάρχει καμμιά εγγύηση ότι άμα γίνει αρκετά δυνατός δεν θα χρησιμοποιηθεί ξανά για να κάνει "ανδραγαθήματα" σαν αυτά που έκανε πριν το '74 εναντίον των τουρκοκυπρίων και το '74 εναντίον και των τουρκοκυπρίων και των ελληνοκυπρίων εργαζομένων.

Η συμπαράσταση που περίμενα από τους δημοκρατικούς και προοδευτικούς συμπολίτες ήταν ανύπαρκτη. Η ευαισθησία τους για την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων φαίνεται ότι περιορίζεται μόνο σε αυτά που δεν θίγουν τον ΕΘΝΙΚΙΣΜΟ τους. Δεν θέλω να παραστήσω τον ήρωα και δεν είμαι. Δεν ξέρω αν τελικά θα εξαναγκαστώ να πάρω μέρος στις ασκήσεις επειδή απειλούμαι με πολύ μεγαλύτερη φυλάκιση. Ελπίζω η πράξη μου να μην πάει χαμένη και να βρεθούν εργαζόμενοι που θα διαμαρτυρηθούν και θα υποστηρίξουν το δικαίωμα αυτών που δεν θέλουν να υπηρετήσουν για λόγους αρχών και συνείδησης, και θα υποστηρίξουν μια πιο ειλικρινή επαναπροσέγγιση με τον τουρκοκυπριακό λαό.

25/6/1988 Γιάννης Πάρπας

Η ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΑΛΙΧ

Εγώ ο Σαλίχ Ασκέρογλου, σαν άνθρωπος που αγαπά την ειρήνη, καταδικάζω όλους τους πολέμους κι όλους τους στρατούς γιατί προκαλούν τη σφαγή εκατομμυρίων ανθρώπων. Αρνούμαι να υπηρετήσω στο Στρατό των Τουρκοκυπριακών Δυνάμεων Ασφαλείας.

Σαν Τουρκοκύπριος δεν θεωρώ τον Ελληνοκύπριο σαν εχθρό μου. Πιστεύω ότι η έχθρα μου απέναντι σε ένα Ελληνοκύπριο θα προκαλέσει την έχθρα ενός Ελληνοκυπρίου προς ένα Τουρκοκύπριο. Η άρνηση μου να υπηρετήσω στο στρατό θα μπορούσε να σημαίνει ένα άτομο λιγότερο ανάμεσα στους πολλούς εχθρούς. Ελπίζω ότι (η πράξη μου) θα αποτελέσει μόνο την αρχή. Πιστεύω ότι οι πολέμοι μπορούν να προκαλέσουν μόνο δάκρυα, αιματοχυσίες, καταπίεση από το σωβινισμό, καταστροφή του ανθρώπινου πολιτισμού και τους περιβάλλοντος ενώ σε καμμία περίπτωση δεν λύνει προβλήματα.

Γνώρισα τη Γιώτα το 1990. Ερωτευτήκαμε στη νότια Κύπρο όπου υπάρχει ένα καταπιεστικό, εχθρικό και σωβινιστικό περιβάλλον για τους Τουρκοκύπριους. Η αγάπη μας ήταν πάνω από όλα αυτά. Δραπετεύσαμε από ένα περιβάλλον όπου η αγάπη μεταξύ ενός Τουρκοκύπριου και μιας Ελληνοκύπριας ήταν απαγορευμένη και ήρθαμε στο Βόρειο τμήμα της Κύπρου όπου και συνελήφθηκα. Ήθελαν να συλλάβουν και τη γυναίκα μου αλλά αντιστάθηκα σ' αυτό διότι ήταν έγκυος. Τους ζήτησα να τη στείλουν στην οικογένεια μου. Κατά τη διάρκεια της κράτησής μου ήθελαν να πω όλες τις εμπειρίες μου στον τύπο. Αρνήθηκα να το κάνω διότι φοβόμουν ότι θα χρησιμοποιούσαν το γεγονός οι σωβινιστές για σκοπούς προπαγάνδας. Μετά απ' αυτό με υποχρέωσαν να διαβάσω μια δήλωση στον τύπο υπό την απειλή ότι θα έδιωχναν τη σύζυγο μου στην Ελληνική πλευρά.

Αργότερα με υποχρέωσαν να υπογράψω ένα έγγραφο με το οποίο απέρριπτα το δικαίωμα μου να υπηρετήσω σαν έφεδρος αξιωματικός στο στρατό.

Σήμερα (24 Σεπτεμβρίου 1993) με καλούν να καταταχθώ στο στρατό. Θα με διδάξουν πως να σκοτώνω ανθρώπους. **Ποιο εχθρό θα πρέπει να σκοτώσω; Τη γυναίκα μου Γιώτα, την κόρη μου Μελίσσα ή τους συγγενείς και τους φίλους τους;** Οι εχθροί του στρατού δεν είναι οι δικοί μου εχθροί. Αν τα πράγματα ήταν έτσι δεν θα διάλεγα τη Γιώτα για σύζυγο μου. Πώς μπορεί αυτοί που στο στρατό θα είναι οι εχθροί μου στο σπίτι μου να είναι η γυναίκα μου και η κόρη μου; Πώς θα αγκαλιάζω τη γυναίκα μου και την κόρη μου όταν θα φορώ τη στολή του στρατού;

Όπως πολλοί Τουρκοκύπριοι νέοι και απόφοιτοι Πανεπιστημίων έτσι και εγώ μετανάστευσα για να αποφύγω τη στρατιωτική θητεία. Λόγω των προβλημάτων που είχα χρησιμοποιώντας το Τουρκοκυπριακό διαβατήριο για να ταξιδεύω, πήγα στη Νότια Κύπρο το 1990 για να αποκτήσω διαβατήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στη Νότια Κύπρο αντιμετώπισα ένα παρόμοιο σύστημα όπως και στη Βόρεια Κύπρο το οποίο δεν εξασφαλίζει ένα ασφαλές μέλλον σε εμένα και άλλους Τουρκοκυπρίους. Ο σωβινισμός δεν μας άφηνε μόνους και στις δυο πλευρές. Οι εμπειρίες μου με έκαναν να συνειδητοποιήσω τις πραγματικότητες στην Κύπρο και μου έδειξαν ότι το πραγματικό πρόβλημα είναι οι στρατοί και ο σωβινισμός. Αυτό με έκανε να παρουσιαστώ ενώπιον ολόκληρου του κόσμου σαν αντιρρησίας συνείδησης.

Ακούγοντας τη φωνή της συνείδησης μου και παράλληλα με την ευσυνειδησία και τα ηθικά, ανθρώπινα και ειρηνικά πιστεύω μου, δηλώνω δημόσια ότι αρνούμαι να υπηρετήσω σ' οποιοδήποτε στρατό κάτω απ' οποιεσδήποτε συνθήκες. Είμαι έτοιμος να υπηρετήσω σε οποιαδήποτε κοινωνική υπηρεσία η οποία δεν έχει σχέση με το στρατό.

Ζητώ την υποστήριξη όλων φιλειρηνιστών και αντισωβινιστών της Κύπρου και του κόσμου ολόκληρου για να αποτραπούν οποιαδήποτε προβλήματα θα μπορούσαν να προκληθούν σε εμένα, τη γυναίκα μου και τη μικρή μου κόρη.

Ιανουάριος 1972. "Μόνη λύση είναι να πούμε όχι στην ένωση". Τουρκοκύπριοι διαδηλώνουν στον τουρκικό τομέα της Λευκωσίας, κατά της ένωσης και υπέρ της διχοτόμησης.

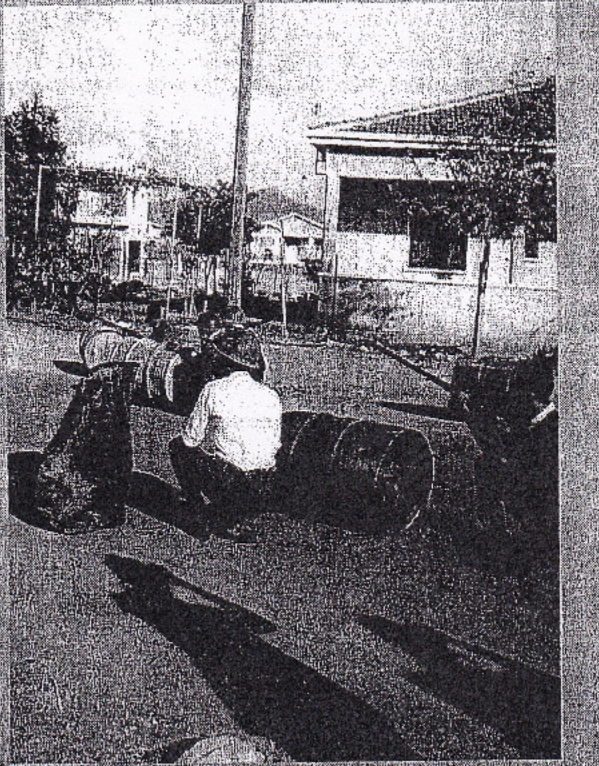

Δεκέμβριος 1963. Η απειλή τουρκικής εισβολής στην Κύπρο αίρεται μετά από παρέμβαση του τότε προέδρου των ΗΠΑ Λίντον Τζόνσον και τις προειδοποιήσεις της ΕΣΣΔ προς την Αγκυρα, αλλά οι ένοπλες συγκρούσεις ΕΚ-Τ/Κ στους δρόμους της Λευκωσίας είχαν ως αποτέλεσμα πολλούς νεκρούς και τραυματίες.

διαδρομές με το "τραίνο στην πόλη,

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΝΤΡΟΠΕΣ

Χριστούγεννα 1963, πολύνεκρες συγκρούσεις Ε/Κ και Τ/Κ στη Λευκωσία, που οδηγούν, πέντε μέρες αργότερα στη διχοτόμηση της Κύπρου και στη δημιουργία της περίφημης "Πράσινης Γραμμής".

Γεννήθηκα το 1957 στην ενορία Σεκάρια Αμμοχώστου (Τ/Κ συνοικία στην Αμμόχωστο). Η πλειοψηφία των κατοίκων, Τ/Κ. Μετά τον αγώνα για ΕΝΩΣΗ ήρθε το 1960 η Ανεξαρτησία. Μέχρι το 1963 ζούσαμε ειρηνικά, μαζί και εμείς οι μικροί των 5-6 χρόνων. Οι πρώτες μου λέξεις τούρκικες αφού ήμουν ο μόνος ελληνόφωνος της παρέας. Το 1963 αναγκαζόμαστε να φύγουμε αφού μας φυγαδεύουν από τη στέγη Τ/Κ γείτονες και να μετακομίσουμε σε καθαρή Ε/Κ συνοικία της Αμμοχώστου.

(Κάτω Βαρώσι). Έντονα στη μνήμη η Εθνικιστική - φασιστική περίοδος του 1970-1974 σαν μαθητής στο Α' Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Μετά το πραξικόπημα για ΕΝΩΣΗ βρεθήκαμε πάλι στο δρόμο. Το αποτέλεσμα γνωστό. Πολλά γράφτηκαν, λέχθηκαν, γράφονται και λέγονται για την κατάντια και τραγωδία της Κύπρου και του λαού της.

Η μεικτή γειτονιά στην οποία μεγάλωσα παραμένει ανεξίτηλα χαραγμένη στη μνήμη μου. Ο Κυπριακός λαός ανεξάρτητα από καταγωγή, γλώσσα, η θρησκεία ζούσε ειρηνικά χωρίς κανένα πρόβλημα. Από το 1950 άρχισαν όλα να αλλάζουν με αποκορύφωμα το 1974. Ποιοι οι λόγοι; Κατά την άποψη μου το εισαγώμενο σύνθημα της ΕΝΩΣΗΣ μαζί με τον Ελληνικό Εθνικισμό. Το πουλί της χούντας στα σχολικά βιβλία. Το σύνθημα της γριβικής νεολαίας "Ελλάς, Ελλάς σκέπασε και μας". Ο Ελληνικός εθνικισμός για Ένωση έφερε τον Τουρκικό για Διχοτόμηση. Σήμερα τη μισή Κύπρο την κατέχουν οι Τούρκοι σαν αποτέλεσμα του πραξικοπήματος. Ένα μέρος το κρατούν οι Άγγλοι μετά την δράση της ΕΟΚΑ για ένωση. Οι Κύπριοι πολίτες σήμερα έχουν τα πιο λίγα δικαιώματα ελεύθερης διακίνησης. Οι ξένοι απείρως περισσότερα.

Ένας Αμερικάνος πάει όπου θέλει. Ένας Ελληνόφωνος δεν μπορεί να πάει στην Καρπασία, ένας Τουρκόφωνος δεν μπορεί να πάει στη Λεμεσό. Τί μπορεί να αισθάνεται σήμερα ένας Κύπριος; Ντροπή για την κατάντια μας, αγανάκτηση για τη συνεχή ανικανότητα αυτού του λαού να εκτιμήσει σωστά το παρελθόν του και να τροχιοδρομήσει σωστά το μέλλον του.

Οδοφράγματα του στρατού στους δρόμους καθώς οι διακοινοτικές συγκρούσεις μαίνονται. Αφορμή στάθηκε η δολοφονία Τουρκοκύπριας στη Λευκωσία της 20 προς 21 Δεκεμβρίου του 1963, πίσω όμως από αυτό το περιστατικό βρισκόταν μια πιο ουσιαστική διένεξη, η οποία κορυφώθηκε με την απόπειρα μονομερούς τροποποίησης από το Μακάριο του καθεστώτος που επέβαλαν οι συνθήκες Ζυρίχης και Λονδίνου.

Σαν Κύπριος που βίωσε τα τελευταία 30 χρόνια, μελέτησε την πραγματική ιστορία της Κύπρου και όχι αυτή που γράφεται, διδάσκεται στα σχολικά βιβλία είμαι πεποισμένος ότι η ζωή των Κυπρίων περνά από το κατά πόσο ο κάθε Κύπριος θα αγαπήσει την Κύπρο σαν τη μια και μοναδική του πατρίδα και κατά συνέπεια από το αν η Κύπρος θα ανήκει σε αυτούς που γενιούνται μεγαλώνουν και την ποτίζουν με τον ιδρώτα και το αίμα τους.

Έτσι δηλαδή όπως την ονειρευόταν και ο πραγματικός αγωνιστής - ήρωας της ΕΟΚΑ Κυριάκος Μάτσης.

Ελληνόφωνος - Κύπριος

Η ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Mehmet Yiasin

Εάν οι άνθρωποι μας δεν νοσταλγούν τα χωριά τους στη νότια Κύπρο όπου γεννήθηκαν, εάν δεν αναστενάζουν και με τη σκέψη ακόμα του Hala Sultan Tekkesi, εάν όντως μπορούσαν ξαφνικά και αποφασιστικά να ξεχάσουν τη μισή τους χώρα, ή ακόμα χειρότερα, όταν η νοσταλγία για τη νότια Κύπρο, που είναι η μισή μας γη, θεωρείται "προδοσία του έθνους" αυτή η τρομακτική ψυχολογική κατάσταση πρέπει να συνδέεται με την ιστορική ψυχολογία της μειοψηφίας...

Μπορείτε να μου πείτε τι έγραψαν οι συγγραφείς μας για τα σπίτια ή οτιδήποτε άλλο αφήσαμε στην άλλη πλευρά των συνόρων; Και την αντίδραση τους στις λίγες γραμμές που γράφτηκαν; Ή μήπως εκείνοι οι τόποι στους οποίους ζήσαμε για αιώνες και οι οποίοι βρίσκονται τώρα στην άλλη πλευρά των συνόρων, δεν μας ανήκαν ποτέ; Δεν ήμασταν πότε εκεί; Η ταυτότητα ενός λαού εκφράζεται από τις ιστορικές - κοινωνιολογικές - πολιτιστικές πτυχές, με τα σπίτια και τα χωράφια και τη θέση που έχουν στη σχέση με και στην ίδια την παραγωγή. Λοιπόν, δεν είχαμε μια ταυτότητα εκεί πέρα;

50% του πληθυσμού ήρθε, αφήνοντας πίσω μνήμες, ιστορίες, σπίτια και γη στην άλλη πλευρά του οδοφράγματος. Ποια είναι η ταυτότητα των ανθρώπων που ξέχασαν - δε λέω που άφησαν πίσω - την ιστορία και την πατρίδα τους τόσο εύκολα; Και ύστερα, αφού έχουμε δημιουργήσει μια νέα ζωή σ' αυτά τα 12 χρόνια, ποια ήταν η ταυτότητα αυτών των ανθρώπων εάν δεν ένοιωσαν την ανάγκη να γράψουν ένα ποίημα, ένα μυθιστόρημα, ένα θεατρικό έργο για να είναι μάρτυρας στο παρελθόν...;

Με τρομοκρατούν οι ίδιες οι ερωτήσεις μου. Αλλά όταν ψάχνω για απαντήσεις δεν μπορώ να είμαι δειλός. Αναγκάζομαι να παραδεχτώ ότι στην πραγματικότητα δεν τα καταφέραμε να ταυτιστούμε με την Κύπρο σαν την πατρίδα μας και αντί να νοιώθουμε Κύπριοι, κουβαλάμε το αίσθημα της νομαδικής μειοψηφίας η οποία απλώς έτυχε να επισκεφτεί, να πέσει σ' αυτό το νησί.

Είναι αλήθεια ότι υπάρχει μια "ταυτότητα", ένα κυπριακό αίσθημα μια πιθανή συνείδηση της ψυχής, παραδόσεις και ένας τρόπος ζωής των Τουρκοκυπρίων. Όλοι το νοιώθουν. Μερικές φορές είναι ψίθυροι που πρέπει να αφουγκραστείς, μερικές φορές είναι υπεδιογκωμένα φαινόμενα. Αλλά αυτό το αίσθημα δεν έχει μεταμορφωθεί σε πολιτική ιδεολογία. Και η πολιτική ιδεολογία του Τουρκισμού, του Κεμαλισμού και της Διχοτόμησης δεν έγινε ποτέ κυπριακή.

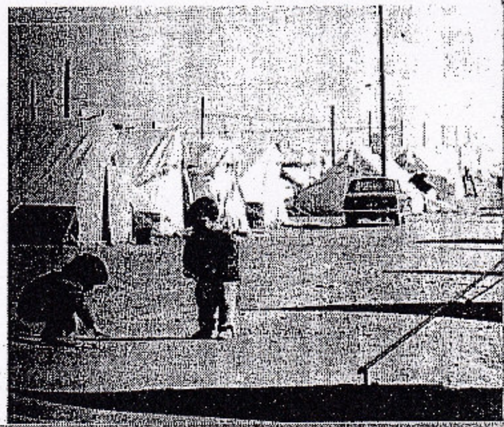
Αυτά είναι όλα πολύ ωραία αλλά κάτι ανάλογο συμβαίνει και στους Ελληνοκύπριους που ήταν η πλειοψηφία... Ακόμα υπερασπίζονται τον Παν-ελληνισμό αυτή την ξένη πολιτική ιδεολογία. Ακόμα και όταν, ιδιαίτερα μετά το 1960, η συνείδηση και το αίσθημα της κυπριοσύνης ήταν έντονο βασισμένο στην υλική πραγματικότητα, και η Ένωση με τη "Μητέρα Ελλάδα" δεν ήταν προσιτή ή ταυτόσημη με τα συμφέροντα οποιουδήποτε μέρους του πληθυσμού. Όπως στη λατρεία ενός Θεού του οποίου η ύπαρξη είναι αμφίβολη, συνέχισαν να στέκουν τουλάχιστον προσοχή μπροστά στο ταμπού της Ένωσης, το οποίο είχε ξεμείνει στην μέση του πουθενά...

Εάν κάποιος τα σκεφτεί όλα αυτά, όντως, δεν υπάρχει και μεγάλη διαφορά μεταξύ μας.

(απόσπασμα από το κείμενο "το ζήτημα της Ταυτότητας και η ιστορικο-κοινωνική του βάση στην Τουρκοκυπριακή λογοτεχνία

"Η Κύπρος είναι τουρκική". Όνομα σωματείου και κεντρικό σύνθημα της διαδήλωσης της 6ης Σπετεμβρίου 1955 στην Κωνσταντινούπολη, που ξέφυγε από τον έλεγχο στρατού, αστυνομίας και χωροφυλακής και οδήγησε σε λεηλασίες, αρπαγές και καταστροφές περιουσιών των Ρωμιών όλη τη διάρκεια της νύχτας προς 7 Σεπτεμβρίου. Παράλληλα επεισόδια ξέσπασαν σε Άγκυρα και Σμύρνη.

Μια απλή μετατροπή του "Αττίλα" σε αριθμούς: 250.000 Ε/Κ και 50.0000 Τ/Κ πρόσφυγες, 6.000 Ε/Κ και 1.500 Τ/Κ νεκροί ή αγνοούμενοι.

Συγκρούσεις κατά τη διάρκεια κινητοποιήσεων, που έμειναν γνωστές ως... "το 15ήμερο της αναρχίας". Η αρχική πορεία προς τον Αγιο Κασσιανό στη Λευκωσία, διοργανώθηκε από την παγκύπρια γυναικεία κίνηση "Επιστροφή" στις 19 Ιουλίου 1989, 15 χρόνια μετά την εισβολή, και είχε σκοπό την κατάληψη ενός τμήματος της Πράσινης Γραμμής και την παραμονή των γυναικών εκεί μέχρι τα χαράματα της 20ής Ιουλίου. Οι γυναίκες έσπασαν τα συρματοπλέγματα και βρέθηκαν σώμα με σώμα με τους "κυανόκρανους" του ΟΗΕ, αλλά σύντομα τα Τ/Κ ΜΑΤ επιτέθηκαν με ηλεκτροφόρα γκλομπς και συνέλαβαν 100 γυναίκες. Η επομένη κηρύχτηκε από τα συνδικάτα ως μέρα γενικής απεργίας, προκειμένου να μπορέσουν οι εργαζόμενοι να πάνε στον Αγ.Κασσιανό. Στις συνεχιζόμενες κινητοποιήσεις έκαναν με τη σειρά τους παρέμβαση τα κυπριακά ΜΑΤ, ενώ ο Κύπριος κυβερνητικός εκπρόσωπος προειδοποιούσε: "Δεν θα επιτρέψουμε την αναρχία!"

διαδρομές με το "τραίνο στην πόλη.

Στα τέλη του 1963 τουρκική εισβολή στην Κύπρο αποτρέπεται έπειτα από παρέμβαση του τότε προέδρου των ΗΠΑ Λίντον Τζόνσον προς την Άγκυρα αλλά και αντίστοιχη του Νικήτα Χρουστσόφ προς το Μακάριο. Τον Απρίλιο του 1964, ύστερα από αποτυχημένη επίθεση της κυπριακής Εθνικής Φρουράς και των ένοπλων ομάδων του Βάσου Λυσσαρίδη εναντίον φρουρίου στον Αγιο Ιλαρίωνα, ο Τζόνσον επιπλήττει σφοδρά τον Τούρκο πρωθυπουργό Ισμέτ Ινονού όταν τον ενημερώνει για επικείμενη εισβολή στο νησί. Στην Αθήνα, διαδηλωτές παριστάνουν τον Αμερικανό πρόεδρο Λ.Τζόνσον με τουρκικό φέσι, θεωρώντας ότι κινείται φιλοτουρκικά...

Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΥΟ ΓΕΝΙΩΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

για την ταινία "Κύπρος αγάπη μας"

Ο Πανίκος Χρυσάνθου είναι ίσως ο καλύτερος Κύπριος σκηνοθέτης και σίγουρα ο άνθρωπος που τόλμησε να "τα πει" - ότι υπάρχει στην πραγματικότητα και εν δυνάμει κυπριακός κινηματογράφος. Οι "εντολοδόχοι των Αθηνών" στην αδυναμία τους να δημιουργήσουν οι ίδιοι, τον παρέλαβαν σαν σύμβολο του "εθνικού εχθρού". Ο Νιαζί είναι ένας Τουρκοκύπριος διανοούμενος που εκφράζει στην πιο κλασσική της εκδοχή, την έννοια της εξορίας - πρόσφυγας στη Βόρεια Κύπρο, Τουρκοκύπριος ανάμεσα σε Ελληνοκύπριους όταν επισκέπτεται τη νότια Κύπρο, ξένος με 2-3 διαβατήρια στη Γερμανία ή την Αγγλία. Η συνάντηση των 2 προσφύγων μιας σχεδόν συμβολικής εξορίας - μιας εξορίας που ξεκινά από το βίωμα του να είσαι Κύπριος σε μια χώρα που είναι σημειολογικά κατεχόμενη από τις γειτονικές χώρες - ήταν και η αναπαράσταση μιας συνάντησης των ιθαγενών τη στιγμή που ραγίζει ο καθρέφτης του αποικιακού λόγου που αντιστρέφει τις εικόνες και μεταβάλει τον τόπο σου σε εξορία.

Μεγάλωσαν και οι δυο με τις φαντασιώσεις άλλων - ένωση, διχοτόμηση - και τώρα προσπαθούν να ξαναδιεκδικήσουν σημειολογικά το χώρο τους. Ο Νιαζί με τον διαλεκτικό Ορθολογισμό των κοινωνικών επιστημών - ο Πανίκος με τη μαγεία της ποίησης των εικόνων. Των λεπτομερειών. Ένας αυτοδίδακτος σκηνοθέτης, ένας κοινωνικός επιστήμονας που παίζει (ή παίζεται) σαν πίγκ-πόγκ στις Ευρωπαϊκές μητροπόλεις. Ο Νιαζί έχει πίσω του το βιβλίο "ολική Κύπρος" ο Πανίκος της ταινία "Λεπτομέρεια στην Κύπρο". Δεν είναι λοιπόν απλά η συνάντηση 2 τέως εθνικών εχθρών και δυο αισθητικών - είναι και η συνάντηση του όλου και του συγκεκριμένου.

Η ταινία τους είναι ένας τριπλός διάλογος. Ανάμεσα τους, των λέξεων και των εικόνων και της ποιητικής αφήγησης του Πανίκου, του κινηματογραφιστή με το διαλεκτικό λόγο του Νιαζί, του φιλόσοφου, του κοινωνικού επιστήμονα. Η ταινία είναι οριακό έργο τέχνης αλλά και ένα ντοκουμέντο για τη συνάντηση των 2 γενιών της Ανεξαρτησίας - της Ελληνοκυπριακής και της Τουρκοκυπριακής.

Την ίδια ώρα που στην Αθήνα διαδηλωτές σαρκάζουν τον τότε πρόεδρο των ΗΠΑ Λ.Τζόνσον ως φιλοτουρκιστή και απαιτούν "Δώστε μας όπλα", στην Κωνσταντινούπολη, Τούρκοι διαδηλωτές απεικονίζουν τον Σοβιετικό ηγέτη Νικήτα Χρουστσόφ με φουστανέλα, αποδοκιμάζοντας την κατ'αυτούς φιλοκυπριακή του στάση.

Η ΚΟΙΝΗ ΜΑΣ ΠΑΤΡΙΔΑ ΚΥΠΡΟΣ

Γνώρισα τον Νιαζή την άνοιξη του '88. Μόλις είχε έρθει από το Λονδίνο για να συμμετάσχει σε μια συζήτηση για το κυπριακό, που θα γινόταν στην Πύλη Αμμοχώστου. Το να έρθει ένας Τουρκοκύπριος για μια εκδήλωση "στο νότο", ήταν τότε κάτι ασυνήθιστο. Από το καλοκαίρι του 74 ζούμε εντελώς χωρισμένοι χωρίς καμιάν επικοινωνία αναμεταξύ μας. Το 88 ήταν η χρονιά που ο Βασιλείου εκλέκτηκεν πρόεδρος υποστηρίζοντας καθαρά και ειλικρινά ομοσπονδιακή λύση. Υιοθέτησε απέναντι στους Τουρκοκυπρίους - πρώτος αυτός μετά το διαχωρισμό μας - την πολιτική της επαναπροσέγγισης. Προσπάθησε να τους πείσει ότι μια ομοσπονδιακή λύση συμφέρει και τους ίδιους.

Εγώ ο ίδιος ήμουν τότε αρκετά επιφυλακτικός με την "αφέλεια" του Βασιλείου που έλεγε, ότι θα φέρει λύση μέσα σε μερικούς μήνες κι ο Νιαζής κριτίκαρε αυτή τη στάση μου. Για τους τουρκοκύπριους, είπε, που για 14 χρόνια ζούσαν συνεχή πολιτική, κοινωνική και οικονομική απομόνωση, η πολιτική του Βασιλείου αποτελούσε μια ελπίδα. Συνειδητοποίησα τότε για πρώτη φορά τόσο καθαρά πόσο άμεση είναι η επίδραση της πολιτική μας πάνω στους τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας, πόσο μεγάλη είναι η αλληλεπίδραση της κάθε μας πράξης - παρά τον φαινομενικά τέλειο διαχωρισμό. Στη συζήτηση ο Νιαζής μίλησε για την "κοινή μας πατρίδα Κύπρο". Είπε ότι η συνειδητοποίηση ότι έχουμε την ίδια πατρίδα συνδέει τον ένα μας με τον άλλο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρέπει να αποκηρύξουμε την εθνική μας καταγωγή ή οτιδήποτε άλλο μας κάμνει να διαφέρουμε.

Ένοιωθα ότι οι ιδέες μας είναι πολύ κοντά. Γρήγορα γίναμε φίλοι κι αποφασίσαμε να δουλέψουμε μαζί. Ξεκινήσαμε με την προετοιμασία της "Συνάντησης του Βερολίνου", που έγινε στα 89, που είχε ως σκοπό να φέρει μαζί 20 ανθρώπους από τις δυο κοινότητες της Κύπρου, οι οποίοι ήταν πολιτικά ενεργοί κι είχαν επιρροή στην κοινωνία. Σ' αυτήν την πόλη που ήταν τότε διαιρεμένη (όπως ακριβώς σήμερα και η πατρίδα μας) γνωριζόμαστε για τέσσερεις μερες, συζητούσαμε, για να φτιάξουμε στο τέλος, μια κοινή επιτροπή, την οποία αποτελούσαμεν όλοι που συμμετέχαμε στη Συνάντηση, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι.

Στη συνέχεια κάναμε οι δυο μας διαλέξει για την Κύπρο στο Λονδίνο και το Βερολίνο. Σ' αυτές τις διαλέξεις βιώσαμε την εκπληκτική εμπειρία ότι η κοινή μας επιχειρηματολογία ήταν πειστική στους ακροατές, και διαπιστώσαμε ότι αυτό οφειλόταν στο γεγονός ότι και οι δυο μαζί αναπτύσσαμε μια μοναδική δυναμική. Το να κάνουμε από κοινού, δυο "εχθροί" μια ταινία ήταν για μας μια πρόκληση, αφενός στο επίπεδο της προσωπικής εμπειρίας, κι αφεταίρου σαν μια ευκαιρία να προκαλέσει ο καθένας τις εθνικιστικές δυνάμεις της κοινότητας τους.

Στο μεταξύ οι εθνικές συγκρούσεις στην πρώην Σοβιετική Ένωση και τη Γιουγκοσλαβία πήραν εγκληματικές διαστάσεις. Η δική μας σύγκρουση στην Κύπρο έμοιαζε μ' ένα πρώιμο μοντέλλο του πολέμου στα Βαλκάνια. Εμείς είχαμε ξεκινήσει εδώ και χρόνια τον πόλεμο μας, γευτήκαμε ήδη αυτό που σήμερα αποκαλούν "εθνικές εκκαθαρίσεις", με δυο λόγια καταφέραμε αυτό που φαινόταν ακατόρθωτο - να χωριστούμε πλήρως και να μοιράσουμε τη χώρα μας για να αρχίσουμε να καταλαβαίνουμε σιγά - σιγά ότι έτσι είμαστε τελικά και οι δυο ηττημένοι. Οι νικημένοι έχασαν τα σπίτια τους, κι οι νικητές μπορεί να "κέρδισαν" τη διχοτόμηση, χάνουν όμως μέρα με τη μέρα την ταυτότητα τους γιατί αποκόπηκαν από τις ρίζες τους. Βλέπουν πως ότι κέρδισαν με τη βία είναι αβέβαιο κι εγκυμονεί κινδύνους.

Μ' αυτή την ταινία θελήσαμε να δείξουμε τον παραλογισμό της διχοτόμησης. Θελήσαμε να δείξουμε τι σημαίνει να χωρίζεται στα δυο ένα μικρό νησί, όπου οι άνθρωποι για εκατοντάδες χρόνια έζησαν μαζί. Θελήσαμε να δείξουμε που οδηγά τελικά ο τυφλός φανατισμός. Ότι τα θύματα του είναι οι απλοί άνθρωποι, ανεξάρτητα ποια γλώσσα μιλούν ή σε ποια θρησκεία πιστεύουν. Γι' αυτό κι οι πρωταγωνιστές της ταινίας μας είναι αυτοί οι απλοί άνθρωποι, αυτοί που βίωσαν μέσα από την προσωπική τους ιστορία την ιστορία της Κύπρου.

Το ότι μ' αυτή την ταινία μπαίναμε και οι δυο σ' ένα ριψοκίνδυνο παιχνίδι, το ξέραμε από την αρχή. Η καθεμιά από τις δυο πλευρές έχει διαμορφώσει τη δική της εκδοχή στην περιγραφή της ιστορίας με το αποτέλεσμα να θεωρεί την εκδοχή του αντιπάλου σαν "εχθρική προπαγάνδα". Μια ταινία όπως η δική μας, η οποία δείχνει σεβασμό και στον πόνο του "εχθρού", η οποία αναγνωρίζει ότι και η άλλη πλευρά μπορεί να έχει δίκιο, μπαίνει αυτόματα σε αντιπαράθεση με αυτή την πολιτική, και δεν είναι απίθανο να χαρακτηριστεί και σαν προδοτική.

Η ταινία γυρίστηκε κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. Η επικοινωνία σε μια διαιρεμένη χώρα όπως είναι η δική μας είναι μια εξαιρετικά πολύπλοκη και παράλογη υπόθεση: Εγώ λ.χ. δεν μπορώ να πάω στο "βορρά", ενώ ο Νιαζής, που είναι και πολίτης της "Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου", για να περάσει τη διαχωριστική γραμμή - το "τείχος" μας, πρέπει να ταξιδέψει πρώτα στο Λονδίνο, κι από κει στη Λάρνακα, όπως και όποιος θέλει να περάσει από τη "βόρεια" στη "νότια" Λευκωσία (που είναι 150 μέτρα περίπου). Έτσι μερικές λήψεις στην πράσινη γραμμή είτε έγιναν κρυφά είτε με τη βοήθεια των στρατιωτών των Ηνωμένων Εθνών.

Πανίκκος Χρυσάνθου

(Δημοσιεύτηκε στο περιοδικό 2DF-Monats journal Ιούλιος 1993, με την ευκαιρία της μετάδοσης της ταινίας)

Ο Νίκος Σαμψών, τα Χριστούγεννα του 1963, καταλαμβάνοντας την Ομορφίτα, κρατάει για λάφυρο την τουρκική σημαία, ενώ πίσω του σύρονται όμηροι των διακοινοτικών συγκρούσεων.

διαδρομές με το "τραίνο στην πόλη,

ΑΝΤΡΕΑΣ (από το περιοδικό "Τραίνο στην πόλη")

Ο ΕΘΝΙΚΙΣΜΟΣ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

* Οι επισημάνσεις του Αντρέα, μέλους της συντακτικής ομάδας του κυπριακού εντύπου "Τραίνο στην πόλη", έγιναν στο πλαίσιο συνάντησης ομάδων και ατόμων από τον αναρχικό και αντιεξουσιαστικό χώρο, με θέμα τον εθνικισμό και το ρατσισμό, που οργάνωσε στη θεσσαλονίκη ο ραδιοφωνικός σταθμός "Ουτοπία", στις 17, 18 και 19 Ιουνίου 1994. Η εισήγησή του στη συνάντηση καταγράφηκε στο "Σαμποτάζ", διπλό τεύχος 13-14, Οκτώβρη-Δεκέμβρη 1994, με τον τίτλο: "Μεσόγειος: Το υπόλοιπο Κύπρος. Καταγγελία του ελληνοεθνικιστικού ζυγού στην ερώνησο από Κύπριο αναρχικό". (Ο τίτλος εδώ δικός μας).

Εγώ θα επικεντρώσω την εισήγησή μου στην κυπριακή εμεπιρία. Καταρχήν δεν μιλώ ούτε σαν έλληνας-κύπριος ούτε σαν τούρκος-κύπριος. Μιλώ σαν κύπριος. Δεν εννοώ πως υπάρχει κυπριακό έθνος, δεν με ενδιαφέρει κάτι τέτοιο. Με ενδιαφέρει η γεωγραφία και η ιστορική μου εμπειρία.

Η κύπρος είναι ένα ακριβό οικόπεδο μέσα στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα. Τυχαίνει να βρίσκεται βόρεια της διώρυγας του Σουέζ, τυχαίνει να βρίσκεται δίπλα στην Ιερουσαλήμ, που είναι ένας σημαντικός σημειολογικός χώρος, είναι και εμπορικά χρήσιμη σήμερα, κατά συνέπεια έχουμε έξι στρατούς (εγγλέζικο, ελληνικό, τουρκικό, ελληνοκυπριακό, τουρκοκυπριακό και ΟΗΕ) έχουμε βάσεις, έχουμε ένα κράτος κανονικό και ένα ημικράτος (το τουρκοκυπριακό), οι βάσεις είναι επίσης δύο ημικράτη...

Με όλα αυτά, οι ιθαγενείς, 800.000 όλοι όλοι, διαβιούμε σε μια κοινωνία που πάνω της πλανιέται διαρκώς η απειλή του πολέμου. Αυτό όμως που πλανιέται πιο έντονα πάνω από την κύπρο, τουλάχιστον όσο ζω εγώ, είναι το "εθνικό πρόβλημα". Στην κύπρο είναι αδύνατο (ή τουλάχιστον μέχρι πολύ πρόσφατα ήταν αδύνατο) να αρθρώσεις λόγο για οτιδήποτε, αν δε μιλάς ταυτόχρονα για το κυπριακό. Φαντάζομαι πως όσοι από εσάς ζείτε στη βόρεια ελλάδα θα έχετε μια παρόμοια εμπειρία: κάθε λόγος πρέπει να αρθρώνεται σε σχέση με το μακεδονικό.

Αυτή ήταν η αφετηρία της ομάδας μας. Η ομάδα διαμορφώθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '70-αρχές της δεκαετίας του '80. Ήταν οι τελευταίοι από τη γενιά της αντίστασης (ενάντια στο πραξικόπημα, στο φασισμό κλπ.), άνθρωποι επηρεασμένοι σε κάποιο βαθμό από το Μάη του '68. Η προσπάθειά μας ήταν να αρθρωθεί ένας αμφισβητησιακός λόγος μέσα στην κυπριακή κοινωνία που να μην ασχολείται με το εθνικό, ξεπερνώντας την εθνική ενότητα.

Καθώς πολλοί από εμάς ήταν φοιτητές τότε, ξαναβρεθήκαμε στην κύπρο το '84-'85, και αρχίσαμε μια προβληματική και μια συζήτηση μέσα στην ομάδα, για το πώς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα του "εθνικού". Υπήρχαν δυο οπτικές, που θα τις καταθέσω γιατί αφορούν διλήμματα που λίγο-πολύ ξανααντιμετωπίσαμε στη διαδρομή και νομίζω πως απασχολούν γενικότερα τον αντιεξουσιαστικό εναλλακτικό χώρο.

Δίλημμα πρώτο: το "εθνικό" είναι ανοησία, δεν πρέπει να ασχοληθούμε μαζί του. Δεύτερη οπτική, που επικράτησε τελικά: αν το "εθνικό" είναι κάτι που ο κόσμος το βιώνει τόσο έντονα και η εξουσία το προβάλλει τόσο έντονα, προφανώς κάτι υπάρχει στο βάθος του κήπου. Δεν είναι δυνατό μια ιδεολογία να κυριαρχεί τόσο έντονα και να μην έχει κάποια βάση.

Κάναμε τότε μια ιστορική ανάλυση. Η βασική μας θέση ήταν πως το έθνος δεν είναι απλά μια ιδεολογία της εξουσίας. Δηλαδή, το να λέμε πως η αστική τάξη ή το κράτος της έφτιαξαν το έθνος επειδή έτσι τους βόλευε, είναι μια απλοϊκή άποψη. Το έθνος είναι μια πολύ συνολικότερη κουλτούρα της εξουσίας, είναι πολιτισμός - τουλάχιστον εμείς έτσι το θέτουμε.

Υπάρχουν πράγματα που είναι εντυπωσιακά με το έθνος. Για παράδειγμα, όταν ερχόμουν με το αεροπλάνο στη θεσσαλονίκη, περάσαμε πάνω από το αιγαίο. Ε, είναι εντυπωσιακό πως οι ψαράδες της λέσβου, π.χ., βλέποντας απέναντί τους την ακτή δεν βλέπουν απλώς ακτή. Βλέπουν τουρκική ακτή. Δηλαδή η γη είναι "χρωματισμένη".

Στην κύπρο έχει γίνει το ίδιο. Υπάρχει ο πενταδάκτυλος, μια οροσειρά στη βόρεια κύπρο. Ε, οι ελληνοκύπριοι επιμένουν να βλέπουν πως είναι η πιο ηρωική, η πιο όμορφη βουνοπλαγιά του

κόσμου - ενώ είναι ένα κατάξερο βουνό. Αλλά η εθνική φαντασίωση έχει χρωματίσει αυτό το κατάξερο βουνό που βλέπουν κάθε μέρα, σαν το πιο ανθισμένο, γεμάτο ανεμώνες και δεν ξέρω τί άλλο, βουνό στον κόσμο. Από την άλλη μεριά, οι τουρκοκύπριοι, για να σταμπάρουν τη γη, για να βάλουν σφραγίδα επάνω της, έχουν ζωγραφίσει με πέτρες μια τεράστια σημαία.

Νομίζω, λοιπόν, πως το έθνος ξεκινάει από το υποσυνείδητο των ανθρώπων και καθηλώνει το βλέμμα τους. Είναι, βέβαια, ιδεολογία του κράτους, η κατ' εξοχήν ιδεολογία του κράτους και είναι επίσης η ιδεολογία που χρησιμοποιεί ο καπιταλισμός: μια "εθνική ενότητα", στην οποία δεν υπάρχουν ταξικές συγκρούσεις, είναι ιδανική αγορά για την καπιταλιστική συσσώρευση. Αλλά, επιμένω πως ο εθνικισμός δεν είναι απλά μια ιδεολογία. Είναι ένας πολιτισμός. Και αν πρόκειται να αντιπαρατεθούμε στον εθνικισμό, πρέπει να αντιπαρατεθούμε κάνοντας μια κριτική του πολιτισμού και όχι απλά μια ταξική θεωρία ή μια πολιτική θεωρία.

Με τούτα τα δεδεομένα, σε μια κοινωνία μικρή, που εκμοντερνίζεται βέβαια ραγδαία, αλλά ζούσε και ζει με όλους τους στρατούς και τις απειλές στα πέριξ, αρχίσαμε με βασική αιχμή της πρακτικής μας τον αγώνα για την αναγνώριση της διαφορετικότητας. Ήταν ένας αγώνας για να ανοίξουν τα όρια της κυπριακής κοινωνίας. Έγιναν διάφορες πρωτοβουλίες, βγήκε αργότερα το "τραίνο"...

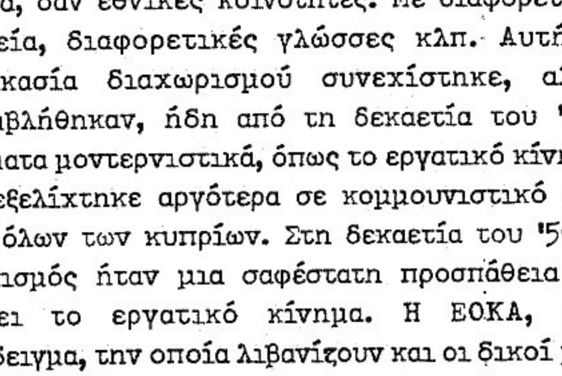
Μέσα από αυτές τις εμπειρίες, που είχαν να κάνουν και με τους τουρκοκύπριους που κατοικούσαν ακόμα στη νότια κύπρο και με την ιστορία της κύπρου, διαπιστώσαμε ένα άλλο πράγμα που δεν το είχαμε πιάσει από την αρχή: πώς λειτουργεί ο εθνικισμός σαν αποικιοκρατία.

Στην κύπρο δεν είχαμε ουσιαστικά μια αποικιοκρατία, την αγγλική. Είχαμε τρεις αποικιοκρατίες. Μια πολιτική (την αγγλική) και δύο πολιτιστικές - την ελληνική και την τουρκική. Για παράδειγμα, επί αγγλικής κατοχής το πρόγραμμα των σχολείων καθοριζόταν από το υπουργείο παιδείας της αθήνας και από το υπουργείο παιδείας της άγκυρας.

Οι κύπριοι "εθνοποιήθηκαν". Γιατί οι παραδοσιακοί κύπριοι του 19ου αιώνα δεν ανήκαν σε έθνη, αλλά σε θρησκευτικές κοινότητες. Ήταν ορθόδοξοι ρωμιοί -όπως λεγόντουσαν- δηλαδή χριστιανοί, ήταν μουσουλμάνοι και υπήρχε και μια μεγάλη κοινότητα ενδιάμεση, οι λινοβάμβακοι, που ήταν χριστιανομουσουλμάνοι. Αυτή η κοινότητα διασπάστηκε κάθετα και δια της βίας. Οι περισσότεροι έγιναν μουσουλμάνοι και οι υπόλοιποι χριστιανοί.

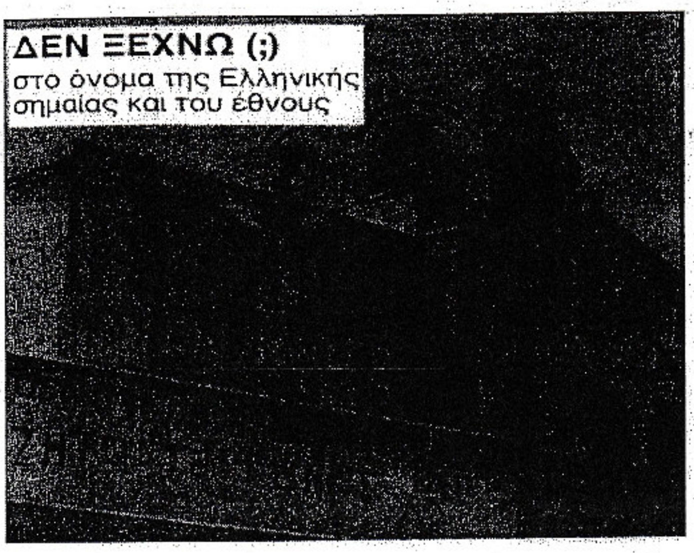
Αυτή η διαδικασία της "εθνικοποίησης" μέσα από τη μεταγραφή των θρησκευτικών πεποιθήσεων σε εθνικές ταυτότητες (χριστιανοί=έλληνες και μουσουλμάνοι=τούρκοι) ευνοούσε την αγγλική αποικιοκρατία. Γιατί, αφού η κύπρος είναι ένα πολύτιμο οικόπεδο μέσα στο παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα, το τελευταίο πράγμα που θα χρειάζονταν οι αποικιοκράτες ήταν να διεκδικήσουν οι ιθαγενείς το οικόπεδο. Είναι πολύ πιο χρήσιμο να πειστούν οι ιθαγενείς πως κατά λάθος βρίσκονται σε αυτό το οικόπεδο και πως άρα ανήκουν σε αυτό το κάτι άλλο.

Υπάρχει, φυσικά, η ιστορία αυτών των ιθαγενών που δείχνει τα αντίθετα. Τον 19ο αιώνα υπάρχουν κοινές αγροτικές εξεγέρσεις - πριν από την κάθοδο των άγγλων. Όταν ήρθαν οι άγγλοι, χώρισαν διοικητικά τις θρησκευτικές κοινότητες, κάθετα, σαν εθνικές κοινότητες. Με διαφορετικά σχολεία, διαφορετικές γλώσσες κλπ. Αυτή η διαδικασία διαχωρισμού συνεχίστηκε, αλλά παρεμβλήθηκαν, ήδη από τη δεκαετία του '20, κινήματα μοντερνιστικά, όπως το εργατικό κίνημα που εξελίχτηκε αργότερα σε κομμουνιστικό και ήταν όλων των κυπρίων. Στη δεκαετία του '50 ο εθνικισμός ήταν μια σαφέστατη προσπάθεια να σπάσει το εργατικό κίνημα. Η ΕΟΚΑ, για παράδειγμα, την οποία λιβανίζουν και οι δικοί μας και οι δικοί σας, εκτός από το να πολεμά εγγλέζους είχε σαφέστατο στόχο να πολεμά το εργατικό κίνημα. Η ΕΟΚΑ σκότωσε περισσότερους ελληνοκύπριους παρά άγγλους. Σκότωσαν πολλούς αριστερούς, ακόμα και με λιθοβολισμούς, μπαίνοντας στα σπίτια τους κλπ. Από την άλλη πλευρά, η τουρκοκυπριακή εθνικιστική οργάνωση,

Μιχαλάκης Μιχαήλ: τον έκαψαν ζωντανό οι εθνικόφρονες «Έλληνες» το 1974.

η ΤΜΤ, εφάρμοσε ένα ακριβώς ίδιο σχέδιο, με τις ίδιες ακριβώς μεθόδους, ίσως και χειρότερες, μια και η τουρκοκυπριακή εργατική τάξη ήταν πιο μικρή αριθμητικά, άρα πιο αδύνατη. Έτσι, ενώ στην ελληνοκυπριακή πλευρά η εργατική τάξη κατάφερε κάποια στιγμή να αντισταθεί στην τρομοκρατία της ΕΟΚΑ, αναγκάζοντάς την να σταματήσει, στην τουρκοκυπριακή πλευρά η δράση της ΤΜΤ είχε αποτελέσματα, καθώς συνεχίστηκε από το '57 μέχρι το '62.

Το '60 παραχωρήθηκε στην κύπρο μια ανεξαρτησία περίεργη: δηλαδή έκατσαν η αγγλία, η ελλάδα και η τουρκία και έφτιαξαν ένα σύνταγμα της "ανεξάρτητης κύπρου" και το έδωσαν στους κυπραίους λέγοντάς τους "αυτό είναι το σύνταγμά

σας, και αν δεν το δεχτείτε θα σας αφήσουμε να σκοτώνεστε". Οπότε, το "δεχτήκαμε". Εν πάσει περιπτώσει, αυτό το σύνταγμα του '60 περιείχε ένα μέρος της κυπριακής ιστορικής εμπειρίας. Παραδεχόταν, δηλαδή, πως οι δυο κοινότητες στην κύπρο, όπως είχαν διαχωριστεί από την αγγλική αποικιοκρατία, είχαν μια έντονη αλληλεξάρτηση. Δεν κατοικούσαν σε διαφορετικά μέρη - υπήρχαν παντού κοινά χωριά και υπήρχε και ένα κοινό κίνημα 30-40 χρόνων. Το σύνταγμα λοιπόν του '60, υποχρέωνε τις δύο ελίτ (ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή) να αλληλοεξαρτώνται στη διοίκηση της κύπρου.

Η ελληνοκυπριακή ελίτ, νιώθοντας ίσως μια αριθμητική υπεροχή, προσπάθησε το '63 να απαλλαγεί από τις υποχρεώσεις που είχε, στη βάση αυτού του συντάγματος, προσπάθησε να αλλάξει το σύνταγμα και ουσιαστικά εξαπέλυσε μια μαζική επίθεση ενάντια στους τουρκοκύπριους. Έτσι, οι τουρκοκύπριοι από το '64 μέχρι το '74 ήταν ουσιαστικά σε καθεστώς εγκλωβισμού. Όντας το 18% του πληθυσμού, κατοικούσαν στο 4% του εδάφους.

Αυτό δεν σημαίνει πως η πλειοψηφία του πληθυσμού επικροτούσε αυτή την πρακτική. Είναι χαρακτηριστικό πως ακόμα και σήμερα, αν μιλήσεις είτε σε ελληνοκύπριους είτε σε τουρκοκύπριους, τα γεγονότα του '63-'64 δεν περιγράφονται σαν πόλεμος, συγκρούσεις κλπ. (όπως λέει η επίσημη ιδεολογία) αλλά σαν "φασαρίες": "κάποιοι ήρθαν και έκαναν φασαρίες". Κάποιοι... Οι τουρκοκύπριοι, πάντως, αυτά τα χρόνια ήταν σε μια δυσμενή θέση ξεκάθαρα.

Επιπλέον, η παρουσία της ελληνικής μεραρχίας από τότε στην κύπρο ήταν εντολή του ΝΑΤΟ, για να αντιμετωπιστεί ενδεχόμενο κομμουνισμού στην κύπρο. Σημειώστε πως τότε η κύπρος ήταν η μοναδική χώρα στην ανατολική μεσόγειο που είχε νόμιμο κομμουνιστικό κόμμα του βεληνεκούς του 45%. Έτσι, η ελληνική μεραρχία βιώθηκε από τον απλό κόσμο (και τους ελληνοκύπριους και τους τουρκοκύπριους) σαν νεοαποικιακός στρατός. Αποσύρθηκε το '67, οπότε άρχισαν και κάποιες συνομιλίες, με μια στροφή των ελληνοκυπρίων προς την ανεξαρτησία. Διατηρώντας όμως την υπεροψία της πλειοψηφίας.

Θα κάνω μια παρένθεση εδώ, για να υπενθυμίσω τις αγκυλώσεις που δημιουργεί ο "εθνικός λόγος". Λέει, λοιπόν, ο ελληνοκύπριος εθνικιστής: "μα είμαστε το 80%. Γιατί το 20%, οι τουρκοκύπριοι, να μπερδεύονται στα πόδια μας;"

Αυτή είναι η λογική του ελληνοκυπριακού εθνικισμού. Αλλά με την ίδια λογική, αν το κοιτάξει κανείς από άλλη οπτική γωνία, θα δει πως η κύπρος ανήκει στο γεωγραφικό χώρο της τουρκίας. Η τουρκία είναι 40 μίλια από την κύπρο. Συνεπώς, θα μπορούσε, με την ίδια λογική πάντα, να απαντήσει κάποιος "μα είσαστε μια ελάχιστη μειοψηφία μέσα στον τουρκικό γεωγραφικό χώρο". Εξαρτάται πού ζωγραφίζει ο καθένας τα σύνορα με τη φαντασία του: αν θέλεις να κόψεις τα σύνορα έτσι ώστε να φαντάζεσαι την κύπρο σαν ένα αυτόνομο νησί στην αλάσκα, τότε ναι, οι ελληνοκύπριοι είναι πλειοψηφία. Αλλά έτσι, φυσικά, μπορεί η άλλη πλευρά να θυμηθεί τη γεωγραφία και να σου θυμίσει πως οι ελληνοκύπριοι είναι μια χριστιανική μειοψηφία σε μια θάλασσα μουσουλμάνων.

Το άλλο που είναι εντυπωσιακό με τον εθνικισμό στην κύπρο είναι πως η ελλάδα και η τουρκία, σαν χώρες του ΝΑΤΟ, ήθελαν να αποφύγουν τον πόλεμο. Αλλά, ο εθνικισμός που οι

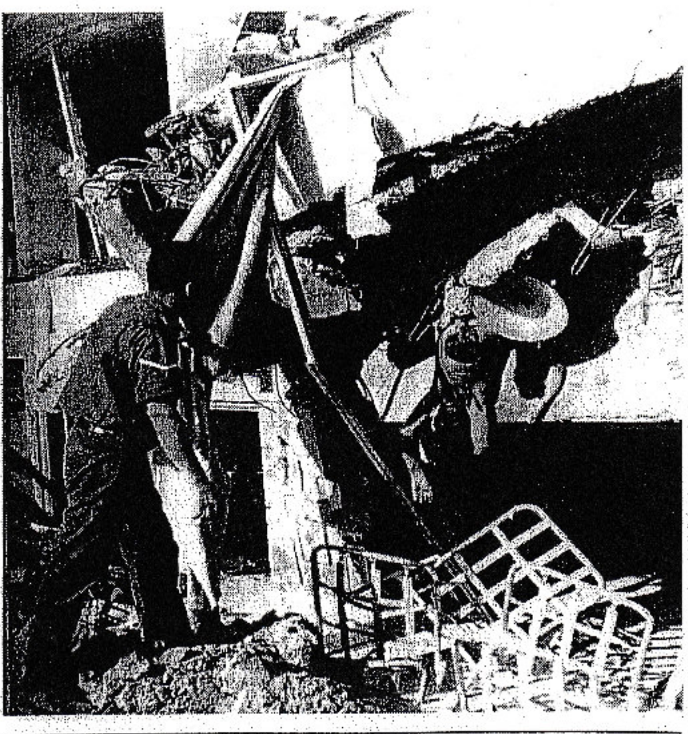
ίδιες είχαν καλλιεργήσει, τους οδηγούσε πλέον σε ανεξέλγκτες καταστάσεις. Είναι η περίπτωση που ο εθνικισμός, σαν κουλτούρα πλέον, δεν ελέγχεται από τις ελίτ οι οποίες τον έχουν ξεκινήσει.

Έρχομαι ξανά στην ιστορία. Το '74 έγιναν δύο πράγματα στην κύπρο. Ένα πραξικόπημα του ελληνικού στρατού βοηθούμενο από την ελληνοκυπριακή δεξιά, και ακολούθησε, στις 20 Ιούλη, η τουρκική εισβολή. Οι αμερικάνοι και οι άγγλοι ήθελαν με αυτό το πραξικόπημα να ξεφορτωθούν τον Μακάριο, επειδή από τη μια επέτρεπε την ύπαρξη του ΑΚΕΛ, ενώ από την άλλη ακολουθούσε ανεξάρτητη πολιτική έχοντας εντάξει την κύπρο στις αδέσμευτες χώρες. Ο ελληνοκυπριακός και ελληνικός εθνικισμός έκαναν τους δικούς τους λογαριασμούς, για πλήρη έλεγχο της κύπρου.

Σφαγές έγιναν και από τις δυο μεριές. Και από τους εθνικιστές ελληνοκεντρικούς σε πρώτη φάση και από τον τουρκικό στρατό στη συνέχεια. Υπήρξαν όμως και συγκινητικές στιγμές ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων που αλληλοπροστατεύονταν.

Μέσα από αυτές τις εμπειρίες, διαπιστώνοντας όλα αυτά, εμείς αρχίσαμε να προβληματιζόμαστε ότι πρέπει να τοποθετήσουμε την αντίστασή μας στον εθνικισμό εν μέρει στη βάση της κοινής ταξικής παράδοσης, αφού στην κύπρο υπάρχει ένα ταξικό κίνημα 70-80 χρόνων, το οποίο ήταν και είναι αντιεθνικιστικό.

Επιπλέον, αρχίσαμε να καταλαβαίνουμε πως ο εθνικισμός παίζει με την ανάγκη των ανθρώπων για κοινότητα και ταυτότητα. Ο εθνικισμός απευθύνεται στην πολιτιστική σφαίρα, προσφέροντας ταυτότητα, νόημα και ύπαρξη. Αυτός είναι ο λόγος που μετά από 200 χρόνια ούτε η φιλελεύθερη ούτε η σοσιαλιστική ιδεολογία κατάφεραν να ανταπεξέλθουν στη "γοητεία" του εθνικισμού - το βλέπουμε καθαρά στις μέρες μας.

Αμμόχωστος, Ιούλιος 1974

Οπότε, αρχίσαμε να συζητάμε τη δυνατότητα να δημιουργηθούν ταυτότητες πολιτιστικές που να είναι αντιεθνικιστικές. Ένα πράγμα που διαπιστώσαμε οι πλείστοι της ομάδας, ήταν πως δε νιώθαμε ούτε τούρκοι ούτε έλληνες. Νιώθαμε κύπριοι, κύπριοι με την έννοια του '74: τότε, μετά το πραξικόπημα, έγινε μια ένοπλη ανεξαρτησιακή εξέγερση, μια λαϊκή εξέγερση, που είχε καταλάβει την Πάφο και είχε δημιουργήσει ένα πνεύμα έντονα ανεξαρτησιακό.

Η συζήτηση επεκτάθηκε. Έγινε και μια τηλεοπτική συζήτηση, που δημιούργησε στην κύπρο ένα τεράστιο σκάνδαλο. Επεκτάθηκε στο ζήτημα της κυπριακής συνείδησης, της κυπριακής ταυτότητας, κλπ. Η λογική που εμείς προσπαθήσαμε να διαμορφώσουμε σαν μια συνολικότερη πρόταση, ήταν κόντρα στην εθνική φαντασίωση που μας θεωρεί όλους μια οικογένεια, πως είμαστε όλοι αδέλφια... Δεν είμαστε όλοι αδέλφια. Είμαστε διαφορετικοί. Η έννοια της διαφορετικότητας, που ήταν η ακτιβιστική μας αιχμή τη δεκαετία του '80, μεταφέρθηκε έτσι σε ένα διαφορετικό πλαίσιο: να αντιπαραθέσουμε στον εθνικισμό πλουραλιστικές ταυτότητες. Όχι απέναντι στον εθνικισμό έναν άλλο "εθνικισμό", κάτι εξίσου μονοσήμαντο.

Λέμε, λοιπόν, πως είναι δυνατό να υπάρχουν σήμερα στην κύπρο τούρκοι, έλληνες και κύπριοι. Αλλά πρέπει να σπάσει η λογική της πλειοψηφίας, πρέπει να σπάσει η λογική της εθνικής ομοιομορφίας και της ισοπέδωσης.

Μέσα από αυτή την προβληματική, διαπιστώσαμε το πώς εμπεδώνεται η εξουσία στην καθημερινότητα. Απλά πράγματα: γιατί αυτή η γλώσσα που μιλάω εγώ καθημερινά απαγορεύεται από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από το σχολείο, κλπ; Εμένα μου αρέσει η κυπριακή, αλλά δε με νοιάζει καθόλου αν θα επιβιώσει. Το σημαντικό είναι ότι απαγορεύεται. Πηγαίνει το πιτσιρίκι στο σχολείο, σηκώνει το χέρι του, και λέει "τσε". Και του απαντάει ο δάσκαλος "σκάσε, δεν υπάρχει αυτό,

υπάρχει μόνο το και". Πρόκειται για βία, για μια βία σημειολογική, μέσα από την οποία εμπεδώνεται η εξουσία. Είναι κάτι που δεν το βιώνουν μόνο οι κύπριοι. Το βιώνουν όλοι οι μη πρωτευουσιάνικοι λαοί, όλες οι υποκουλτούρες, όλες οι διάλεκτοι που δεν ανήκουν στην κυρίαρχη κουλτούρα.

Θέλω να κάνω δύο τελευταίες αναφορές, στην ανεξαρτησία και στην ομοσπονδία.

Είμαι ανεξαρτησιακός γιατί είμαι αναρχικός. Πιστεύω, δηλαδή, πως οι μικρές κοινωνίες λειτουργούν πιο δημοκρατικά. Και είναι ηλίου φαεινότερο πως η κυπριακή κοινωνία είναι, έστω και τώρα, πιο δημοκρατική από το αν ήταν προσαρτημένη στο ελληνικό ή στο τουρκικό κράτος.

Υποστηρίζω, επίσης, την ομοσπονδία από μια αναρχική άποψη. Η αναρχική πρόταση απέναντι στο έθνος-κράτος, την εθνική ομοιογένεια, όπου η πρωτεύουσα επιβάλλει έναν ομοιόμορφο νόμο παντού, πρέπει να είναι η ομοσπονδία. Η διζωνική ομοσπονδία, που πιθανόν να εφαρμοστεί τελικά στην κύπρο, δεν είναι η καλύτερη λύση. Πιο πρακτική θα ήταν η πολυπεριφεριακή που υπήρχε πριν το '74. Αλλά αυτή τη στιγμή αυτά έχουμε.

Έτσι, όσο με αφορά, ζώντας σε μια χώρα που έχει πληθυσμό τα δύο τρίτα της θεσ/νίκης και την έκταση του Σικάγου και είναι παρόλη αυτή τη μικρότητά της χωρισμένη στα δύο με παράλογα τείχη, αυτό το οποίο κρίνω επείγον είναι να κλείσει το κυπριακό πρόβλημα. Να μπορέσουμε να πάμε παρά κάτω.

Αυτή την εποχή φαίνεται, ή τουλάχιστον έτσι το καταλαβαίνουμε εμείς στην κύπρο, ότι αυτοί που λόγω της αξίας του κυπριακού οικοπέδου δημιούργησαν το κυπριακό πρόβλημα, έχουν καταλάβει πως είναι αδύνατο να πείσουν τους κυπραίους να χωριστούν. Γιατί και από τις δύο πλευρές υπάρχουν ισχυρές δυνάμεις που επιμένουν στην επανένωση του νησιού με τον α ή τον β τρόπο. Έτσι, υπάρχει μια διαδικασία να λυθεί το κυπριακό. Αυτή η διαδικασία ενισχύεται από την επιλογή των αμερικανών και των ευρωπαίων να ξανακάνουν λειτουργικό τον άξονα αθήνας-άγκυρας. Εμένα δεν με ενοχλεί αν τη λύση του κυπριακού την προωθεί ο ΟΗΕ ή οι αμερικανοί. Με ενδιαφέρει να λυθεί ένα πρόβλημα περιττό. Αυτό το πρόβλημα δεν το δημιούργησαν οι κύπριοι, οι ιθαγενείς. Το δημιούργησαν άλλοι ενάντια στους ιθαγενείς. Για να καταλάβετε το παράλογο: αυτή τη στιγμή, αν βρισκόμουνα στην Κύπρο, δεν θα μπορούσα να επικοινωνήσω με τον Μουράτ κα τον Αχμέτ, γιατί το κράτος στο οποίο ανήκω και το κράτος στο οποίο ανήκουν δεν αναγνωρίζονται μεταξύ τους. Πρέπει αν στείλω γράμμα στην ελλάδα και από κει να πάει στην τουρκία και στο γυρισμό πρέπει να γίνει η ανάποδη διαδρομή.

Όταν ο τουρκοκύπριος Σαλίχ Ασκέρογλου αρνήθηκε να πάει στρατό, έγινε κοινή ομάδα τουρκοκυπρίων και ελληνοκυπρίων για την υπεράσπισή του. Λοιπόν, καθόμασταν η μισή ομάδα στη νότια Λευκωσία, η άλλη μισή στη βόρεια Λευκωσία, εκατό μέτρα οι μεν από τους δε, και για να επικοινωνήσουμε έπρεπε να τηλεφωνήσουμε στο Λονδίνο, από το λονδίνο να τηλεφωνήσουν στην Άγκυρα, από την άγκυρα στη βόρεια κύπρο, και ξανά πίσω. Για να επικοινωνήσουμε σε απόσταση εκατό μέτρων...

Αυτά.

"Κάθαρση στην εθνοφρουρά" διαδηλώνουν οι συγκεντρωμένοι στη Λευκωσία στις 19 Ιουλίου 1974. Και ο Μακάριος, ακμαίος και ζωντανός παρά τις φήμες για το αντίθετο, από το μπαλκόνι φωνάζει: "Ηλθον εδώ δια να ενώσω την φωνήν μου με την ιδικήν σας φωνήν, να συμμερισθώ τον πόνον σας δια τα θύματα των απαίσιων και πεπωρωμένων δολοφόνων των ανηκόντων εις το οργανωμένον συνδικάτον εγκλήματος, γνωστόν υπό το όνομα ΕΟΚΑ Β΄".

ΕΡ. (Αιγκούτ): Μέχρι το 1965 υπήρχε κάποιο συνδικάτο που περιελάμβανε και τουρκοκύπριους. Υπάρχουν σήμερα δυνατότητες να ξαναοργανωθεί από κοινού αυτός ο κόσμος και να χαράξει μιά αντιεθνικιστική - αντιεξουσιαστική πολιτική;

ΑΠ: Το συνδικάτο στο οποίο αναφέρονται ο σύντροφος είναι η ΠΕΟ, η κομμουνιστική συντεχνία, η οποία υπάρχει μέχρι σήμερα φυσικά σαν ελληνοκυπριακή. Ξεκίνησε σαν μη εθνικό συνδικάτο, αλλά χτυπήθηκε με δολοφονίες τόσο από την ΕΟΚΑ όσο και από την ΤΜΤ. Το '65 αποχώρησαν εντελώς οι τουρκοκύπριοι. Είναι τώρα πιά δεδομένο πως υπάρχουν δύο εργατικά κινήματα στην κύπρο, ένα ελληνοκυπριακό και ένα τουρκοκυπριακό, τα οποία όμως είναι αδελφά, και το εννοούν. Να δώσω ένα παράδειγμα: όταν συζητιόντουσαν τα "μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης", όλοι οι πολιτικοί της κύπρου και όλα τα κόμματα ήταν εναντίον, εκτός από τον Κληρίδη. Αντίθετα όλες οι δημοσκοπήσεις έδειχναν πως τουλάχιστον το 55% των ελληνοκυπρίων ήταν υπέρ των μέτρων - αλλά ο Κληρίδης δεν είναι τόσο δημοφιλής. Λοιπόν η εξήγηση βρίσκεται στο ότι ένα μεγάλο μέρος της κοινωνικής βάσης της αριστεράς είναι υπέρ των μέτρων αυτών, ακριβώς για να υπάρξει μιά λύση.
Στη βάση των αριστερών κομμάτων, τόσο ανάμεσα στους ελληνοκύπριους αριστερούς όσο και στους τουρκοκύπριους, υπάρχει η μνήμη των κοινών αγώνων, στην οποία αναφέρθηκε ο Αιγκούτ.

ΕΡ.: Θέλω να κάνω μια διπλή ερώτηση: κατά πόσον ο ελληνοκεντρισμός (και ο τουρκοκεντρισμός αντίστοιχα) αντιπροσωπεύει το σύνολο των αφεντικών στην κύπρο εκφράζοντας - μέσα από μια πολιτική εξάρτηση - τα οικονομικά συμφέροντά τους; Δεν θα μπορούσαμε να υποθέσουμε πως ένα κομμάτι τουλάχιστον της εκεί αστικής τάξης βλέπει σήμερα με καλό μάτι την "εθνική" του χειραφέτηση, τόσο από την ελλάδα όσο και από την τουρκία; Και από την άλλη μεριά: η δική σας προβληματική για την κυπριακή ταυτότητα, σαφώς εχθρική απέναντι στον ελληνικό (και τουρκικό) εθνικισμό, μπορεί να κονταριστεί με μια άλλη ιδεολογία των αφεντικών, τον κοσμοπολιτισμό του κεφαλαίου; Αν, τελικά, συμβεί η αποκατάσταση της ενιαίας κρατικής οντότητας της κύπρου, υπό την αιγίδα αυτής της μη εθνικιστικής, μη αποικιοκρατικής, κοσμοπολίτικης κυπριακής ελίτ, σε ποια θέση θα βρεθείτε κοινωνικά, πολιτικά απέναντι σε αυτή τη νέα (με τα τωρινά δεδομένα) εξουσία;

ΑΠ: Κατ' αρχήν, ο εθνικισμός της κυπριακής ελίτ δεν πηγάζει αναγκαστικά από τα οικονομικά της συμφέροντα. Η κύπρος είναι το υπόλοιπο μιας διαίρεσης ανάμεσα στον ελληνικό και τον τουρκικό εθνικισμό.
Υπό λογικές περιστάσεις υπήρχαν στην κύπρο όλες οι προϋποθέσεις να έχει δημιουργηθεί ένα έθνος-κράτος. Καλώς δεν δημιουργήθηκε. Αλλά στην κύπρο αγκυλώθηκαν διάφορα πράγματα: μια τριπλή αποικιοκρατία, δυο εθνικά οράματα. Ταυτόχρονα, δημιουργήθηκε ένα ενδογενές εργατικό κίνημα, διακοινοτικό. Τελικά, οδηγηθήκαμε σε μια σχιζοφρένεια, που εμείς σαν ομάδα προσπαθήσαμε να αναλύσουμε.
Ο εθνικισμός παρέσυρε τις δύο ελίτ, που κανονικά θα λέγαμε πως είχαν διαφορετικά συμφέροντα. Και όντως υπάρχουν και στις δύο ελίτ πτέρυγες που επιμένουν να λυθεί το κυπριακό. Αλλά ο εθνικισμός χρησίμευε σε αυτές σαν τρόπος να εξαφανίσει η μία την άλλη.

Επίσης, ο εθνικισμός χρησιμεύει για να δημιουργεί δούλους. Το είπα άλλωστε από την αρχή: ο εθνικισμός δεν είναι για εμάς απλά μια ιδεολογία της ελίτ. Είναι η ιδεολογία του δούλου. Από τη στιγμή που εντάσσεσαι σε αυτή τη φαντασιακή οικογένεια του έθνους, από τη στιγμή που υποτάσσεται στον φαντασιακό πατέρα-κράτος, από τη στιγμή που αποδέχεσαι πως ο καταπιεστής είναι αδελφός σου και ο γείτονας γίνεται εχθρός σου, ε, τότε η αστική τάξη και των δυο κοινωνιών στην κύπρο έχει μεγάλο όφελος να συντηρεί και να επεκτείνει αυτές τις συνθήκες, άσχετα αν μερικές φορές υπάρχουν και συνέπειες στα δικά της συμφέροντα από άλλες μεριές. Τελικά, και οι δύο αστικές τάξεις, και η ελληνοκυπριακή και τουρκοκυπριακή, έχουν πολλά να φοβούνται από τα στρώματα που τώρα τους στηρίζουν, αν αυτός ο κόσμος απεγκλωβιστεί από τους εθνικούς λόγους.

Γιατί κάτω από την εθνικοφροσύνη, πολλοί δέχονται να ανασταλούν τα δικαιώματα εξαιτίας των "εθνικών απειλών" κλπ.

Άρα, ο εθνικισμός δεν είναι μονάχα οικονομικά χρήσιμος, με μια στενή έννοια. Λειτουργεί και χρησιμεύει πιο σύνθετα, δημιουργώντας υποταγή. Και είναι χαρακτηριστικό το μίσος που δείχνουν ακόμα και εκείνα τα κομμάτια της ελίτ που είναι υπέρ της επαναπροσέγγισης μεταξύ τους απέναντι στον κυπροκεντρικό λόγο. Είναι ένα μίσος άσβεστο: να μην ακουστεί η κουβέντα "είμαι κύπριος σκέτος". Αυτή τη στιγμή η κυπριακή συνείδηση βιώνεται σαν κάτι έντονα αμφισβητησιακό του τρόπου με τον οποίο έχει δομηθεί η εξουσία στην κύπρο. Γιατί δέχεται πως μπορούμε να ζήσουμε όλοι μαζί, αλλά όχι στη βάση της θρησκείας ή της γλώσσας, ούτε όμως, από την άλλη μεριά, στη βάση ενός συνεταιρισμού, μιας ανώνυμης εταιρείας. Πρόκειται για ένα πλουραλιστικό πρότυπο. Ως προς τον κοσμοπολιτισμό: εγώ προσωπικά είμαι κοσμοπολίτης, δηλαδή θεωρώ τον εαυτό μου πολίτη του κόσμου. Αντιλαμβάνομαι όμως πως άλλο πράγμα εννοείς με τον κοσμοπολιτισμό της αστικής τάξης.

Είναι δύσκολο να σου παντήσω. Από τη μια μεριά, η ενοποίηση του πλανήτη είναι κάτι που το ονειρεύτηκαν γενιές και γενιές επαναστατών. Θα το πετύχει ο καπιταλισμός; Δεν ξέρω. Από την άλλη πάλι, αυτός ο κοσμοπολιτισμός ισοπεδώνει - ιθαγενοποιεί όπως λέμε εμείς- τις τοπικές κουλτούρες, μέσα από τις οποίες ο κόσμος βρίσκει νόημα. Αυτή η ισοπέδωση δημιουργεί εθνικισμούς που συμφέρουν τις τοπικές ελίτ. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτόν τον κοσμοπολιτισμό με άλλες πολιτιστικές ταυτότητες, τοπικές, γεωγραφικές, οι οποίες όμως να είναι πλουραλιστικές. Δηλαδή, απέναντι στην ισοπέδωση της αγγλοσαξωνικής κουλτούρας πρέπει να αντιπαραθέσουμε, για παράδειγμα, την ανατολική μεσόγειο, μια κουλτούρα πλουραλιστική. Ένα όραμα ενός κόσμου πολυσύνθετου.

ΕΡ: Πώς αντιδρά (αν αντιδρά) η νεολαία στην κύπρο απέναντι στον εθνικισμό;

ΑΠ: Η νεολαία έχει αλλάξει ριζικά, σε σχέση με το, όχι πολύ μακρινό, παρελθόν. Πρέπει να σας πω κατ' αρχήν πως μέχρι το '74 τα σχολεία και το εκπαιδευτικό σύστημα γενικά ήταν αποικία του ελληνικού και του τουρκικού υπουργείου παιδείας. Όπως τα είχαν φτιάξει οι άγγλοι έναν αιώνα πριν που είχαν έρθει στην κύπρο. Για να σκεφτείτε, όταν πήγαινα εγώ στο σχολείο, κυπριακή ιστορία δεν μαθαίναμε. Απαγορευόταν να μιλάμε κυπριακά στο σχολείο. Χάρτη της κύπρου δεν είχαμε επίσης. Είχαμε κάτι χάρτες της ελλάδας, που είχαν στην άκρη ένα κουτί με την κύπρο μέσα... Είναι ένα ενδιαφέρον οπτικό σύμβολο αυτοί οι χάρτες, γιατί εκμηδενίζουν τις αποστάσεις. Έχεις την εντύπωση πως η κύπρος είναι λίγο πιο πάνω από τη ρόδο!!

Τέλος πάντων. Μετά το '74, εξαιτίας του

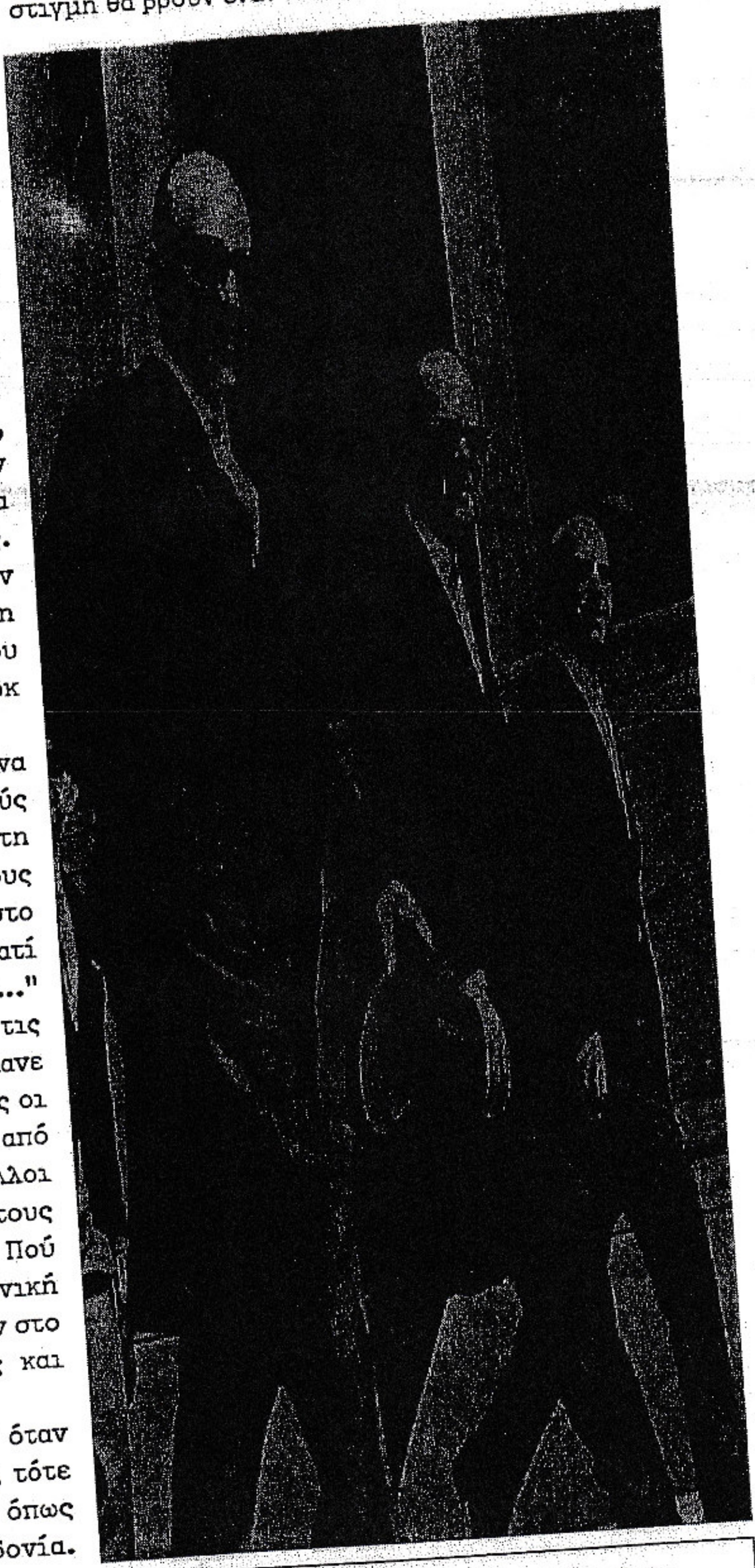
Ο Μακάριος σε χειραψία με τον Γεώργιο Γρίβα Διγενή... Από το καλοκαίρι του 1959 ο δεύτερος σχεδίαζε τη δολοφονία του πρώτου.

τονού ανεξαρτησιακού κλίματος που υπήρχε, παν να τηρήσουν τουλάχιστον τα προσχήματα: ιιάξανε χάρτες της κύπρου, όπου μπορείς να δεις ο νησί στην κανονική του θέση, βάλανε και ένα άθημα κυπριακής ιστορίας στα σχολεία. Αλλά ασικά συνεχίζουν το ίδιο παραμύθι: καταγόμαστε πό τους πρώτους έλληνες εποίκους που ήρθαν το 500 π.Χ. - τρέχα γύρευε τώρα... Έλα όμως που η κύπρος έχει ιστορία 8000 χρόνων, αφού υπήρχε αυτόχθονας πολιτισμός πριν τους φοίνικες και τους έλληνες - ξέχνα το, ας το να πάει... Με όλα αυτά η κοινωνία έχει αναπτύξει ένα εκπληκτικό, κατά τη γνώμη μου, ανοσοποιητικό σύστημα απέναντι στον εθνικό λόγο. Και η νεολαία είναι η περισσότερο αδιάφορη: δεν ασχολούνται, ούτε έτσι ούτε αλλιώς.

Αυτή η νεολαία είναι η πρώτη μεταμοντέρνα γενιά στην κύπρο, που όταν πέφτει πάνω στα "νέα" περί κατοχής, κυπριακού προβλήματος κλπ, σηκώνει τους ώμους και πάει παρακάτω. Στην ουσία, πίσω απ' αυτό, η νεολαία κουβαλάει ακόμα τις ιδεολογικές αποσκευές της οικογένειάς της. Υπάρχει η αριστερή νεολαία, που αντιδρά στον εθνικισμό, υπάρχει η δεξιά, που θεωρεί πως η ελληνική σημαία είναι η στιγμή του ύστατου οργασμού, και υπάρχουν και κάποια ρεύματα ροκ κουλτούρας.

Γενικά, πάντως, υπάρχει μια μεταμοντέρνα συμπεριφορά. Να, για παράδειγμα, πριν μερικούς μήνες ήθελαν να κάνουν ένα συλλαλητήριο για τη μακεδονία στη Λευκωσία. Πήγαν, λοιπόν, στους μικρούς στα σχολεία και τους είπαν: "θα πάτε στο συλλαλητήριο, έτσι δεν είναι;" - "Να πάμε, γιατί να μην πάμε; Αφού θα χάσουμε και μάθημα..." Μαζέψανε λοιπόν 15.000 μαθητές από όλες τις πόλεις και τα χωριά της κύπρου και τους στείλανε με πούλμαν στη Λευκωσία. Την άλλη μέρα, όλες οι εφημερίδες γράφανε "σκάνδαλο". Γιατί; Γιατί από αυτές τις 15.000 γύρισαν πίσω οι 2.000. Οι άλλοι πήγαν στο συλλαλητήριο και μετά πήραν τους δρόμους και έκαναν βόλτες στη Λευκωσία. Πού είναι το σκάνδαλο; Γιατί να τους νοιάζει η "εθνική υπόθεση"; Αυτοί ήθελαν να πάνε βόλτα. Πήγαν στο συλλαλητήριο να κάνουν το καθήκον τους και ύστερα πήραν τους δρόμους.

Το κακό είναι πως αυτοί οι νέοι, όταν βλέπουν τα κόμματα να συγκλίνουν σε κάτι, τότε λένε "αυτό είναι εντάξει, να το κάνουμε" - όπως έγινε με τα συλλαλητήρια για τη μακεδονία. Δηλαδή, παρ' ότι έχουν μια αδιαφορία για το "εθνικό" επί της ουσίας, μπορούν να πάρουν μέρος τελικά, σε μια εθνικιστική έξαρση, που γι' αυτούς βέβαια δεν είναι εθνικιστική έξαρση, είναι κάτι σαν καθήκον. Μια νεολαία που συνειδητά την κρατάνε σε μια κατάσταση παιδικότητας, είναι εύκολο να οδηγηθεί εδώ ή εκεί, χωρίς να καταλαβαίνει τι κάνει και χωρίς ίσως να την πολυνοιάζει να καταλάβει. Ελπίζω πως κάποια στιγμή θα βρουν έναν πιο συνειδητό δρόμο.

Μακαρέζος, Παπαδόπουλος, Πατακός, χωρίς σχόλια...

ένας διάλογος για το εθνικό ζήτημα

* Τα σχόλια σχετικά με την κυπριακή συνείδηση και την κυπριακή ταυτότητα έκανε ο Κύπριος σύντροφος Αντρέας, από το περιοδικό "Τραίνο στην πόλη". Δημοσιεύτηκαν στο έντυπο "Τα παιδιά της γαλαρίας", τεύχος 5 αφιερωμένο στους "ξένους", τους ξεριζωμένους και τους προσωρινούς", τον Απρίλιο του 1995, στο πλαίσιο του διαλόγου που αναπτύχθηκε μεταξύ των δυο εντύπων, το 1994. Μέρος αυτού του διαλόγου δημοσιεύτηκε επίσης στο "Τραίνο", τεύχος 11, καλοκαίρι 1994.

Ο Κυπριακός λαός δεν είναι ομοιογενής οντότητα, όπως ομοιογενής οντότητα δεν είναι κανένας λαός. Ο όρος "λαός" εκφράζει την κοινωνία των πολιτών σα συλλογικότητα. Δηλαδή δεν υπάρχει Βρετανικός, Βελγικός, Αμερικάνικος κλπ. λαός επειδή υπάρχουν διάφορες γλώσσες ή θρησκείες;

Η ύπαρξη της κυπριακής συνείδησης δεν είναι θέμα συζήτησης. Υπάρχει. Μπορείς εύκολα να το διαπιστώσεις αν μιλήσεις με αρκετούς κύπριους (είτε ελληνόφωνους είτε τουρκόφωνους). .... Νομίζω όμως ότι οι ουσιαστικοί διαχωρισμοί πλέον είναι ιστορικοί-εμπειρικοί και οδηγούν σε τρεις "πολιτικές-πολιτιστικές" ομάδες (ideal types): Ελληνοκεντρικούς, Κυπροκεντρικούς, Τουρκοκεντρικούς. Οι αγρότες και οι προλετάριοι δεν μιλούσαν αγγλικά, βεβαίως, αλλά ούτε Ελληνικά ή Τούρκικα -μιλούσαν στην πλειοψηφία τους κυπριακά. Μια ελληνογενή γλώσσα (όπως υπάρχουν άπειρες σλαβογενείς, λατινογενείς κλπ.), με επηρεασμούς από πολλές άλλες γλώσσες. Υπάρχουν ακόμα οι Τ/Κ εθνικιστές που μιλούν μόνο κυπριακά. Αυτή η γλώσσα πολεμήθηκε και από τους Ελληνες και από τους Τούρκους εθνικιστές. Η καταπίεση και η απαγόρευση της χρήσης αυτής της γλώσσας στο δημόσιο λόγο μέχρι σήμερα είναι ένας από τους βαθύτερους ψυχολογικούς μηχανισμούς εξουσίας που υπάρχουν στην Κύπρο. Εχει βέβαια και την ταξική του διάσταση το θέμα, αλλά παραμένει και ένα ευρύτερο πρόβλημα δόμησης της ίδιας της εξουσίας στην καθημερινότητα.

Το ότι αυτό συνέβη και αλλού επιβεβαιώνει την καθολικότητα της "εθνικής αποικιοκρατίας". Τα αγγλικά κατάντησαν να είναι η κοινή γλώσσα επικοινωνίας Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων των νεώτερων γενεών. Η έκφραση του "κοσμοπολιτισμού" δεν είναι τα αγγλικά. Οπως και τα Ελληνικά και τα Τουρκικά δεν ήταν "έκφραση πολιτισμού", όπως μας υποχρέωσαν να μάθουμε στο σχολείο. Ο κοσμοπολιτισμός είναι η ουσία της εμπειρίας της γέφυρας, της πολιτιστικής εμπειρίας της Κύπρου. Υπάρχουν τέτοια στοιχεία στην παραδοσιακή συμβίωση των Κυπρίων και ελπίζουμε να τα ξαναδούμε σε μια νέα μεταμοντέρνα γενιά, που θα συντρίψει τα εθνικά τείχη. Δεν ξέρω αν το πρόβλημα είναι η ίδια η λέξη. Εγώ πάντως, σαν αναρχικός τοπικιστής, που διεκδικεί την αξιοπρέπεια του χώρου του, δεν θα ήθελα να ζω σε απομόνωση. Το όνειρό μου είναι να βιώσω τον εαυτό μου σαν Κυπραίο πολίτη του κόσμου (κοσμοπολίτη).

Είναι ανάγκη να δούμε τις ελευθεριακές προοπτικές που υπάρχουν στα σημερινά κινήματα και υποκουλτούρες. Μετά από 200 χρόνια Επαναστατικού Κινήματος, πρέπει να δούμε ποια θέματα είναι προϊόν της δράσης τους -σαν αυτόνομη διαλεκτική θέση/αντίθεση. Το αίτημα για ανεξαρτησία στην Κύπρο εμφανίστηκε στο επαναστατικό κίνημα από το 1920 - πολύ πριν το κυπριακό κράτος. Το ότι κάποιοι αστοί βολεύονται με την Ανεξαρτησία είναι αυτονόητο. Αλλοι βολεύονται με τη διπλή ένωση και άλλοι με τη διχοτόμηση-δύο κράτη. Οι αντιπαραθέσεις στην πολιτική και πολιτιστική σφαίρα δεν συμπίπτουν αναγκαστικά με τις ταξικές συμμαχίες (άσχετο αν στην Κυπριακή περίπτωση το ταξικά συνειδητό κομμάτι της εργατικής τάξης είναι επίσης ανεξαρτησιακό). Για να το πω απλά: η ανεξαρτησία και η ομοσπονδία είναι θετικά αναγκαία στοιχεία για τη διεύρυνση της πολιτικής αυτοκυβέρνησης-άμεσης δημοκρατίας. Η Κυπριακή συνείδηση/ταυτότητα είναι μια στάση πολιτι

γατικό κίνημα επειδή οι εργάτες μπορεί να ψηφίσουν αύριο πέντε μαλάκες. Η παρέμβαση αποκτά τη δική της διαχρονική λειτουργία, είτε αποκρυσταλλωμένη σε θεσμούς ελευθεριακούς είτε στη συλλογική μνήμη.

Φθινόπωρο 1971, Κύπρος. Μαθητές συγκρούονται με την αστυνομία σε διαδήλωση υπέρ του Γρίβα. Οι πληροφορίες που είχε ο Μακάριος συνέκλιναν στο ότι στόχος του Γρίβα ήταν η δυναμική αντιπαράθεση μαζί του. Στα σχολεία είχαν δημιουργηθεί πυρήνες μαθητών, οι οποίοι, με την καθοδήγηση του Β' γραφείου, οργάνωναν διαδηλώσεις υπέρ της ένωσης. Οι μαθητές ήταν η βάση στην οποία στηρίχτηκαν το ΓΕΕΦ (Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς) και η ΚΥΠ, για να προπαγανδίσουν την ένωση.

στικής αξιοπρέπεια. Τι σόι ελεύθεροι άνθρωποι θα μπορέσουν κάποτε να φτιάξουν μια ελευθεριακή κοινωνία, αν δεν μπορούν να σταθούν στα δικά τους πόδια με αξιοπρέπεια και γονατίζουν συνεχώς μπροστά στην Αθήνα και την Αγκυρα; Είναι και θέμα πολιτιστικής υποδομής για συμβίωση και για λειτουργία της Κύπρου σαν γέφυρας ανάμεσα στην ανατολή και τη δύση.

"Κυπριακό εθνικό κράτος"... Δε νομίζω. Ελπίζω να μην οδηγηθεί η κατάσταση εκεί. Νομίζω ότι δύο έθνη μάς δίδαξαν αρκετά. Τώρα, προσωπικά, δεν μπορώ να ξέρω πού θα κινηθεί αυτό το ρεύμα τής Κυπριακής συνείδησης, αν βρεθεί υπό νέο αποικιακό καθεστώς. Η άποψη που εκφράζουμε στο περιοδικό είναι ότι η σημερινή πολιτιστική (συμβίωση, αξιοπρέπεια) και πολιτική (ανεξαρησία, δημοκρατία) διάσταση της κυπριακής συνείδησης είναι ελπιδοφόρα, γιατί μπορεί να λειτουργήσει σαν γέφυρα ανάμεσα στους "εθνικούς εχθρούς". Από κει και πέρα δεν μπορείς να μην παρέμβεις στο ερ-

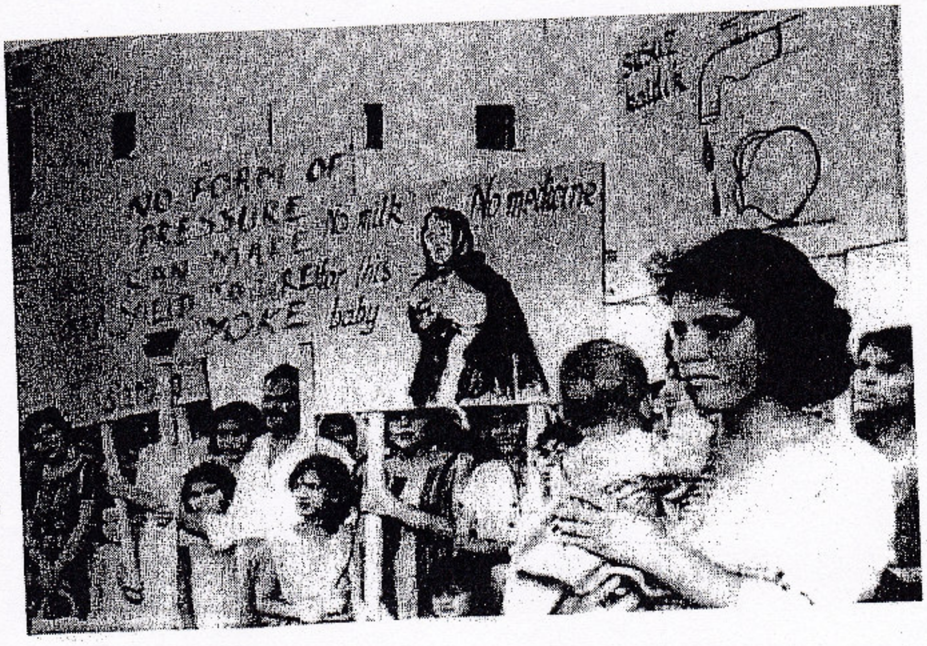

Ιούλιος 1974. Μια φωτογραφία που διένειμε σε διεθνή πρακτορεία η Τουρκία για προπαγανδιστικούς λόγους και η οποία δείχνει Τούρκο στρατιώτη να δίνει τσιγάρο σε αιχμάλωτο.

η Κύπρος ανήκει στα κοάλα!

Είχα πάει στη Βόρεια Κύπρο ένα χρόνο μετά την τουρκική εισβολή του '74 κι ενώ ήμουν ακόμα έμβρυο μερικών μηνών. Οι Τούρκοι μετανάστες που πήγαιναν να κάνουν πλιάτσικο στα σπίτια των πλούσιων Ελλήνων τα οποία βρίσκονταν στη, ακόμα ακατοίκητη, συνοικία Μαράς της Αμμόχωστου, αν ήταν τυχεροί, γυρνούσαν με μερικά συμπράγκαλα - κι αν συλλαμβάνονταν από το "δικό μας" στρατό, απ' ότι μου έλεγαν οι δικοί μου, γύριζαν πίσω με τους ώμους σκυμμένους, τα κεφάλια ξυρισμένα και τη "λεία" τους αρπαγμένη. Μετά από χρόνια, άρπαξα την ευκαιρία να δω το βόρειο τμήμα της Κύπρου, χάρη σε μια φτηνή τουριστική εκδρομή, η οποία οργανώθηκε από αυτούς που δούλευαν σ' ένα στρατιωτικό εργοστάσιο. Και τότε, ο Ντενκτάς, νομίζοντας ότι εμείς ήμαστε οικογένεια "αξιωματικών" και νιώθοντας έτσι σαν να 'μασταν μεταξύ μας, ομολόγησε ότι το Μαράς στην πραγματικότητα δεν ήταν στα σχέδια της επέμβασης κι ότι κατά λάθος καταλήφθηκε. Και, φυσικά, το Μαράς, αφού καταλήφθηκε δεν μπορούσε πλέον να εγκαταλειφθεί και όντας ένα από τα πιο σημαντικά τουριστικά κέντρα της Κύπρου, αναπόφευκτα θα ήταν ένα σημαντικό χαρτί που θα χρησιμοποιούνταν ως παράγοντας για διπλωματικές διαπραγματεύσεις. Άλλωστε, με το που πατάτε το πόδι σας στην Κύπρο, το μόνο πράγμα που αισθάνεστε σε κάθε μικρό ή μεγάλο οικισμό είναι η τουρκική στρατιωτική παρουσία. Εγώ, σ' όλη μου τη ζωή, μπορώ να πω ότι ποτέ και σε κανένα μέρος δεν αισθάνθηκα τόσο έντονα το μιλιταρισμό, εκτός από την Ίμβρο. Κι αν συγκρίνουμε τον πληθυσμό, μπορώ να εξηγήσω καλύτερα τι θέλω να πω: στη Βόρεια Κύπρο ο πληθυσμός είναι 180.000, ενώ ο αριθμός του στρατού στο νησί είναι περίπου 35-40.000. Αυτοί οι αριθμοί μπορεί να μη σας λένε τίποτα - σκεφτείτε, όμως, και το εξής: αν η Τουρκία, μια χώρα 70 εκατομμυρίων, ήταν στη θέση της Β. Κύπρου, θα ήμασταν υποχρεωμένοι να ζούμε με 13,5 εκατομμύρια φαντάρους, δηλαδή 20 φορές περισσότερους από σήμερα!

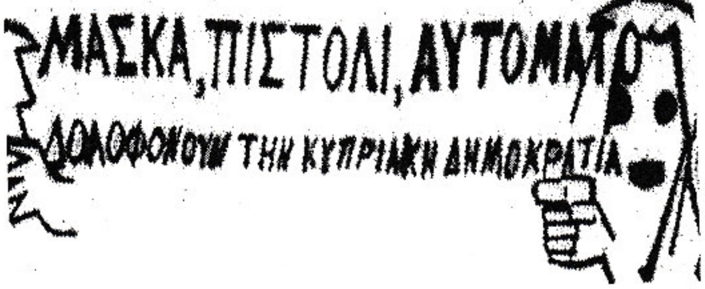
Αν ιδωθεί από οικονομική άποψη, μπορεί να φανεί ότι η Κύπρος δεν ωφελεί καθόλου την Τουρκία - και πραγματικά, η Άγκυρα χρηματοδοτεί την οικονομία της Β. Κύπρου. Οι κυβερνήσεις της Τουρκικής Δημοκρατίας Βόρειας Κύπρου προσπαθούν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες που φέρνει η πολιτική και, εν μέρει, η οικονομική απομόνωση μοιράζοντας χρηματοδοτήσεις που έρχονται από την Τουρκική Δημοκρατία. Στην πραγματικότητα, δεν μπορεί να πάει και πιο πέρα απ' αυτό, έχοντας αυτό το καθήκον. Γιατί στη σημερινή κατάσταση, η Τουρκική Δημοκρατία και η μιλιταριστική επέκτασή της στο νησί δεν θα το επέτρεπε ποτέ. Ναι, αλλά τι είναι αυτό που καθιστά την Κύπρο τόσο ελκυστική; Είναι η εθνικιστική σχιζοφρένεια που δικαιολογεί τη συνέχιση της κατοχής; Δεν είναι καθόλου έτσι. Το βόρειο τμήμα της Κύπρου αποτελεί ένα από τα κέντρα της

Μετά τα "ματωμένα Χριστούγεννα" του 1963 και τον ορισμό της Πράσινης Γραμμής, Τουρκοκύπριοι που ζούσαν σε τουρκικά ή μικτά χωριά, μετακινήθηκαν σε περιοχές με αμιγώς τουρκικό πληθυσμό, δημιουργώντας θύλακες, οι οποίοι στη συνέχεια τέθηκαν υπό περιοριστικό καθεστώς με πρόσχημα τη στρατιωτική τους εκμετάλλευση από τουρκοκύπριους ένοπλους. Στη φωτογραφία, κάτοικοι των θυλάκων διαμαρτύρονται για τις ελλείψεις αγαθών.

ουρκικής μαφίας υψηλού επιπέδου, η οποία ισχολείται με μεγάλης κλίμακας παράνομες υποθέσεις, κυρίως ξέπλυμα χρήματος και ναρκωτικά. Ενώ στην Τουρκία οι χαρτοπαιχτικές λέσχες έκλεισαν πριν από μερικά χρόνια, στη Βόρεια Κύπρο μπορούσε κανείς να μπει μονάχα με μια ταυτότητα, ενώ για την είσοδο στις λέσχες δεν χρειαζόταν ούτε καν αυτή. Με το περίφημο σκάνδαλο Σουσουρλούκ, ακούσαμε τις φήμες για τις τράπεζες που είχαν ιδρύσει ο Αμπντουλάχ Τσατλί και οι όμοιοί του (1). Από την άλλη πλευρά, δεν ακούσαμε τίποτα για το βουλευτή, του οποίου οι "γνωστοί" είχαν πάνω τους πολλά κιλά ηρωίνης και προσπάθησαν να επιβιβαστούν σε αεροπλάνο απ' την αίθουσα VIP του αεροδρομίου της Λευκωσίας, γιατί το περιστατικό σκεπάστηκε πολύ γρήγορα. Τώρα, ο βουλευτής Ομέρ Ντεμίρ είναι σωματοφύλακας σε μια χαρτοπαικτική λέσχη ενός ξενοδοχείου στην Κυρήνεια. Όπως επίσης δεν ακούσαμε για το δημοσιογράφο Κουτλού Ανταλί, που τον έσφαξαν παρόμοιοι κύκλοι, δηλαδή οι τουρκικές παραστρατιωτικές δυνάμεις. Όλα αυτά δεν ακούστηκαν και δεν ακούγονται, γιατί σύμφωνα με την κοινή γνώμη της Ανατολής "η επέμβαση ήταν αναπόφευκτη και οι Ρωμιοί είχαν κάνει πολλές βρομοδουλειές". Αν είναι έτσι, η ρητορεία αυτής της εντελώς ηγεμονικής κουλτούρας δυστυχώς μπορεί να επηρεάσει ακόμα και την πιο ριζοσπαστική τουρκική αριστερή ιδεολογία.

Κι όμως, υπάρχει και κάτι αληθινό: η Κύπρος ως σύνολο βρίσκεται σε μια κατάσταση διαμελισμού ανάμεσα στα ιμπεριαλιστικά συμφέροντα των τεσσάρων εγγυητριών δυνάμεων, της Αγγλίας, των ΗΠΑ, της Τουρκίας και της Ελλάδας. Ωστόσο, η κατοχή του βόρειου τμήματος συνεχίζεται από μια ολοφάνερη μιλιταριστική διοίκηση, η οποία στηρίζεται στον απτόντο ιμπεριαλισμό - γι' αυτό το λόγο κατά τη γνώμη μου αυτοί που υπερασπίζονται την ελευθερία της Κύπρου, δηλαδή οι Τ/Κ και εμείς οι Τούρκοι της Ανατολίας, πρέπει να εναντιωθούμε κυρίως σ' αυτή την κατάσταση. Όμως, στη Β. Κύπρο, απ' αυτούς που το προσπάθησαν, δεν έμειναν και πολλοί που να μην υπέφεραν. Κι αν δεν το ακούσατε ακόμα, σας το μεταφέρω: σαν να μην έφτανε η πίεση εκ μέρους του κράτους στην εφημερίδα "Avrupa", η οποία τάσσεται υπέρ της "ανεξαρτησίας", το τελευταίο περιστατικό σημειώθηκε στις 24 Μαΐου 2003, όταν βομβαρδίστηκε από μια νεοφασιστική οργάνωση, υποστηριζόμενη από τον ίδιο τον Ντενκτάς η

οποία ιδρύθηκε με την επωνυμία Εθνικό Λαϊκό Κίνημα. Αλλά ό,τι και να γίνει, στη Β. Κύπρο, το κίνημα αντιπολίτευσης αναπτύσσεται.

Με την έναρξη της περιόδου υποψηφιότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας για την Ε.Ε. ήρθε λιγάκι στην ημερήσια διάταξη και η Β. Κύπρος. Η Τουρκική Δημοκρατία, αν και κατάλαβε "τη σοβαρότητα της κατάστασης", φαίνεται να 'χει μπερδευτεί όσον αφορά στο τι να κάνει. Η κατάσταση είναι όντως σοβαρή για την Τουρκία, γιατί αν εγκριθεί η υποψηφιότητα του κράτους της Ν. Κύπρου στην Ε.Ε., μπορεί να έρθει αντιμέτωπη με τον κίνδυνο αντιπαράθεσης με το στρατό της Ε.Ε. στα νότια σύνορα του νησιού, τα οποία βρίσκονται έμπρακτα υπό κατοχή. Έτσι όπως έχει η κατάσταση, το θέμα της Κύπρου βρήκε απήχηση στον τουρκικό Τύπο για πρώτη φορά με μια διάθεση κριτικής προσέγγισης. Δημοκρατικοί κύκλοι που υποστήριζαν την υποψηφιότητα της Τουρκίας στην Ε.Ε. "επιτέλους" κατάλαβαν κάποιες αλήθειες.

Αν το σύνθημα "Η Κύπρος ανήκει στους Κύπριους!" είναι να χρησιμοποιηθεί για να ενταχθεί η Νότια και η Βόρεια Κύπρος μαζί στον ευρωπαϊκό καπιταλισμό (ο οποίος για την ώρα δε φαίνεται να υπερασπίζεται ιδιαίτερα, ακόμα και από τις πιο αντιπολιτευτικές τάσεις), καλύτερα να μην το φωνάζουμε καθόλου.

Λες να 'ναι η ζέστη που προκαλεί αυτή τη νωχελικότητα; Στους Κύπριους δεν αρέσει και πολύ η προσπάθεια. Τελικά, αυτό που θέλω να πω είναι το εξής: "Η Κύπρος ανήκει στα κοάλα!"

Μπατούρ Οζντίντς

* Το κείμενο του Μπατούρ Οζντίντς δημοσιεύτηκε μ'αυτόν τον τίτλο στο δεύτερο τεύχος του τουρκικού αναρχικού περιοδικού "Ankara fanzin", τον Ιούλιο του 2001.

(1) Ο Αμπντουλάχ Τσατλί ήταν ο αρχηγός των Γκρίζων Λύκων, ο οποίος σκοτώθηκε το 1996 σε τροχαίο στην περιοχή Σουσουρλούκ της Τουρκίας, ρίχνοντας φως στην ως τότε συγκαλυμμένη σχέση μαφίας-κράτους.

ΑΣ ΑΦΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

* Το κείμενο του Μπατούρ Οζντίντς δημοσιεύτηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2003 στο ανεξάρτητο, πολυτασικό, εβδομαδιαίο έντυπο "YeniHarman". Το περιοδικό λογόκρινε το άρθρο, η εκδοχή του όμως που παρουσιάζεται εδώ είναι ολόκληρη.

Η Κύπρος και η παρουσία τουρκικών ένοπλων δυνάμεων στη Βόρεια Κύπρο

Είχα πάει στη Βόρεια Κύπρο πριν από 9-10 χρόνια. Τότε, μόλις είχα κλείσει τα 18 μου χρόνια και ήμουν επίσημα ενήλικας, ενώ ως αναρχικός κοιτούσα τη ζωή από διαφορετική σκοπιά. Δεν είχα την εμπειρία να νιώσω τι στο διάολο είναι ο μιλιταρισμός. Δεν είχα ιδέα τι είναι ο ιμπεριαλισμός και η εκμετάλλευση, στο μυαλό μου στριφογύριζαν μόνο ως θεωρίες.

Αυτή η αρκετά φτηνή εκδρομή οργανώθηκε από τους εργάτες που δούλευαν σε ένα από τα στρατιωτικά εργοστάσια, ενώ από τους συμμετέχοντες η πλειοψηφία δεν ήταν καν εργάτες - ήταν μια ομάδα φίλων και συγγενών. Κατά τη διάρκεια της εκδρομής εκμεταλλευτήκαμε τα στρατιωτικά προνόμια, απολαμβάνοντας φτηνά γεύματα στη στρατιωτική εστία. Άλλωστε και το πιο ενδιαφέρον ήταν το ότι μείναμε στην εστία -η οποία παραχωρήθηκε στα παιδιά των αξιωματικών που πηγαίνουν στα πανεπιστήμια της Βόρειας Κύπρου- στην περιοχή Μαράς της Αμμόχωστου, που έμεινε κλειστή από τότε που ο οικισμός κατακτήθηκε από τις τουρκικές ένοπλες δυνάμεις, το 1974.

Δεν μπορούσε ο καθένας να φτάσει έτσι εύκολα στην περιοχή Μαράς, πρώτον γιατί είναι ένα σημείο ελέγχου συνδεδεμένο με τον τουρκικό στρατό, δεύτερον γιατί είναι σημείο ελέγχου των Τ/Κ από τα αποκαλούμενα Ηνωμένα Έθνη και τέλος γιατί αποτελεί τουρκική στρατιωτική περιοχή. Το Μαράς, με τις χαρτοπαιχτικές λέσχες και τα ξενοδοχεία του, είναι γνωστό ως "η Βηρυτός της Κύπρου" αλλά, φυσικά, μια Βηρυτός εκκενωμένη. Ένα τμήμα των εντελώς άδειων κτιρίων ήταν ερείπια, ενώ από τα κτίρια που έστεκαν όρθια αναδύονταν οι άσχημες μυρωδιές του παρελθόντος, που είναι γεμάτο από τις διπλωματικές διαπραγματεύσεις του νησιού. Οι δρόμοι ήταν έρημοι και την άσφαλτο κάλυπταν χορτάρια και αγριάδες που ξεπετάγονταν. Φαινομενικά, σ'αυτή τη γη μόνο τα χορτάρια ήταν ελεύθερα...

Η μοναδική "ανοιχτή" περιοχή στο Μαράς ήταν μια έκταση μήκους μερικών τετραγωνικών μέτρων, που αποτελούταν από μια εστία, μια στρατιωτική λέσχη και μια σειρά στρατώνες. Ρίχνοντας μια ματιά στα λεγόμενα του "αξιότιμου" Ντενκτάς, τον οποίο είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε αργότερα, η περιοχή της Αμμόχωστου, τελικά, δεν συγκαταλεγόταν στα σχέδια της εισβολής. Αυτή η περιοχή, η οποία κατακτήθηκε κατά λάθος από τα τουρκικά στρατεύματα, ποτέ δεν κατοικήθηκε. Αντ' αυτού, συμφωνήθηκε να χρησιμοποιηθεί ως χαρτί κατά τις διπλωματικές διαπραγματεύσεις στο μέλλον. Αποτελεί εξάλλου ακόμα και σήμερα μια από τις πιο επικίνδυνες περιοχές του νησιού - στην Κύπρο ακόμα δεν έχει υπογραφεί "επίσημα" καμία συμφωνία κατάπαυσης του πυρός. Δίνεται εξέχουσα σημασία στις σκοπιές της στρατιωτικής περιπολίας, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η όποια πιθανότητα "εισροής" από το Νότο. Θυμάμαι ότι στην αμμουδιά ακριβώς μπροστά στην εστία που μέναμε, σε τακτά χρονικά διαστήματα μέσα στην ημέρα περνούσε μια περίπολος. Λεγόταν, επίσης, ότι η φύλαξη των συνόρων είχε παραχωρηθεί στους Τ/Κ, αντί για τους Τούρκους στρατιώτες. Μερικές φορές γινόταν λόγος για τις ενοχλητικές βολές που δεν καταγράφονταν στον Τύπο, ακόμα και για τις συγκρούσεις μικρής κλίμακας που σημειώνονταν και κατέληγαν σε θάνατο ή τραυματισμούς.

Όπου κι αν πατήσετε το πόδι σας στη Βόρεια Κύπρο, μπορείτε να νιώσετε την επίδραση των τουρκικών ένοπλων δυνάμεων. Σχεδόν σε κάθε χωριό και γειτονιά υπάρχει μια στρατιωτική βάση. Σύμφωνα με στοιχεία, υπάρχουν 35.000 Τούρκοι φαντάροι στο βόρειο τμήμα του νησιού, ο πληθυσμός του οποίου δεν φτάνει καν τις 200.000. Σε οποιαδήποτε είδηση κι αν αναφερόταν αυτός ο αριθμός, μπορεί να μην είχε καμία σημασία για

ας, αλλά ας το πω κι αλλιώς: τι θα νιώθατε αν γύρω ας βλέπατε στρατιωτική δύναμη πάνω από 20 ορές μεγαλύτερη από τη σημερινή; Δηλαδή, αν το θετα έτσι, ίσως κάτι να σας έκανε να σκεφτείτε... ι κατάσταση έχει ως εξής: λαμβάνοντας υπόψη την ναλογία του πληθυσμού, στη Βόρεια Κύπρο πάρχει 20 φορές μεγαλύτερη στρατιωτική αρουσία απ' ότι στην Τουρκία!

ι Ντενκτάς και η "τουρκική" διοίκηση

Στις 14 Δεκεμβρίου, στη Βόρεια Κύπρο θα γίνουν βουλευτικές εκλογές. Αυτή τη φορά, σε αντίθεση ιε τις προηγούμενες εκλογές, προβλέπεται ιεγαλύτερη επιτυχία για τους οπαδούς της 'λύσης". Ομως, μετά από όλα τα παραπάνω, ιπορείτε να ισχυριστείτε ότι το τουρκικό κράτος δεν θα ανακατευτεί στις εκλογές της Β.Κύπρου; Ο 'αξιότιμος" Ντενκτάς, τις προάλλες, σε μια από τις δηλώσεις του, παραπονιόταν για τις παρεμβάσεις της Αγγλίας και των ΗΠΑ στην εκλογική διαδικασία. Εδώ και 30 χρόνια, δεν ξέρω αν διαμαρτυρήθηκε καθόλου για τις παρεμβάσεις της Τουρκίας, που διατηρεί στρατεύματα στο βόρειο τμήμα του νησιού (εδάφη της Β.Κύπρου). Παραδείγματος χάριν, παραπονέθηκε για τις 'ανοιχτές" παρεμβάσεις της Τουρκίας μετά από τις εκλογές του 1981, όπου τα αριστερά κόμματα εξασφάλισαν μια συντριπτική πλειοψηφία ενάντια στο κόμα του Ντενκτάς; Παραπονέθηκε για τις παρεμβάσεις, οι οποίες σημειώθηκαν μέσω των 'εντεταλμένων", όπως του αρχηγού των Τ/Κ Δυνάμεων "Ειρήνης" και της ίδιας της πρεσβείας της Λευκωσίας, σε όλες τις προηγούμενες και μετέπειτα εκλογές; Δεν ήταν ο υπουργός Εξωτερικών της Τουρκικής Δημοκρατίας, Ιλτέρ Τουρκμέν, ο οποίος πήγε αυτοπροσώπως στο νησί μετά τις εκλογές του 1981 και είπε ανοιχτά ότι δεν μπορεί να συσταθεί η κυβέρνηση συνασπισμού που προσπαθούσαν να συστήσουν τα κόμματα που κέρδισαν τις εκλογές ή μήπως ήταν ο υπουργός των ΗΠΑ ή της Αγγλίας;

Είμαστε μια γενιά που μεγάλωσε με το μύθο ότι η Τουρκία είναι μια από τις χώρες μιας δύσμοιρης και άτυχης γεωγραφίας. Εχουμε συνηθίσει να διηγούμαστε και να ακούμε ιστορίες, που παραπονιούνται για την ατυχία, την αδεξιότητα και την αδυναμία πάρα πολλών "κρατικών" οργανώσεων των ημερών μας και της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, της Οργάνωσης Ενωσης και Προόδου (1) και του Ρεπουμπλικάνικου Δημοκρατικού Κόμματος.

Εκτός από τους "τίμιους" ιστορικούς, δεν υπάρχει κανένας που να θυμάται ότι το 1939, ακριβώς πριν να προσαρτηθεί η Αντιόχεια στην Τουρκία, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας της Αντιόχειας Ταΐφούρ Σοκμέν, ήταν πράκτορας των τουρκικών μυστικών υπηρεσιών. Και λίγοι είναι αυτοί που γνωρίζουν τα όσα έκανε ο Τούρκος πράκτορας Οκτάι Ενγκίν, δηλαδή την επίθεση ενάντια στο σπίτι του Κεμάλ στη Θεσσαλονίκη που προκάλεσε τα γεγονότα της 6ης-7ης Σεπτεμβρίου 1955 (2), ο οποίος στη συνέχεια προήχθη στο αξίωμα του νομάρχη. Και διαφεύγει της προσοχής μας ότι ο Ραούφ Ντενκτάς είναι ένας από τους σπάνιους αρχηγούς "κράτους", που κατάφερε να παραμείνει στην εξουσία για 30 χρόνια. Και πουθενά δεν ακούστηκε ότι ο γιος του Ραούφ Ντενκτάς, ο Ραΐφ, ο οποίος έχασε τη ζωή του σε ένα τροχαίο ατύχημα τη δεκαετία του '80 και σύμφωνα με τις δηλώσεις του Μπεχτσέτ Τζαντούρκ, που δημοσιεύτηκαν στις εφημερίδες "Χουριέτ" και "Γκιουναΐντίν" της εποχής, ήταν ένας λαθρέμπορος ηρωίνης. Και είναι επίσης άγνωστο ότι, σύμφωνα με τα ντοκουμέντα μιας συνάντησης που πραγματοποιήθηκε το 1963, ο Ντενκτάς από το 1950 ήταν μέλος μιας από τις μασονικές στοές στην Αμμόχωστο - μαζί με Ε/Κ που κατά πάσα πιθανότητα συμμετείχαν μέχρι να διαταραχτούν οι σχέσεις Ε/Κ και Τ/Κ.

"Η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Κόμματος δεν γνώριζε πόσο είχε μεταβληθεί ο κοινωνικός ιστός της Πόλης εξαιτίας της δικής της οικονομικής πολιτικής (...) Ω, ρε! Τι άνθρωποι ήταν αυτοί μέσα στον όχλο! Ρακένδυτοι, αναμαλλιασμένοι, κουρέλια. Με κομμένη από τις κραυγές φωνή, ουρλιάζουν: 'Η Κύπρος είναι τουρκική και θα παραμείνει τουρκική!' (...) Ήταν η επίθεση της φτωχής, μη συνειδητοποιημένης κουρελαρίας κατά των εχόντων", διηγείται για τη νύχτα της 6ης-7ης Σεπτέμβρη 1955 ο Αζίζ Νεσίν, που βρέθηκε κατηγορούμενος ως ένας από τους 60 αριστερούς υποκινητές των ταραχών.

Φυσικά, οι εκλογές είναι κοντά και οι καμπάνιες λασπολογίας και κατασυκοφάντησης δεν θα τελειώσουν έτσι εύκολα. Πραγματικά, κανένας δεν έχει τη δύναμη να "ρίξει" τον Ντενκτάς, εκτός από το "μεγάλο κράτος" μας... Ας ξεχάσουμε, λοιπόν, κι εμείς όλα όσα έγιναν στη Βόρεια Κύπρο, όπως τον σεσημασμένο λαθρέμπορο ηρωίνης Ομέρ Ντεμίρ, πρώην βουλευτή του κυβερνώντος κόμματος. Ας ξεχάσουμε το δημοσιογράφο Κουτλού Ανταλί, ο οποίος έπεσε θύμα ανεξιχνίαστης δολοφονίας. Ας ξεχάσουμε την εφημερίδα "Αvrupa", η οποία βομβαρδίστηκε και τα αποθέματα χαρτιού της έγιναν στάχτη, τα εκτυπωτικά της μηχανήματα καταστράφηκαν. Ας ξεχάσουμε ότι εδώ και χρόνια η Τουρκική Δημοκρατία Βόρειας Κύπρου δεν επιβιώνει με τον τουρισμό και τη γεωργία αλλά με τη βοήθεια που αποστέλλει η Τουρκία. Ας ξεχάσουμε την ελευθερία του Τύπου, την ελευθερία της έκφρασης κι ας κοιτάξουμε τα συμφέροντα του κράτους μας.

Αναμφίβολα, δεν μπορεί να κριθεί η διοίκηση ενός κράτους με βάση έναν μόνο άνθρωπο. Με αυτή την έννοια θα ήταν υπερβολή να θεωρήσουμε τον Ντενκτάς υπεύθυνο για όλα τα κακώς κείμενα. Από την άλλη πλευρά, τα κόμματα που είναι οπαδοί της "λύσης" και προετοιμάζονται για τις εκλογές, εδώ και χρόνια δεν κάνουν παράπονα μόνο για τον Ντενκτάς αλλά και για τη διοίκηση στο νησί. Η κριτική εδώ και χρόνια επικεντρώνεται κυρίως στα κόμματα που βρίσκονται στην εξουσία (και ακολουθούν τη "γραμμή" του Ντενκτάς) και επιβιώνουν οικονομικά από τη βοήθεια η οποία έρχεται από την Τουρκία και δημιουργεί μια τάξη κηφήνων.

Κωνσταντινούπολη, 6-7 Σεπτεμβρίου 1955. Κατεστραμμένες περιουσίες Ελλήνων μειονοτικών, κατά τη διάρκεια ταραχών που ξέσπασαν μια μέρα μετά την τοποθέτηση βόμβας στο τουρκικό προξενείο στη Θεσσαλονίκη από τον Τούρκο πράκτορα Οκτάι Εγκίν. "Να κρεμαστούν σαν τα τσαμπιά", είχε διατάξει η τουρκική κυβέρνηση του Αντνάν Μεντερές, προσπαθώντας να πετάξει από πάνω της την ευθύνη και να ενοχοποιήσει πλήρως τους αριστερούς για τα όσα διαδραματίστηκαν.

Εγγυήσεις και γαρνιτούρες

Αν κοιτάξετε μόνο στο τουρκικό κομμάτι της Κύπρου, θα μπορέσετε να απαριθμήσετε πολύ περισσότερα "προβλήματα". Ομως, αυτή η κατάσταση δεν πρέπει να μας εμποδίσει να δούμε τα συμφέροντα των Αγγλων, των Ελλήνων, των ΗΠΑ, της Ε.Ε. και των συν αυτώ χωρών. Εμένα με εξέπληξε που είδα στην άλλη πλευρά της Πράσινης Γραμμής στη Λευκωσία -η οποία αποτελεί το σύνορο Βόρειας και Νότιας Κύπρου- να κυματίζει η σημαία της Ελλάδας δίπλα στη σημαία της "Κυπριακής Δημοκρατίας". Καλά, και στη "δική" μας πλευρά υπάρχουν δύο σημαίες, αλλά εν πάσει περιπτώσει τη Βόρεια Κύπρο την κατέχουν οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις. Τη Νότια όμως; Το νότιο κράτος δεν ισχυριζόταν ότι είναι "ανεξάρτητο" και "θύμα"; Για να πω και την αλήθεια, μέχρι πριν από μερικά χρόνια και πριν να με διορθώσει ένας Κύπριος, νόμιζα ότι στην Κύπρο υπάρχουν τέσσερεις εγγυήτριες δυνάμεις: η Τουρκία, η Ελλάδα, η Αγγλία (η οποία είναι παλιά αποικία στο νησί και διατηρεί στρατιωτικές βάσεις) και οι ΗΠΑ (που εμπλέκονται σε οτιδήποτε συμβαίνει στο νησί). Φάνηκε ότι, εκτός από τις ΗΠΑ, υπάρχουν τρεις κρατικές εγγυήτριες δυνάμεις. Δεν θέλω να ζορίσω ακόμα περισσότερο την υπομονή σας βουτώντας βαθιά στην υπόθεση της Κύπρου, η οποία βασίζεται σ'ένα μακρύ παρελθόν αυτών των εγγυητριών δυνάμεων και των άλλων κρατών που βρίσκονται στο παρασκήνιο. Από αυτά που είδα, άκουσα και διάβασα, θα μπορούσα να πω τα εξής: αυτές οι τρεις εγγυήτριες δυνάμεις θα ήταν τα τελευταία πράγματα που θα έπαιρνα μαζί μου πηγαίνοντας σ'ένα έρημο νησί! Ενώ τις άλλες δεν θα ήθελα να τις πάρω ούτε για γαρνιτούρα.

Ο λαός θέλει "λύση"

Με όλη την παραπάνω πολυλογία μου, βουτώντας στα βαθιά νερά της διπλωματίας, της πολιτικής και του μιλιταρισμού, δεν είχα την ευκαιρία να περιγράψω τι θέλουν και τι σκέφτονται οι Κύπριοι. ΟΙ Κύπριοι, ή καλύτερα οι Βόρειοι Κύπριοι, πλέον επιθυμούν τη "λύση". Και με αυτό το σκοπό έγιναν

ιεργίες και διοργανώθηκαν συγκεντρώσεις ;'αυτό το μικρό κομμάτι γης, με τη συμμετοχή δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων. Φαίνεται ότι η αναζήτηση "λύσης" στο Βορρά έχει τύχει ευρείας κοινωνικής υποστήριξης, η οποία ταυτίζεται με την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ενωση.

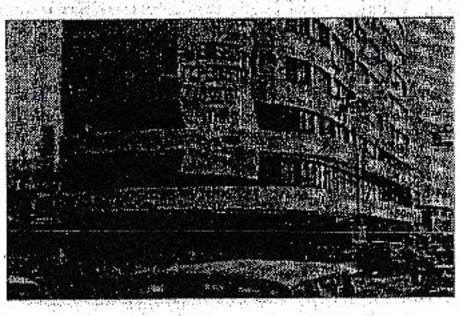
Ο πρώτος άνθρωπος που γνώρισα προσωπικά στη Νότια Κύπρο ήταν η Γιούλη Τάκη, η οποία παραπονιόταν ότι η κατάσταση στο Νότο δεν είναι και πολύ αισιόδοξη, παρά αυτές τις κινητοποιήσεις στο Βορρά και την επιθυμία της "λύσης". Είχα την ευκαιρία να συζητήσω μαζί της πριν από μερικούς μήνες κατά τη διάρκεια συνάντησης με τίτλο "Οι φωνές της ειρήνης από τη Μεσόγειο" και ύστερα από την παρουσίαση που έκανε για την υπόθεση της Κύπρου. Σύμφωνα με το Γιούλη, "Η διοίκηση στη Βόρεια Κύπρο δεν τάσσεται υπέρ της λύσης αλλά ο λαός θέλει τη λύση. Ενώ στο Νότο η πλειοψηφία του λαού είναι ενάντια στο σχέδιο Ανάν. Η διευκόλυνση της μετάβασης από το ένα μέρος του νησιού στο άλλο ήταν μια σημαντική εξέλιξη αλλά τα προβλήματα είναι βαθύτερα. Αποτελεί εύκολη προσέγγιση να δούμε την Αγγλία ως τη μόνη πηγή των προβλημάτων".

Ας αφήσουμε την Κύπρο ελεύθερη!

Σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις που έχουν γίνει γνωστές, ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, αρχηγός του Τουρκικού Δημοκρατικού Κόμματος-Ενωμένων Δυνάμεων και οπαδός της "λύσης", περιμένει να πάρει τις περισσότερες ψήφους στις εκλογές. Αυτός ήταν που έκανε τον Ντενκτάς να θυμώσει πολύ, δηλώνοντας: "Θα καταστρέψουμε το βίαιο κράτος!" Αντε, λοιπόν! Ακούγοντας αυτή τη φράση, μου ήρθε στο μυαλό ένα σύνθημα που χρησιμοποιήθηκε κάποτε στο εξώφυλλο του τουρκικού αναρχικού περιοδικού "Κλέφτες της φωτιάς": "Αν οι εκλογές μπορούσαν να καταστρέψουν το σύστημα, δεν θα ήταν παράνομες;"

Τελικά, τα όσα διαδραματίστηκαν στη Γεωργία μάς έδειξαν ότι το σύστημα δεν μπορεί να καταστραφεί και τόσο εύκολα με τις εκλογές. Πράγματι, από την άλλη πλευρά ας μη μας διαφεύγει ότι το "λαϊκό πραξικόπημα" της αντιπολίτευσης που ανέτρεψε τον Εντουαρ Σεβαρντνάτζε έγινε με την έγκριση των δυνάμεων που κρατούν την περιοχή υπό την επιρροή τους, όπως της Ρωσίας και των ΗΠΑ. Κι αν προσέξατε, είπα "δύναμη" και δεν αναφέρθηκα καθόλου στην Ευρωπαϊκή Ενωση, δεν είπα τίποτα για την υποστήριξη που δέχεται απ'έξω η αντιπολίτευση της Τουρκικής Δημοκρατίας Βόρειας Κύπρου. Εν τέλει, είμαι ένα άτομο που έρχεται από τα εδάφη της Τουρκίας και στο όνομά μου, στο όνομα της γης όπου ζω, μόνο ένα πράγμα μπορώ να πω: Παρακαλώ, ας αφήσουμε επιτέλους την Κύπρο ελεύθερη!

(1) σ.τ.μ.: Η Οργάνωση Ενωσης και Προόδου προϋπήρχε της ίδρυσης της Τουρκικής Δημοκρατίας, το 1923 και σ'αυτήν αργότερα προσχώρησε και ο Κεμάλ Ατατούρκ. Αποτελούταν κυρίως από στρατιωτικούς, οι οποίοι είχαν στενή επαφή με τη Δύση και, έχοντας σπουδάσει σε ευρωπαϊκές χώρες, ήταν αυτοί που προσπάθησαν να διαμορφώσουν τη μετέπειτα τουρκική ταυτότητα. Ηταν η κατεξοχήν εθνικιστική τάση του κινήματος των Νεότουρκων, που θεωρητικά και πρακτικά προωθούσε τη βίαιη εκκαθάριση των εδαφών της Τουρκίας από τους "ξένους", δηλαδή μη μουσουλμάνους και μη Τούρκους, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ενιαίο κράτος, ένα έθνος, μια γλώσσα, μια θρησκεία.

(2) σ.τ.μ. Τη νύχτα της 6ης -7ης Σεπτεμβρίου, με το σύνθημα "Η Κύπρος είναι τουρκική και θα παραμείνει τουρκική", λεηλατήθηκαν οι περιουσίες όλων των μειονοτικών Ελλήνων στην Κωνσταντινούπολη, αλλά ακόμα και κάποιων Τούρκων. Για τις πυρπολήσεις σπιτιών, μαγαζιών και εκκλησιών, τις καταστροφές, τις λεηλασίες και τους βιασμούς που σημειώθηκαν κατηγορήθηκαν 60 κομμουνιστές, σε μια προσπάθεια να θεωρηθεί η Αριστερά υπεύθυνη των γεγονότων. Οπως όμως τονίζει η τουρκική Αριστερά, αντιγυρίζοντας την έτσι κι αλλιώς αστήριχτη κατηγορία, μοναδικός υπαίτιος των όσων διαδραματίστηκαν το Σεπτέμβρη του 1955 σε Κωνσταντινούπολη, Αγκυρα και Σμύρνη, ήταν το Δημοκρατικό Κόμμα του Αντνάν Μεντερές.

Μπατούρ Οζντίντς

Στο "ίδιο έργο θεατές" για ακόμα μια φορά. Σχέδιο λύσης, συνομιλίες, προοπτική επίλυσης του κυπριακού και τέλος το ναυάγιο. Για το περισσότερο κόσμο που ζει από κοντά τα γεγονότα ,καμία έκπληξη. Έχει πλέον τόσο κουραστεί, από την ισοπέδωση των πάντων στη Κύπρο λόγω του πολιτικού της προβλήματος που ο καθένας νοιώθει πλέον αδύναμος να αντιδράσει έξω από τη σφαίρα του ατομικού του συμφέροντος.

Το νέο φρούτο αυτή τη φορά ονομάστηκε "σχέδιο Ανάν" παρμένο από το όνομα του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών Κόφι Ανάν εξουσιαστικό ανδρείκελο των παγκοσμιοποιημένων δολοφόνων ,.Δεν υπάρχει πλέον η παραμικρή αμφιβολία για το που έχει συνταχθεί το κείμενο του σχεδίου το οποίο δόθηκε στους αρχηγούς των δύο κρατών στη Κύπρο "ψεύτικων" η όχι.

θρωποι, μέχρι πρόσφατα αδιάφοροι για όλα όσα συμβαίνουν γύρω τους(από την ασφυκτική μπατσοκρατία στους δρόμους μέχρι και τις συνεχιζόμενες σφαγές στη Παλαιστίνη)ξαφνικά μεταμορφώθηκαν σε φανατικούς υποστηρικτές των "ανθρωπίνων δικαιωμάτων" και "του διεθνές δικαίου" απαιτώντας σεβασμό σε ανθρώπινες αξίες όπως η ελευθερία ο σεβασμός και η αλληλεγγύη.

Αθλιότητα, εγωισμός και υποκρισία από άτομα που ούτε καν γνωρίζουν πως εκατομμύρια άνθρωποι έχουν πεθάνει από τον πόλεμο και το εμπάργκο στο Ιράκ, πως ανθρώπινα σώματα κατακρεουργήθηκαν και κατακρεουργούνται σε εξουσιαστικούς πολέμους που ακόμα συνεχίζονται, πόσοι καθημερινά πεθαίνουν από πείνα, αρρώστιες, απάνθρωπες συνθήκες εργασίας.........Η δημιουργία ακόμα και λευκών κελιών στη κωλοελλαδάρα τους είναι "λεπτομέρεια" που δεν αξίζει καν να διαμαρτυρηθούν. Πανηγυρίστε και δοξάστε τη πολιτική γελοιότητα της κύπρου και ελλάδας για την ένταξη στη "Ευρωπαική ένωση" και όταν θα έχετε ξυπνήσει και δείτε ότι τα πραγματικά προβλήματα είναι ακόμα εδώ τότε ίσως αντιληφθείτε ότι η ελευθερία είναι μια λέξη που εύκολα προφέρεται πολύ δύσκολα όμως κατακτείται.

Σχετικά με το σχέδιο Ανάν

Η άποψη του Αναρχικού Πυρήνα Κύπρου

Ξεκινώντας από τη δική μας άποψη ότι οποιοδήποτε σχέδιο και αν προέρχεται από κυριαρχικές-κρατιστικές αντιλήψεις αποσκοπεί όχι φυσικά σε μια απελευθερωτική προοπτική της κοινωνίας, αλλά στη διατήρηση των εξουσιαστικών θεσμών με όλο και μεγαλύτερο τον έλεγχο και την καταστολή, με τελικό σκοπό τη πλήρη υποταγή ολόκληρου του κοινωνικού συνόλου στις επιταγές του κράτους και κεφαλαίου, δε θα πρέπει να μπαίνουμε καν σε διλήμματα του τύπου αποδοχής η απόρριψης του.

Κύπρος, 21 Ιουλίου, 1974. "Έθαβαν τους νεκρούς με τις μπουλντόζες κατά εκατοντάδες, Έλληνες και Τούρκους μαζί. Εκατοντάδες είναι και τα τυμπανιαία πτώματα μέσα στον καυτό ήλιο του Ιουλίου. Εμάζευαν τους νεκρούς σε σωρούς και με τις μπουλντόζες έριχναν χώμα και τους σκέπαζαν". Η μαρτυρία του Ξάνθου Χαραλαμπίδη, αντιδήμαρχου της Κυρήνειας, που έχει στρωθεί με πτώματα.

Με τη πιο πάνω τοποθέτηση δε θα θέλαμε να νοηθεί ότι συντάσσονται και οι αναρχικοί με την εθνικιστική(!) υστερία του τελευταίου καιρού όπου άν-

Για το περιβόητο "σχέδιο Ανάν" εμείς ως αναρχικοί χωρίς να έχουμε μαντικές ιδιότητες γνωρίζουμε πολύ καλά ότι οποιοδήποτε σχέδιο και να υπογραφεί θα επιβληθεί από τα πάνω με βάση τα συμφέροντα της λεγόμενης νέας τάξης πραγμάτων και των ντόπιων αφεντικών. Το επιχείρημα ότι ο λαός θα αποφασίσει μέσω δημοψηφί-

σματος είναι το ίδιο που λεει ότι μέσω των εκλογών αποφασίζουμε για τις ζωές και το μέλλον μας ξεχνώντας τη δύναμη των χειραγωγικών μηχανισμών κράτους και εξουσίας όπου η κατασκευή συνειδήσεων έχει μετατραπεί πλέον σε επιστήμη. Δημοσιογράφος πρόσφατα σε πολιτική εκπομπή για το κυπριακό επισήμανε στους καλεσμένους του ότι "πρέπει να προσέχουμε τι λέμε αφού εμείς δημιουργούμε κοινή γνώμη"! Ένα άλλο χαρακτηριστικό παράδειγμα προπαγάνδας από τα μέσα μαζικής εξαπάτησης η πρώτη μέρα συζήτησης από το εθνικό συμβούλιο της Κύπρου του νέου σχεδίου όπου τηλεοπτικό κανάλι που διαφωνεί με αυτό έκανε λόγο για "δυναμική" εκδήλωση διαμαρτυρίας έξω από το προεδρικό εννοώντας προφανώς τα πέντε-έξι άτομα που στέκονταν στην άκρη του πεζοδρομίου κρατώντας τα πλακάτ τους!!!

Η προοπτική του να ζήσουν και να αγωνιστούν από μαζί οι δυο κοινότητες ανησύχησε και εξόργισε όπως ήταν φυσικό τους εθνικοφασίστες και των δύο πλευρών, οι οποίοι προσπαθούν με κάθε μέσο να ανασυντάξουν τις χαμένες τους δυνάμεις και πρώτα απ΄ όλα πράττοντας το αυτονόητο. Στοχεύουν το

Σάββατο 20 Ιουλίου 1974. Οι κάτοικοι της Λευκωσίας ξυπνούν από έναν επίμονο βόμβο που γίνεται ολοένα και πιο δυνατός. Πρόκειται για το σχέδιο "Βροχή του θανάτου", που γεμίζει τον ουρανό της κυπριακής πρωτεύουσας με αεροπλάνα και αλεξιπτωτιστές. Κι ενώ περίπου 6.000 Τούρκοι στρατιώτες αποβιβάζονται στο νησί, το πρώτο πρωινό δελτίο ειδήσεων της ελληνικής ραδιοφωνίας μεταδίδει: "Με την ανατροπή του Μακαρίου έχει αποκατασταθεί η τάξη στην Κύπρο και η κατάσταση έχει ηρεμήσει. Δεν γίνεται λόγος για ξένη επέμβαση. Την Κύπρο περιμένει ένα καινούργιο μέλλον υπό την προεδρία του Νίκου Σαμψών"...

υποσυνείδητο των ανθρώπων, προσπαθώντας να ξυπνήσουν επιλεκτικές μνήμες σφαγών, εκδιώξεων και αναταραχών δημιουργώντας ένα κλίμα φόβου στη προοπτική οποιασδήποτε "λύσης" του κυπριακού. Και αυτό δεν είναι και τόσο δύσκολο αν σκεφθεί κάποιος πως διαμορφώνονται συνειδήσεις μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος όπου η διδασκαλία του μίσους και της μυθοποίησης αφηρημένων εννοιών όπως το έθνος και η ανωτερότητα της φυλής δεν έχει πάψει να υφίσταται.

Αυτή τη περίοδο είτε λύση είτε όχι είναι χρέος κάθε ενός από εμάς να αγωνιστούμε με κάθε τρόπο και μέσο ενάντια στον εθνικισμό στην οποιαδήποτε του μορφή και στην ανάπτυξη δυνατότερων δεσμών αλληλεγγύης με αγωνιστές της "άλλης" πλευράς.

Ποια σημασία μπορεί να έχει αν του δικαστή που με δικάζει η του μπάτσου που με παρακολουθεί, που με κτυπά, που με συλλαμβάνει λεει στη ταυτότητα του ελληνοκύπριος η τουρκοκύπριος; Ποια διαφορά μπορεί να έχει αν το αφεντικό που με εκμεταλλεύεται στα αναγκαστικά οχτάωρα της πλήξης ενώ αυτός απολαμβάνει τα όλο και περισσότερα κέρδη του, ονομάζεται Βασίλης η Χασάν; Οι αναρχικοί δε θα πάψουν ποτέ να το λένε:"Η ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΠΑΓΙΔΑ Η ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΠΑΤΡΙΔΑ".

Το να ασχοληθούμε αναλυτικά με το σχέδιο Ανάν σημαίνει ότι μπαίνουμε πλέον σε εξουσιαστικές λογικές, γιατί είναι τουλάχιστον αντιφατικό να αγωνίζεσαι με ότι συνέπειες αυτό εξυπακούει, προς μία αληθινή προοπτική της κοινωνικής απελευθέρωσης και να εγκλωβίζεσαι σε διλήμματα συμπροεδρίας η μη!!! Αυτά είναι γελοιότητες για όποιον γνωρίζει ότι όποιος και να βρίσκεται στη κορυφή του κατασκευάσματος που ονομάζεται κράτος, ξέρει πολύ καλά τη δουλειά του και αν όχι φροντίζουν πολύ γρήγορα να του την μάθουν άλλοι. Ναι, μπορεί το σχέδιο Αναν να είναι ρατσιστικό, αδικό, προβληματικό αλλά εθελοτυφλεί όποιος δε βλέπει ότι και οι σύγχρονες "δημοκρατίες" μας είναι ακριβώς το ίδιο πράγμα. Για το συγκεκριμένο ζήτημα όποιος ενδιαφέρεται να μάθει γιατί, μπορεί να ρωτήσει τις φιλιππινέζες, τους σριλανκέζους αλλά και το κάθε εξαθλιωμένο μετανάστη που δουλεύει στο νησί και μπορεί ίσως να καταφέρει να το μάθει.

Η μικροαστική λογική του να απεχθάνεσαι ότι η λέξη έποικος μπορεί να σημαίνει,μια τερατομορφή στα μυαλά των περισσοτέρων και όχι ότι πρόκειται για ανθρώπους και σίγουρα σε χειρότερη μοίρα α-

πό εμάς, φαντάζει το πιο λίγο αστεία μπροστά στον άλλο "νόμιμο" εποικισμό που κατά συρροή γίνεται στο "ελεύθερο" μέρος του νησιού από άγγλους, ρώσους και από οποιοδήποτε κρατάει τα χρήματα να αγοράσει το "όνειρο" που μεταφράζεται σε έπαυλη στη Πάφο η στη Λεμεσό.

Μήπως όμως η ιδεολογία του εθνικισμού, ο διαχωρισμός των ανθρώπων με βάση το χρώμα , τη γλώσσα, τη φυλή δεν ήταν πάντοτε το μέσο και μια από τις αιτίες της διαιώνισής των εξουσιαστικών θεσμών και του αποπροσανατολισμού της κοινωνίας από τα πραγματικά της προβλήματα;

Αλήθεια πως μπορεί να ερμηνευτεί το γεγονός στο ότι δεν είχαμε καμία αντίδραση ούτε από πλευράς κράτους αλλά ούτε και από τους "υπερπατριώτες" στο ότι οι αγγλικές βάσεις όχι μόνο δεν αναφέρονται πουθενά στο "σχέδιο" αλλά και με συμφωνία η οποία έχει γίνει μεταξύ Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης παραμένουν κυρίαρχες και ελεύθερες να συνεχίσουν το "κοινωνικό τους έργο";

Δηλαδή έχουμε από τη μια τις βάσεις που αποδεδειγμένα δολοφονούν, εκβιάζουν, καταστρέφουν και κανείς δε διαμαρτύρεται πέρα από συμβολικές και σπασμωδικές κινήσεις και ξεσκιζόμαστε να ρίξουμε στη θάλασσα κάποιους συνανθρώπους μας, που και αυτοί σαν πιονάκια και θύματα μιας συγκεκριμένης μεταβολής που έχει ουσιαστικά να κάνει με εξουσιαστικούς σχεδιασμούς,(αλλαγή δημογραφίας) βρίσκονται εκεί που βρίσκονται. Τι άλλο εκτός από υποκρισία και αναζήτηση "εύκολων λύσεων"μπορεί να ονομαστή αυτή η τακτική ;

Έχουμε επισημάνει πιο πάνω πως είτε "λυθεί" είτε όχι αυτό που ονομάζουν κυπριακό πρόβλημα αυτό θα εξαρτηθεί από τα γεωπολιτικά και στρατηγικά συμφέροντα των πλανητικών αφεντικών όπου ο έλεγχος στη μέση ανατολή,μια επικείμενη επίθεση στο ιράκ όπως και ο έλεγχος των διαφόρων πηγών ενέργειας φαίνεται να καθορίζουν την "τύχη" των ανθρώπων οι οποίοι ζουν στο γεωγραφικό χώρο της Κύπρου.

Ενώ όμως υπάρχουν αυτά τα δεδομένα οι προτεραιότητες της πολιτική εξουσίας του νησιού δείχνουν να είναι διαφορετικές, όσο και αν προσπαθούν να μας πείσουν για το αντίθετο. Αυτό που προσπαθεί να αποκρύπτει τόσο έντονα και έντεχνα και αυτό μάλλον θα φανεί περισσότερο μετά τις "συγκινήσεις" της Κοπεγχάγης, είναι ο "φόβος" από τη πλευρά της αντιπολίτευσης ότι σε μία πιθανή "λύση" του κυπριακού θα αναβληθούν οι προεδρικές εκλογές του Φεβρουαρίου και έτσι χάνουν μια σίγουρη, όπως δείχνουν τουλάχιστον μέχρι στιγμής τα πράγματα, επικράτηση και τη κατάκτηση της προεδρικής καρέκλας. Από την άλλη μεριάκαι αυτό ερμηνεύει και τη θετική στάση της "συντηρητικής" κατά τα άλλα δεξιάς και διακυβέρνησης Κληρίδη στο σχέδιο Ανάν - είναι ο κυβερνητικός "περίγυρος", ο οποίος προσπαθεί να "αρπάξει" την ευκαιρία της παραμονής για ακόμα τρία χρόνια στην εξουσία , αφού αυτό προβλέπεται στο σχέδιο, γι' αυτό οι οποιεσδήποτε παραχωρήσεις θα ήταν γι' αυτούς αντιστάθμισμά αυτού του απρόσμενού "δώρου" σε συνθήκες τόσο χαμηλής δημοτικότητας όπου οι κοινωνικές εκρήξεις διαδέχονται η μια την άλλή, με κυριότερο το αγροτικό πρόβλημα που άρχισε και παίρνει "επικίνδυνές" για το κράτος διαστάσεις.

Αυτή η πραγματικότητα που αποδεικνύει για πολλοστή φορά την αθλιότητα και τους πραγματικούς στόχους όλων αυτών που παίζουν συνεχώς με τις ζωές και τις τύχες μας ,θα πρέπει επιτέλους να ξυπνήσει τις συνειδήσεις όλων μας, δίνοντάς τους καθημερινά τις απαντήσεις που τους αξίζουν. Και αυτές δεν είναι ούτε οι ψήφοι "διαμαρτυρίας", ούτε οι συμβολικές εκδηλωσούλες που απλώς ενισχύουν την κρατιστική προπαγάνδα περί "ελευθερίας του λόγου" αλλά ένας πραγματικός και ανεξέλεγκτος αγώνας όπου θα αναδειχθούν οι πραγματικές μορφές ελευθερίας και ζωής.

Όσο για το πως βλέπουμε εμείς μια πραγματική λύση στο κυπριακό θα δανειστούμε ένα απόσπασμα μια μπροσούρας που κυκλοφόρησε το 85 από κύπριους αναρχικούς με ονομασία "ΚΥΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ" όπου σημειώνονται τα ακόλουθα:"Θα ακουστούν φυσικά οι κριτικές του στυλ ¨άρα δεν έχετε τίποτα να προτείνεται;¨. Όχι ακριβώς. Απλώς αρνούμαστε να δώσουμε "λύσεις"σε στυλ μαγικής φόρμουλάς. Πρέπει να ξεπεράσουμε κάποτε τη λογική και τα συμπλέγματα του αριστερισμού και ιδιαίτερά το σύμπλεγμά ότι είμαστε η φωτισμένη πρωτοπορία που έχει έτοιμες απαντήσεις για όλα τα προβλήματα......Ο καιρός των μεγάλων και ωραίων απαντήσεων πέρασε. Ο μόνος τρόπος να αρχίσουμε να προτείνουμε κάτι εναλλακτικό είναι μέσα από μια ριζοσπαστική πράξη....."

ΜΟΝΗ ΛΥΣΗ Η ΔΙΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΝ ΑΝΑΡΧΙΚΟ ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΚΑΣΙΑΝ

Οι αμερικανοβρετανοί διαμέσου του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών - Εγκληματιών Κόφι Ανάν, επιχειρούν εδώ και αρκετό καιρό με επίμονο τρόπο να επιβάλουν μια "δίκαιη και βιώσιμη λύση" για τους κατοίκους της Κύπρου.

Η περίοδος που διανύουμε σηματοδοτείται τόσο από την αναδιοργάνωση της παγκόσμιας κυριαρχίας, η οποία έχει ολοκληρώσει την πρώτη φάση της "αντιτρομοκρατικής" εκστρατείας με την ολέθρια επέμβαση στο Αφγανιστάν, τους αιχμαλώτους πολέμου στο Γκουαντανάμο, καθώς και την εντατικοποίηση της καταστολής στους κόλπους των κοινωνικών στρωμάτων.

Στη δεύτερη φάση, αναμένεται η περαιτέρω επέκταση της κυριαρχίας εν' όψη του πολέμου κατά του Ιράκ. Αυτό άλλωστε δικαιολογεί και την οριστική διεύρυνση της συμμαχίας με το ΝΑΤΟ κατά την διεξαγωγή της συνόδου στην Πράγα (21-22/11/2002), με την πρόσθεση νέων συμμάχων (Εσθονία, Λιθουανία, Λετονία, Σλοβενία, Σλοβακία, Ρουμανία, Βουλγαρία). Επιβεβαιώνονται για ακόμη μια φορά οι αρχικές δηλώσεις του διαβόητου δολοφόνου Μπους και της κλίκας του ("όποιος δεν είναι μαζί μας, είναι εχθρός μας"), αλλά και οι προθέσεις των απανταχού εξουσιαστών να εξασφαλίζουν τη συμμετοχή ολοένα και περισσότερων κρατών στις στρατιωτικές επιδρομές παγκόσμιας εμβέλειας, διατηρώντας σημείο επαφής μεταξύ ΗΠΑ - Ευρώπης - Ρωσίας, όπου θα εφοδιάζονται και θα συναλλάσσονται η βιομηχανία όπλων και οι νέες τεχνολογίες.

Σ' αυτή την χρονική περίοδο, παρουσιάζεται ως επιτακτική ανάγκη και η ένταξη στην Ευρωπαϊκή αυτοκρατορία της Κύπρου και της Τουρκίας, οι οποίες ευελπιστούσαν ότι θα επωφεληθούν μέσω των διαπραγματεύσεων στη σύνοδο της Κοπενχάγης, που διεξήχθη στις 12-13/12/02. Σε περίπτωση ένταξης των δύο κρατών, θα πραγματοποιηθεί η μακροχρόνια επιθυμία των ΗΠΑ και των πολυεθνικών δυνάμεων, όσο αφορά τον ευνοϊκότερο έλεγχο της γύρω περιοχής. Συμπληρώνεται ακόμη ένα γεωγραφικό κομμάτι που περιλαμβάνει την περιοχή των πετρελαιοπηγών της Κασπίας, καταλήγοντας μέχρι και τη διώρυγα του Σουέζ. Σ' αυτή την προσπάθεια επιβολής μιας "δίκαιης λύσης", το αρχικό σχέδιο Ανάν που δόθηκε αναθεωρείται, αφού και οι εξουσιαστές των δύο κρατών έφεραν ένσταση, αναφορικά με τοπικές διεκδικήσεις. Τελικά, τόσο η αναθεώρηση του σχεδίου, όσο και τα χρονικά όρια επιβολής "λύσης" (μέχρι 28/2/2003), θεωρούνται τετελεσμένα.

αντίσταση στα σχέδια των κυρίαρχων

Το ζητούμενο είναι το κατά πόσο υπάρχει θέληση και με ποιον άραγε τρόπο μπορούν οι κάτοικοι του νησιού να ανατρέψουν την διαιώνιση της στέρησης της ελεύθερης διακίνησης και εγκατάστασης, της επικοινωνίας και της συμβίωσης, που δημιουργήθηκαν από τις εξουσιαστικές σχέσεις εις βάρος τους.

20 Ιουλίου 1974, Κυρήνεια. "Επιτέλους, πού είναι οι Έλληνες;" αναρωτιούνται οι Τούρκοι φαντάροι πριν αναχωρήσουν για τη Μερσίνα προκειμένου να παραλάβουν το δεύτερο αποβατικό σώμα. Εν τω μεταξύ, φωτογραφίζονται με την τουρκική σημαία.

Οι σχέσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων

Οι πιο πρόσφατες δικοινοτικές εκδηλώσεις (επαναπροσέγγισης, δικοινοτικό φόρουμ για την ειρήνη 1/9/02) ανέδειξαν πως υπάρχει ένα σημαντικό ποσοστό που επιθυμεί την επανένωση του νησιού και την συμβίωση όλων

των κατοίκων. Οι εκδηλώσεις επαναπροσέγγισης αν και διοργανώνονται και επιτηρούνται αρκετές φορές από τα Ηνωμένα Έθνη, εντούτοις για το παρόν αποτελούν σημείο συνεύρεσης και επικοινωνίας μεταξύ Ε.Κ. και Τ.Κ. Δεν πρέπει όμως να ξεγελιόμαστε, αφού σ' αυτές τις εκδηλώσεις, επιχειρείται μέσω της κυρίαρχης προπαγάνδας, να διαφανεί ο πρωταγωνιστικός ρόλος των Η.Ε. , που πίσω τους κρύβεται η σάπια "ειρήνη" των εξουσιαστών, με στόχο τη συναίνεση της κυπριακής κοινωνίας. Καλό θα ήταν να συμβάλουμε σε μια προσπάθεια αυτοοργάνωσης συνευρέσεων Ε.Κ. και Τ.Κ., τόσο επί του παρόντος όσο και μελλοντικά, χωρίς διαμεσολαβητές και κομματόσκυλλα, οι οποίοι, υποκρινόμενοι μονοπωλούν την ειρήνη προς όφελός τους. Για παράδειγμα μπορούμε μέσω του διαδικτύου ή ακόμα και με την τηλεπικοινωνία να οργανώνουμε συχνά σε κάποιο ευνοϊκό σημείο, συναντήσεις μεταξύ των ανθρώπων που αντιτίθονται στο διαχωρισμό και στην επιβολή της νέας τάξης πραγμάτων.

Κάτι άλλο που δυστυχώς θα θέλαμε να επισημάνουμε είναι πως η συντριπτική πλειοψηφία που κατέρχεται σε κοινές εκδηλώσεις είναι Τ.Κ. Φαίνεται ότι οι συνθήκες διαβίωσης του κάθε ατόμου, επηρεάζουν και τον τρόπο σκέψης του.

Μελετώντας την τρέχουσα κατάσταση που επικρατεί στο βόρειο τμήμα του νησιού, το Τουρκοκυπριακό κράτος ολοένα και επιδεινώνει τις συνθήκες καταπίεσης και εξαθλίωσης, εξαπολύοντας κλίμα εκφοβισμού κατά της μειονότητας των Τ.Κ. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο το γεγονός ότι ανασυγκροτούνται εθνικιστικές - νεοφασιστικές ομάδες (ΤΜΤ Β΄, Βολκάν, κ.α.), οι οποίες και στο παρελθόν διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο για την διάσπαση και το μίσος (βλ. εκτελέσεις Τ.Κ. εργατών) που καλλιεργείται μεταξύ των ανθρώπων, ακόμα και σήμερα.

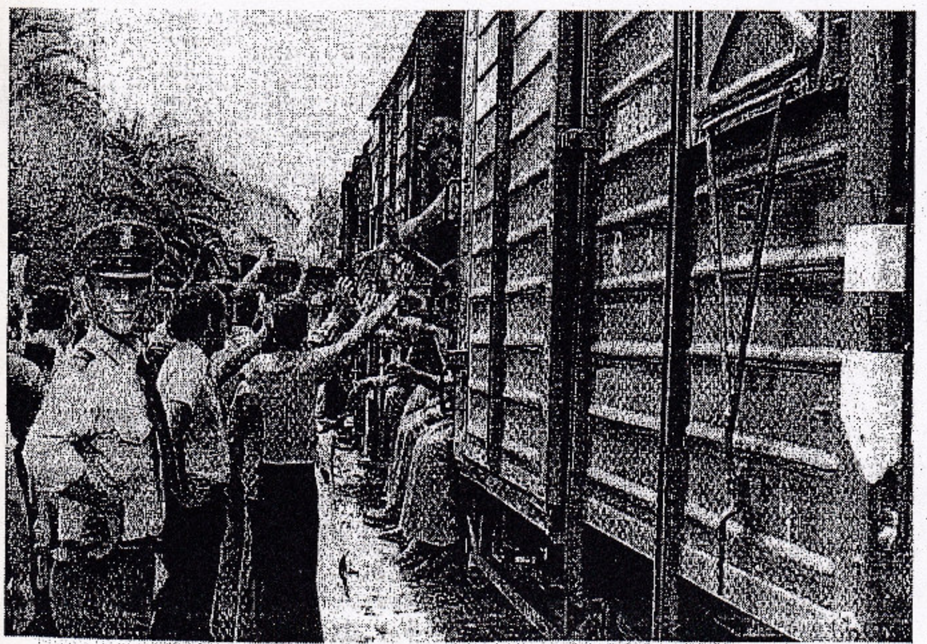
Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι συνθήκες του κρατικού ολοκληρωτισμού, ευθύνονται αποκλειστικά για τις μαζικές "μεταναστεύσεις" Τ.Κ. τα τελευταία χρόνια.

Το σχέδιο Ανάν και η αντιμετώπισή του.

Α. Η Ελληνοκυπριακή πλευρά.

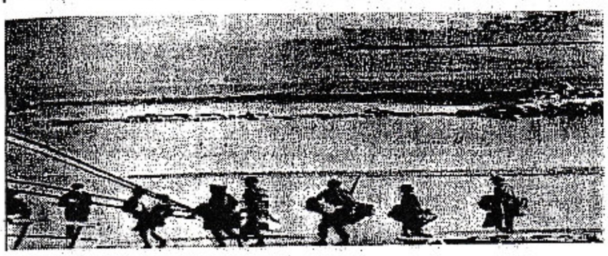
Η Ε.Κ. δεξιά, η οποία υιοθετούσε άκρως εθνικιστικές θέσεις, τώρα παρουσιάζεται ως η πιο διαλλακτική, γιατί αυτό σίγουρα εξυπηρετεί τα συμφέροντα των νταβατζήδων της. Οι δεξιοί αποδέχτες - πρωτεργάτες άλλωστε του σχεδίου (από τον Μαρκίδη μέχρι και τον Βασιλείου) θα διασφαλίσουν και τα επικείμενα οικονομικά συμφέροντα των εμπορικών και βιομηχανικών επιμελητηρίων, που διαχειρίζονται οι νεόπλουτοι και οι αποβλέποντες σε νομική κυριαρχία, στο νέο ομοσπονδιακό κράτος. Στο αντίπαλο στρατόπεδο, αυτοί που απέρριψαν το σχέδιο, είναι η εκκλησία μαζί με ολόκληρο το ελληνορθόδοξο πατριωτικό σκυλολόι (νέοι ορίζοντες, σύνδεσμοι αγωνιστών ΕΟΚΑ, κομματίδια, εθνικιστικές φοιτητικές οργανώσεις, Γεράσιμος Αρσένης και ΣΙΑ. Μίλησαν για "προδοσία, ξεπούλημα, οριστική διχοτόμηση... θα γίνουμε προτεκτοράτο της Τουρκίας... ".

Ποιοι; οι σημερινοί και οι εκάστοτε εξουσιαστές (εθναρχία), που χωρίς την συγκατάθεση του λαού (έτσι κι' αλλιώς πάντα έτσι γίνεται), υπέγραψαν

Αύγουστος 1974. Όχι μόνο με τη συναίνεση αλλά με τα εύσημα όλου του πολιτικού φάσματος, από τους βασιλόφρονες μέχρι το ΚΚΕ, ο Κ.Καραμανλής ανακοινώνει την αποχώρηση της Ελλάδας από το ΝΑΤΟ, η οποία, φυσικά, ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε. Νωρίτερα, η γενική επιστράτευση που κήρυξε η χούντα στην Ελλάδα μετά την εισβολή στην Κύπρο, αποδείχτηκε ένα μεγάλο φιάσκο...

τις συμφωνίες Ζυρίχης - Λονδίνου, καθιστώντας την Τουρκία, μαζί με την Αγγλία και την Ελλάδα εγγυήτριες δυνάμεις στο νησί.

Νοέμβριος του 1967. Μια από τις πρώτες κινήσεις της ελληνικής χούντας: η αποχώρηση της ελληνικής μεραρχίας από την Κύπρο.

Ποιοι; αυτοί που μοιράζοντας τον λαό σε μακαριακούς, γριβικούς και άλλους επώνυμους, συναίνεσαν στην αντικομουνιστική εκστρατεία, η οποία εξόντωσε περισσότερους ομοεθνείς τους, παρά αποικιοκράτες.

Ποιοι; αυτοί που ζητούν την εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, φωνάζοντας "καλός Τούρκος νεκρός Τούρκος", στην προσπάθειά τους να διαιωνίσουν το ρατσισμό και το μίσος μεταξύ των δύο κοινοτήτων.

Ποιοι; αυτοί που με τη συνεργασία τους με τους ξένους διπλωμάτες, άναψαν το πράσινο φως στον Τούρκικο ιμπεριαλισμό να εισβάλει, κατέχοντας το 38% του βορείου τμήματος του νησιού. Τώρα για το αν "θα γίνουμε προτεκτοράτο της Τουρκίας", όπως ισχυρίζονται, τους υπενθυμίζουμε ότι εντός του "Κυπριακού εδάφους" υπάρχουν 7 είδη στρατών (Ελληνικός, Κυπριακός, ΟΗΕ, ΝΑΤΟ, Τουρκικός, Βρεττανικός και Τουρκοκυπριακός). Μήπως ήδη είμαστε προτεκτοράτο του παγκόσμιου ιμπεριαλισμού;

Β. Η Τουρκοκυπριακή πλευρά.

Οι αγαναχτισμένοι και καταδιωγμένοι Τ.Κ. , βλέποντας το σχέδιο Ανάν ως τη μόνη διέξοδο από την πολιτική της Άγκυρας και του φασίστα Ντενκτάς, έσπευσαν μαζικά στο συλλαλητήριο "υπερ του σχεδίου της ειρήνης και της λύσης" του κυπριακού προβλήματος. Η ραδιοτηλεόραση έκανε λόγο για το μέχρι στιγμής μαζικότερο συλλαλητήριο (20,000 Τ.Κ.), κάτι που διέψευσε εσπευσμένα ο Ντενκτάς ο οποίος δήλωσε μάλιστα ότι "το εν λόγω συλλαλητήριο δεν αντιπροσωπεύει την άποψη της πλειοψηφίας των Τ.Κ.". Υπέρ της αποδοχής του σχεδίου τάσσονται επίσης και οι Τ.Κ. γιάππηδες, οι οποίοι σαφέστατα θα επωφεληθούν με την επίτευξη της "λύσης", αυξάνοντας τα κεφάλαιά τους.

Μετά από λίγες μέρες, το καθεστώς Ντενκτάς μαζί με δεκάδες εθνικιστικές οργανώσεις επιδιώκει να αναχαιτίσει το θετικό κλίμα αποδοχής του σχεδίου, καλώντας αντι-συλλαλητήριο με κύριο σύνθημα "ναι στην ειρήνη - όχι στο σχέδιο Ανάν". Σε ομιλία του, το εξουσιαστικό έκτρωμα προασπίζει τις διχοτομικές του θέσεις τονίζοντας την ανάγκη αναγνώρισης του υπερ-κράτους του (συγκυριαρχία με όρους).

Να σημειωθεί ότι στις 13/12/2002, ημέρα ένταξης της Κύπρου στην Ε.Ε., Τ.Κ. πραγματοποίησαν διαδήλωση αναρτώντας πανό και πλακάτ, που ανάμεσά τους έγραφαν: "Δεν είμαστε Τούρκοι, δεν είμαστε Έλληνες, είμαστε Κύπριοι".

Το διαχρονικό σύνθημα των αναρχικών, που είναι γραμμένο στους τοίχους τον πόλεων (ΚΑΤΩ ΤΑ ΕΘΝΗ ΚΑΙ ΟΙ ΣΤΡΑΤΟΙ - ΠΑΤΡΙΔΑ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΟΛΗ Η ΓΗ) πιστεύουμε τα λεει όλα.

Γ. Η άποψη του Αναρχικού Πυρήνα Κύπρου

Η μακροχρόνια τραγωδία που υφίστανται οι κάτοικοι της Κύπρου, οφείλεται αποκλειστικά στον ανταγωνισμό των εξουσιαστικών σχέσεων και διαμαχών για την εξασφάλιση των πολιτικών, οικονομικών και στρατηγικών συμφερόντων της κυριαρχίας, στο νησί και στη γύρω περιοχή.

Ως αναρχικοί - αντιεξουσιαστές, προτείνουμε τον αντικρατικό - αντισυναινετικό αγώνα, τον οποίο προωθούμε καθημερινά, εντός και εκτός των διαχωριστικών συνόρων των κρατών και του καπιταλισμού.

Σύμμαχός μας, ο κάθε καταπιεσμένος άνθρωπος - εχθρός μας, η δικτατορία της παγκοσμιοποιημένης κυριαρχίας, που επιβάλλεται με την εξοντωτική εκμετάλλευση και καταπίεση "ανθρώπου" πάνω σε άνθρωπο.

Η ΜΟΝΗ ΛΥΣΗ για την οποία αγωνιζόμαστε, είναι η πραγμάτωση της τοπικής - δικοινοτικής και ευρύτερα, της ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ. Για να ξαποστείλουμε τους δυνάστες της ανθρωπότητας, εκεί που ανήκουν: στο παρελθόν της ιστορίας.

* Τα δύο κείμενα του Αναρχικού Πυρήνα Κύπρου προέρχονται από την ηλεκτρονική διεύθυνση της ομάδας, http://www.geocities.com/anarxikos_pirinas_kiprou, δεν αναφέρεται όμως η ακριβής ημερομηνία συγγραφής και καταχώρησής τους.